HAFTA

No. 233 12 Mart 1954 Krş 5

Yıldızınıza Bakıyoruz

12 Mart'tan
18 Mart'a kadar

Doğum tarihine göre, her hafta bu sütunlarda talihinizi bildiriyoruz. Yalnız bundan faydalanmak için, mutlaka dünyaya geldiğiniz günü bilmeniz lâzımdır. Sizlere güzel günler diliyerek yıldızınızı okumağa başlıyalım.

* * *

KOÇ BURCU

(21 Martla 20 Nisan arasında doğanlar): Haftanın ilk yarısı sizin için çok şanslı geçecek. Hemen hiç sıkılacağınız hadise cereyan etmeyecek... Uzak bir yerden haber veya mektup almanız muhtemel. Ahbaplarınızdan birinin rahatsızlanması sizi üzecek... Sevgilinizle olan münasebetlerinizin düzelmesi kısmen sizin elinizde. Fakat bütün fedakârlıkları da siz yapmayın.

BOĞA BURCU

(21 Nisanla 20 Mayıs arasında doğanlar): Evinizde yaşayan kimselerle aranızda devam edegelmekte olan soğuk havanın ortadan kalkması için biraz feragat göstermeniz lâzım. Bu, vaziyeti kolaylıkla normal hale getirecektir... Kumar oyununda veya sair bir surette bir miktar para kaybetmeniz muhtemel... Bir mecliste, sevdiğiniz kimseden sitayişle bahsedildiğine şahit olacak ve bundan ziyadesile memnun kalacaksınız.

İKİZLER BURCU

(21 Mayısla 21 Haziran arasında doğanlar): Güler yüzlülüğü elden bırakmayınız. Bu ziyadesiyle işinize yarıyor. Normal bir hayat akışınız var bunu bozmamaya gayret edin. Plânlı bir şekilde yaşamak sıhhî ve ruhî bakımdan da faydalıdır. Hafta sonunda bir toplantıda bulunmanız muhtemel. Etrafı şöyle bir gözden geçirmeniz enteresan olacak.

YENGEÇ BURCU

(22 Haziranla 22 Temmuz arasında doğanlar): Şu son haftalar zarfında olan hadiseler sizi çok memnun etmişe benziyor. Bu hadiselerin hayatınızın sonuna kadar mesut bir neticeyle bağlandığını da ilâve edelim. Yıldızınız çok parlak. En çok sevdiğiniz kimse de ileride bir hayli yükselecek ve onunla iftihar edeceksiniz.

ASLAN BURCU

(23 Temmuzla 22 Ağustos arasında doğanlar): Normal bir hafta sizi bekliyor. Ne bir hadise ne de bir değişiklik olacak. Biraz kendinize bakınız. Sadece gündelik vazifeleri yapmakla yaşayamazsınız. Biraz gezip dolaşın. Hissi bakımdan bir değişiklik olmayacak. Her şeyi oluruna bırakmak neticesiz bir ömür geçirmek demektir.

BAŞAK BURCU

(23 Ağustosla 22 Eylül arasında doğanlar): Bir düşmanınız olduğunu zannediyorsunuz. Fakat hakikatte bundan eser bile yok. Fikri bakımdan biraz daha salim düşününüz. Herkesin tesirinde kalmak iyi değildir. Siz bunlarla uğraşacağınıza sizinle alâkadar olan, size sempati besliyen biriyle alâkadar olsanız çok daha iyi olacak. Şöyle etrafınıza bir bakın kâfi.

TERAZİ BURCU

(23 Eylûlle 22 Ekim arasında doğanlar): Hislerinizin gevşekleşmesi hususunda göstermekte olduğunuz her türlü faaliyete azamî sür'ati vermeniz zamanıdır. Sevginizi isbat etmek için en müsait zaman önünüzdeki ilk hafta olacaktır. Ayni zamanda çok sevineceğiniz bir haber de alacaksınız. Bu haber yukardaki meseleyle de alâkalı olabilir.

AKREP BURCU

(22 Ekimle 22 Kasım arasında doğanlar): Şansınızı denemek için bol bol fırsat var. Önce bir piyango bileti alın. Yalnız aldığınız biletin son rakamı doğduğunuz senenin son rakamıyla bir olsun. Eğer biletinize bir isabet vaki olursa sevgilinize de kavuşacaksınız demektir. Bu arada mesleğinize de gereken ihtimamı gösteriniz.

YAY BURCU

(23 Kasımla 21 Aralık arasında doğanlar: Teşebbüsleriniz müsbet neticeler verecektir. Sevdiğiniz hakkında hoşunuza gidecek şeyler anlatılacak. Bu suretle siz de iftihar edeceksiniz. Kısa bile olsa sık sık seyahat edip oraya buraya gitmekten kaçının. Manevî bakımdan hiç bu kadar sağlam olmamıştınız.

OĞLAK BURCU

(22 Aralıkla 20 Ocak arasında doğanlar): Şu son günlerde kendinizde bir değişiklik hissediyorsunuz. Bu bir gönül meselesi de olabilir. Onun için hareketlerinizde hesaplı olmanız gerekecek. Bir yerden para alacaksınız. Meslekte sizi çekemeyenler var dikkatli olunuz. Sıhhatiniz normaldir.

KOVA BURCU

(21 Ocakla 18 Şubat arasında doğanlar): Günleriniz çok tatlı geçiyor. Bundan sonra ekseriya böyle gidecek. Sizi seven biri var: Siz de onu seviyorsunuz. Yakında çok mesut bir hadise olacak. Hissi bakımdan çok iyisiniz. Bir imtihan geçirmeniz de mümkündür.

BALIK BURCU

(19 Şubatla 20 Mart arasında doğanlar): Ufak bir para kaybedecek siniz. Mesleğinize dikkat edin. Bir arkadaşınızdan alacağınız hediyesizi çok sevindirecek. Bir seyahat yapmak üzeresiniz. Bu kısa veya uzun olabilir. Yalnız etrafınızdakilere biraz dikkat etmeniz icap edecek.

Paranızla Nederece Alâkadarsınız?

Kimi insan vardır o ay kaç para kazandığını, nereye ne harcadığını, cebinde nekadar, bankadaki hesabında ne kadar para olduğunu kuruşu kuruşuna bilir. Diğer bazıları da, kazancının tam miktarıyla alâkadar bile olmazlar; para harcamak onlar için musluğu açıp su akıtmak gibi bir şeydir... Cimri mi, müsrif mi, yoksa normal bir insan mı olduğunuzu anlamak için aşağıdaki on suale cevap vermeniz kâfidir. Yalnız bu cevapları verirken kendi kendinizi aldatmağa kalkmayın... "Evet" cevaplarınız için (2), "belki"lere (1), "hayır"lara da (0) puan kaydedin.

★

1 — Hiç düşünmeden, evinizin günlük masrafının kaç apra olduğunu söyleyebilir misiniz?

2 — İktisat etmek suretiyle arttırdığınız paranın tam yekûnunu biliyor musunuz?

3 — Her ay, şu veya bu iş için harcayacağınız parayı ayırır mısınız?

4 — Cüzdanınızda, hiç hacette mahcup olmamak için sakladığınız ve olur olmaz münasebette harcamağa muvaffak olduğunuz bir para mevcut mudur?

5 — Kazancınızın günlük tutarını, kuruşuna kadar bilir misiniz?

6 — Karınız, yirmi - otuz liranın üstündeki alış - verişleri yapmazdan önce muvafakatinizi almağa lüzum görür mü?

7 — Sene içinde yapacağınız büyük alış verişlere göre aylık kazançlarınızı plânlar mısınız?

8 — Aklınıza estiği zaman kendinize veya karınıza bir elbiselik kumaş alabilir misiniz?

9 — Evvelden kurduğunuz mali projeleri harfi harfine yerine getirir misiniz?

10 — Pazarlık edip, kazık yememeği becerebilir misiniz?

KARAKTERİNİZ HAKKINDAKİ TAHMİNLERİMİZ

17 Puandan yukarı: Tam mânasiyle bir banker zihniyetine sahipsiniz. Mali sıkıntılara düşmek tehlikesi sizi hiçbir zaman tehdidedemez. Böyle hesaplı olmak daima faydalıdır.

13 - 16 puan arası: Hesabınızı, bir aile reisi için gerektiği kadar biliyorsunuz. Sıkıntılı vaziyetlerden kurtulmak için ne gibi tedbirler almanızı biliyorsunuz. Hesabı olmanıza rağmen kimse sizi cimrilikle itham edemez.

9 - 12 Puan: Mali meselelere olan vukufunuz ve maharetiniz sadece vasat keliemsiyle tavsif edilebilir. Büyük sıkıntılara düşmeseniz bile arada sırada bazı mali buhranlar geçirirsiniz. Ama bazen, sizinki kadar eli açıklık meziyet sayılır.

7 puandan az: Hesabınızı hiç bilmiyorsunuz. Bu kadar eli açık olmak yüzünden sık sık mali sıkıntılara düşebilirsiniz. Kesenizin ağzını biraz sıkın ve cebinizin çıkanla alâkadar olun. Aksi takdirde encamınız kötüdür.

HAFTA

Sayı: 233 Cilt: 10
12 Mart 1954

Memleket ve dünya hâdiselerini takip eder, haftanın en seçme yazı ve resimlerini verir, siyasî mecmua

Sahibi ve umumî neşriyatı fiilen idare eden:
TAHSİN DEMİRAY

Hazırlıyanlar:
Cemil Cahit CEM, Sezai SOLELLİ ve Oğuz ÖZDEŞ

Sayısı 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış memleketler için yıllık aboneden ayrıca 5 lira Posta ücreti alınır.

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi 36, İstanbul
Telefon: 23714
Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ

Kapak resmimiz:
ARLENE DAHL
(Foto: M. G. M.)

Burada kanser hakkında anlatılanlar hayatınızı kurtarabilir!

Bu küçük çocuğun hayatı, kanseri vaktinde tedavi edildiği için kurtulacaktır.

7 Tehlike işareti

1. İyileşmiyen herhangi bir yara
2. Göğüste veya diğer bir yerde sertlik
3. Bir ben veya et beninde herhangi bir değişme
4. Devamlı ses kısıklığı veya öksürme
5. Devamlı hazımsızlık veya yutma zorluğu
6. Mutaddan farklı bir kanama veya akıntı
7. Barsak itiyatlarında herhangi bir değişiklik

Kanser, *yalnız GECİKMEDEN* fark edilir ve tedavi görürse iyi olabilir!

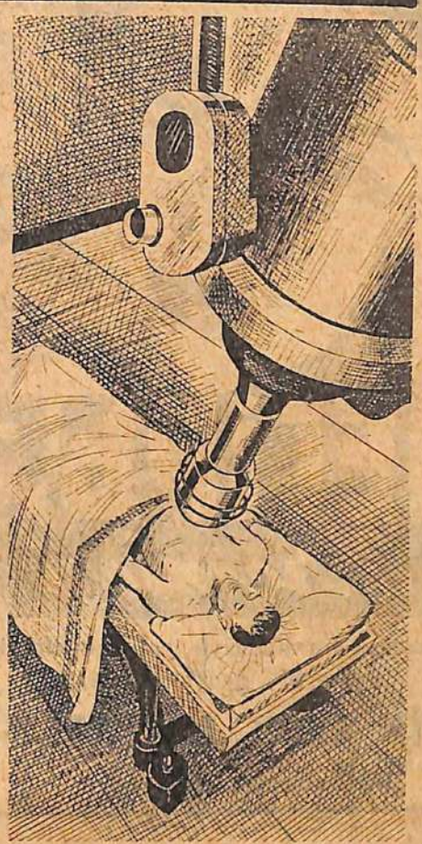

Mütehassıslar X Şuaları ile kanser tedavisinde ilerlemeler kaydetmişlerdir.

Kanser en çok öldüren hastalıklardan biridir!

Bununla beraber, 4 göğüs kanserinden 3 ü, 5 ağız kanserinden 4 ü, 10 cilt kanserinden 9 u, süratle tedaviye geçildiği takdirde, iyi olabilir. Bu hastalıktan korunmanın *yegâne* çaresi uyanık bulunmanızdır.

Tehlike işaretlerini erkenden fark etmek ve hemen harekete geçmek sizin vazifenizdir. En büyük tehlike gecikme ve korkudan ileri gelir. Tedavi edilmeyen kanser daima öldürür! *Hemen* doktorunuza muayene olun.

Ne yapmalı?

(1) Kanserin yukarıda gösterilen tehlike işaretlerini hatırınızda tutunuz. Ailenizin diğer fertlerine de belletiniz.

(2) Bu belirtilerin herhangi birinin bulunduğu şüphesi varsa *derhal muayene olunuz!*

(3) Kanser ekseriya haber vermediği için hiç olmazsa senede bir defa muayene olun. Unutmayın ki, yukardaki belirtiler mevcut olsa da kanser olmayabilirsiniz. Bunu ancak doktorunuz anlıyabilir.

Ne yapmamalı?

(1) Iyi bir doktordan başka kimseyi dinlemeyin! Bu şekilde kaybedilen vakit, ölümünüze sebep olabilir.

(2) Cildinizi tahriş eden şeyler giymeyin.

(3) Kadınlarda doğumdan mütevellit yaralar tedavi görmelidir.

(4) Kanser olmak endişesine kapılmayın. Kanser olsanız da, zamanında fark edildiği takdirde, tedavisi mümkündür. Üzüntü bünyenize hakikaten zarar verebilir.

(5) Muayeneyi ihmal etmeyin. Doktorunuza bugün gidin!

● Squibb adını eczane raflarında olduğu gibi doktorunuzun yazdığı reçetelerde de görürsünüz. Çünkü Squibb, penicillin, streptomycin, vitaminler, anestetikler, hormonlar ile doktorunuzun hayatınızı kurtarmak ve korumak için yazdığı diğer bir çok ilâçları istihsal eden dünyanın en büyük müesseselerinden biridir. 1858 denberi Squibb Araştırma Laboratuarları, dünyayı ıstıraptan kurtarmak ve sağlık durumunu yükseltmek maksadile ilâçlar bulmakta, ıslâh ve istihsal etmektedir.

SQUIBB

İLAÇLARI

1858 DENBERI

GÜZELLİĞİN SIRRI

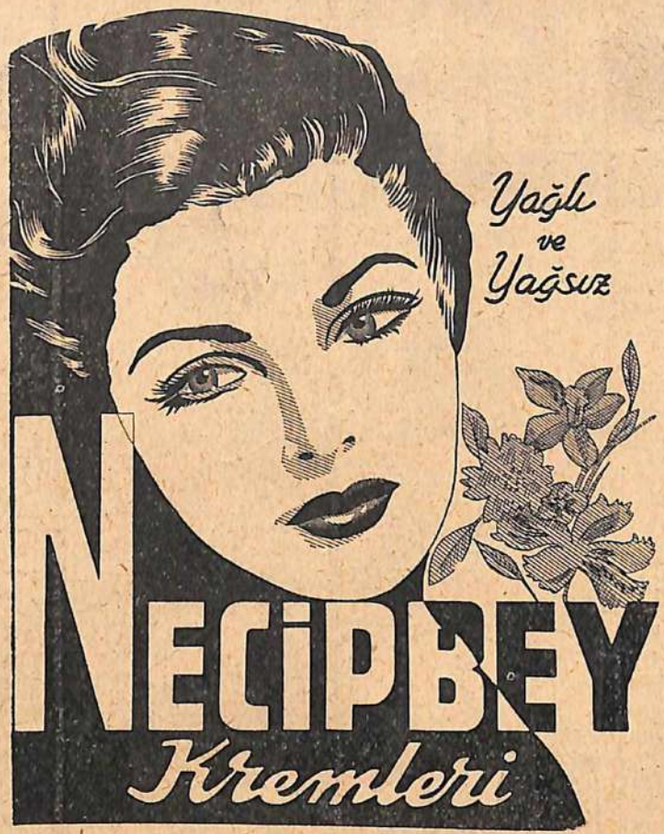

NECİPBEY
Kremleri

1954 senesi formülleriyle yapılmış cilt üzerinde güzellik, gençlik yaratan

NECİP BEY KREMLERİNİ

Bir hafta tecrübe ediniz

Anthony Adverse

YILIN EN ÇOK OKUNAN KİTABI

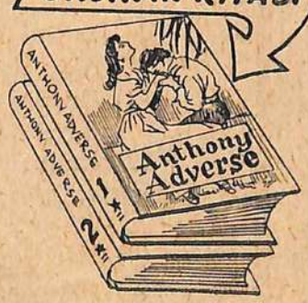

Ağzım kokacak mı diye, üzülmeyiniz. Nefis, lezzetli ağzı boyamayan

DEODORO-PAR

Klorofil Pastilleri

Sarımsak v.s.. yemekten, içkiden veya sair sebeplerden bütün AĞIZ KOKULARINI MİDEDEN yok ederek giderir. Bütün eczanelerde bulunur. Fi: 85 krş. Geyran Laboratuarı P.K. 2006 Tel: 82721 İstanbul.

Sehhar Gözler...

Gözlerinize nasıl yeni ve cazip bir ifade verilebilir. ?

Kirpiklerinize biraz RİCİL'S sürünüz. Bu takdirde onların her birini tek tek kıvrılmış ve daha uzun göreceksiniz....

Hayret... Gözleriniz şimdi daha büyümüş görünmekte, gözbebeklerinizden değişik ziyalar aksetmektedir. Kirpiklerinizin tek bir hareketi ile gözleriniz, dukaklarınızdan daha fazla mana kazanmaktadır.

RİCİL'S

Viz-Zan-De

Her dudağa
Ayrı bir güzelik
Ayrı bir renk
Müstesna bir cazibe
Kazandırır !...

VIZ-ZAN-DE COSM. INC. N.Y.

TRAFİK POLİSİNİZ RİCA EDİYOR:

Kalabalık eyrlerde karşıdan karşıya geçerken süratli ve dikine yürümeğe dikkat ediniz.

DÜNYADAKİ KREMLERİN EN İYİSİ

En kat'i ve en tesirli ilâç

SAVAŞ ÇİL İLÂCIDIR.

Çil sivilce doğum lekeleri ve ergenlikleri sür'atle izâle eder.

Bir tecrübe kâfidir.

SAVAŞ ÇİL İLÂCI

EFRUZ DİLMEN

ile

Muharrir arkadaşımız

SEMİRAL BİLBAŞAR

Nişanlandılar

7 Mart 1954 - İstanbul

HAFTA

MISIR KARARSIZLIK İÇİNDE

GEÇEN HAFTA Kahire'de ve Sudan'da vukubulan hâdiseler, Mısır'ın siyasî istikrarsızlığını büsbütün arttırmış bulunmaktadır. General Necip'in yabancı sefirlerle işbirliği yaptığını söyliyecek kadar ileri giden ve Necip'i bütün vazifelerinden uzaklaştırmak isteyen Cemal Abdülnâsır'ın nüfuzu, gün geçtikçe fazlalaşmaktadır. İşin garip tarafı, General Necip, bütün vazifelerinden uzaklaştırıldıktan 24 saat sonra halkın ve ordunun isteğiyle yeniden Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık mevkiine getirilince, Cemal Abdülnâsır'la öpüşmüş ve onu eski vazifesinde alıkoymuştur. Hafta başında, Başvekil yardımcılığı, İhtilâl Konseyi Azalığı vazifelerine ilâveten Cemal Abdülnâsır'ın Mısır Askerî Valiliğine tâyin edilmesi, büsbütün hayret uyandırmıştır. Gelen haberlere bakılırsa, Mısır'da iki yıldanberi hükümferma olan İhtilâl Konseyinin, inkilâplar yapmak ve Mısır'ı kalkındırmak için, işe nereden başlamak ve ne yapmak lâzı mgeldiğini bir türlü kestiremediği anlaşılmaktadır.

Yukardaki resimde, General Necip, tekrar Cumhurbaşkanlığına getirildiği zaman köşkünün balkonundan halkı selâmlarken görülmektedir.

(Foto: Associated Press)

PORTORİKALILARIN SUİKASTI ★ Martın 1 inci günü milliyetçi Portorikolulardan biri kadın ikisi erkek olmak üzere üç kişi Amerikan Mebusan Meclisinde "Portorikoluları serbest bırakın" diye bağırarak mebusların üzerine ateş etmiş ve beş mebusu yaralamışlardır. Ertesi günü Başkan Eisenhower'i ölümle tehdit eden bir Portorikolu da yakalanmıştır. Resimde, Amerikan meclisinde tabanca ile ateş açan üç Portorikolu yakalandıktan sonra görülüyor.

TEMSİL BÜROSUNUN VERDİĞİ KOKTEYL ★ I. Ordu İstanbul Temsil Bürosu Başkanı Kurmay Bnb. Şadi Kocaş, 6 Mart Cumartesi Orduevinde bir kokteyl parti vermiştir.

ANKARADAKİ KOSTÜMLÜ BALO ★ Hafta içinde Ankarada Fransız Sefarethanesinde kostümlü bir balo verilmiş ve büyük bir alâka uyandırmıştır. Resimde tarihî kostümlerle baloya iştirâk eden bayanlardan bir kısmı görülüyor.

(Fotograflar: İFA, Mehmet Biber ve A.P.)

PROF. SCHARFFENBERG'İN BASIN TOPLANTISI ★ Beynelmilel Alkolizmi Önleme Komisyonu Reisi Prof. Scharffenberg, şehrimize gelmiş ve hafta içinde bir basın toplantısı yapmıştır. Resimde, Profesör şehrimizdeki Yeşilaycı hanımlarla bir arada görülüyor. Solda Nilüfer Güçhan, sağda Şekavet Öget, önde Cahide Divitçi.

Geçen

(1-7 Mart 1954)

Suriye'de geniş bir temizlik başladı

GEÇEN hafta Suriyede yapılan hükümet darbesini müteakip Başbakanlığa getirilen Sabri Assali, sabık Cumhurbaşkanı Edip Çiçekli'nin yakın arkadaşları oldukları bilinen 5 devlet memurunu azletmiştir. Bu idarecilerden biri Emniyet Umum Müdürüdür. Şam Valisi de azledilenler arasındadır.

Bu arada, Çiçekli rejimi sırasında memleketten kaçan birçok politikacı ve asker, yurtlarına dönmektedir.

Çiçeklinin devrilmesinden üç gün evvel, 35 taraftarıyla Urdün'e kaçmış olan Dürzü lideri Sultan Paşa Atraş hafta içinde Suriyeye dönmüştür. Sultan Paşanın kuzeni yeni Tarım Bakanı Emir Hasan Atraş, Sultanı karşılamak üzere, Suriyenin ileri gelen şahsiyetleriyle hududa kadar gitmiştir.

Çiçekli'nin yerine Cumhurbaşkanlığına getirilen Haşim El Atraşi, Şama girişinden az bir zaman sonra, radyo ile Suriye halkına hitap ederek ordu ve halkın aynı yolda birleşmesinden duyduğu memnuniyeti belirtmiştir. Demokrasinin diktatörlüğe galebe çaldığını söyliyen Hâşim El Atraşi, hür seçimlerin temin edileceğini vaadetmiştir. Diğer taraftan eski Cumhurbaşkanı Çiçekli, Hacca gitmiştir.

Suriyede girişilen geniş temizlik hareketi elân devam etmektedir. Cumhurbaşkanı Sabri El Adalî Türk Hatayına küstahça göz koyan Kurtuluş hareketleri teşkilâtını feshetmiş, Hatayı da içine alan, eski hükümet tarafından bastırılmış Suriye haritalarını toplattırılmıştır. Bilindiği gibi bu teşkilât, eski Suriye Diktatörü Edip Çiçekli tarafından kurulmuştur.

Yunanistan'ın Kıbrıs'a dair emelleri

YUNAN Dışişleri Bakanlığının bir sözcüsü, hafta içinde yaptığı bir açıklamada, Yunan hükümetinin, Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakı için İngiltere ile yapılacak görüşmelerde, Atinayı memnun edecek bir andlaşmaya varılmadığı takdirde, meselenin Birleşmiş Milletler teşkilâtına Eylûl devresinde aksettirileceğini bildirmiştir.

Kıbrıs Başpapazı Makarios, hafta içinde Atinaya gelerek, Yunan Başbakanı ve daha sonra Yunan Kralı ile görüşmüş, resmî çevreleri, Kıbrıs meselesini Birleşmiş Milletlere aksettirmeleri hususunda ikna'a çalışmıştır.

Mısır, tarziye talebimizi nihayet kabul ediyor

BİR müddettenberi devam etmekte olan Türk-Mısır münasebetlerindeki gerginliğin yakında her iki memleketin başkentinde neşredilecek müşterek bir tebliğle izale olunacağı, hafta içinde Kahireden bildirilmiş bulunmaktadır.

Martın 4 üncü Perşembe günü Kahireden verilen malûmata göre, Türkiyenin Mısır Büyükelçisi Fuat Hulûsi Turgay'ın Mısır'dan diplomatik an'aneleri ihlâl eder bir şekilde hudut dışı edilmesi mevzuunda Mısır Dışişleri Bakanlığı fikrini değiştirmiş ve Türkiye ile münasebetlerini yeniden normal çevreler dahiline getirmek için bu hâdiseden dolayı tarziye vermeyi kabul etmiştir.

Hafta

Bu günlerde Ankara'da ve Kahire'de aynı zamanda açıklanacak olan müşterek tebliğin bununla alâkası olduğu bildirilmektedir.

Hükümetimiz mahut hâdiseden dolayı Mısır'dan tarziye istemiş ve bu tarziye verilmediğinden dolayı da Mısır'ın Ankara'ya tâyin etmek istediği yeni Büyük Elçisine agreman vermemişti.

Müşterek tebliğin neşrini müteakip iki memleket arasında yeniden normal münasebetlerin teessüs edeceği ve Büyük Elçiler teati olunacağı ümit edilmektedir.

Fas Sultanına suikast

FAS Sultanı Muhammed Bin Arafa, 5 Mart Cuma günü bir suikasta maruz kalmıştır.

73 yaşındaki Fas Sultanı camide namaz kılarken, bulunduğu mahalle bir bomba atılmak suretiyle öldürülmek istenmiştir. Bin Arafa, mucize kabilinden kurtulmuştur, yalnız başından hafif surette yaralanmıştır. Fas Sultanının yanında bulunan iki muhafızı da ağır surette yaralanmışlardır.

Sultan, bu suikast teşebbüsünden sonra yalnız başına yerinden kalkmış ve otomobiline binerek camiden ayrılmıştır.

Suikastçı el'an yakalanmamıştır. Hatırlarda olduğu üzere, Muhammed Bin Arafa, geçen Ağustos ayında Fransızlar tarafından Mehmet Bin Arafa'nın yerine getirilmişti.

Petrol Kanunu kabul edildi

PETROL Kanunu lâyihası, hafta içinde B. M. Meclisinde müzakere edilmiş ve muhalefetin itirazlarına uğrıyan kanun tasarısı, dört gün süren müzakerelerden sonra aynen kabul edilmiştir. Müzakerelere pek az mebus iştirâk etmiş, fakat çoğunluk iktidar partisinde olduğu için tasarı aynen kabul edilmiştir.

Seçim hazırlıkları

MAYIS ayında yapılacak umumî seçimler için partiler faaliyetlerini arttırmış bulunmaktadırlar. Partiler bir taraftan mebus namzetlerinin listelerini hazırlarken, bir taraftan da seçim propagandasına başlamışlardır. Bu arada, bir ajans yeni teşekkül eden Cumhuriyetçi Millet Partisi ile C. H. P. nin müşterek bir liste çıkaracağı haberini vermiştir.

Bu haber, büyük bir alâka uyandırmış, hattâ verilen malûmata göre, C. H. P. ile C. M. P. mensupları yapılacak müşterek listede bulunacak mebus namzetleri hususunda pazarlığa bile girişmişlerdir. Başvekil Adnan Menderes de Mecliste yaptığı bir konuşmada, C. M. P. ve C. H. P. işbirliğine şiddetle hücum etmiştir.

Bununla beraber bitaraf mahfiller, C. H. P. ile C. M. P. nin seçimlerde işbirliği yapacaklarına ve müşterek liste çıkaracaklarına pek ihtimal vermemektedirler.

Kısa iç hâdiseler

● Son Posta Gazetesinin Yazı İşleri Müdürü, gazeteci arkadaşımız Sami Teşiş 5 Mart Cuma günü vefat etti.

● Tunca ve Meriç nehirleri yükseldi. Edirnede bazı yerler sular altında kaldı.

AKADEMİ BALOSU ★ Güzel Sanatlar Akademisinin kıyafet balosu, 3 Mart Çarşamba gecesi Taksim Belediye Gazinosunda yapılmıştır. Yukarıdaki resimde, kıyafet balosunda birinciliği (ortadaki dişi ve erkek kedi kıyafetinde olanlar) ve ikinciliği kazananlar görülmektedir

MARİLYN MONROE NUN RAKİBİ ★ Yanda resimde gördüğünüz Shere Nurth, Amerikada Marilyn Monro'nun rakibi olarak gösterilmektedir.

BUZLAR VE KIZLAR ★ Boğaziçini kaplıyan buzlar yavaş yavaş çözülmiye başlamıştır. Resimde arka plânda erimeğe başlıyan buzlar, ön plânda iki genç kız görülmektedir.

CANLI HESAP MAKİNESİ

Yazan: Oğuz ÖZDEŞ

CANLI HESAP Makinesini görmeyen, bilmiyeniniz var mı, bilmiyorum. Bütün sermayesi, dimağının meçhul bir köşesinde, tabiatın nakşettiği bir zekâ ışığından ibaret olan bu vatandaş, koluna taktığı sade bir bantla diyar diyar dolaşıyor.

İlk hesabı Milâttan evvel 610 yılında Tales'in keşfettiğini kabul edersek, 2564 yıldanberi, riyaziye ilminin izah edemediği bir usulü mü bulmuş bu vatandaş? Onu da bilmiyoruz. Kendisi de izah etmiyor. Sadece, bizim riyaziye ilmine başvurarak, saatler ve saatlerce rakam dökerek çıkardığımız bir neticeyi, o, bir kaç saniye içinde tereddüt etmeden, güçlük çekmeden hallediveriyor.

Soruyorsunuz:

— "739 ile 491 i zarbedersek ne çıkar?"

Hemen cevap veriyor:

—"362.489".

Daha garip bir sual :

— "8888 atın nalı ve mıhı ne eder?"

Derhal cevap veriyor.

61 yaşındadır. 61 yılın kaç ay, kaç gün, kaç saat, kaç dakika, kaç saniye olduğunu soruyoruz. Biz rakamla, daha 61 yılın günlerini bulmadan, o hesabını bitirmiştir:

— "732 ay, 22.219 gün, 533.256 saat, 31.995.360 dakika ve 1.919.721.600 saniye."

Çoban Hasan, beş çocuk babasıdır. Seyahatte iken birinin ölüm haberini almış.

— "Elbette üzüldüm ama, ne faydası var?" diyor.

Kendisinden mecmuamızda bahsedeceğimi, resminin neşredilince meşhur olacağını söylediğim zaman acı bir gülüş solgun yüzünde zehirli bir rüzgâr gibi dolaştı:

— "Onlar karın doyurmaz." dedi.

Sonra başka bahislere geçtik. Kendisi aslen Konyanın Cihanbeyli kazasındanmış. Hayatını, böyle hesaplar yaparak temin ettiği üç beş kuruşla kazanıyormuş.

Ansızın sordum:

— "Zengin olsan ne yaparsın?"

Gene acı acı güldü.

— "Ben, karnımı ve çocuklarımı doyurmak için dolaşıyorum. Böyle iken 'zengin olursam' diye hayal kurmağa lüzum var mı?"

Ve elini midesine doğru götürerek heyecanlı bir tavırla konuşmasına devam etti:

— "Ben zengin olmak değil, bu midemin açlığını gidermek istiyorum!"

Bu sözler, Çoban Hasan'ın riyazî kafasının ne güzel ve açık bir izahı değil mi? Sefil hayatı, onu filezoflaştırmamış, bilâkis realistleştirmiş...

Çocuklarından ve karısından başka 79 yaşındaki annesini ve 90 yaşındaki babasını doya doya görmekten mahrum kalışının ıstırabını Çoban'ın bakışlarında okuyabilirsiniz.

Sual sorduğunuz vakit kırışan göz kapakları ve alnı, vereceği cevabın güçlüğünden ziyade, bir kaç kuruş için gördüğü zahmetten olsa gerek.

— "Öldükten sonra doktorlar dimağını muayene edeceklermiş, doğru mu?"

Diye sordum. Gene hassasiyetini tahrik edememiştim.

(Arkası 39. sayfada)

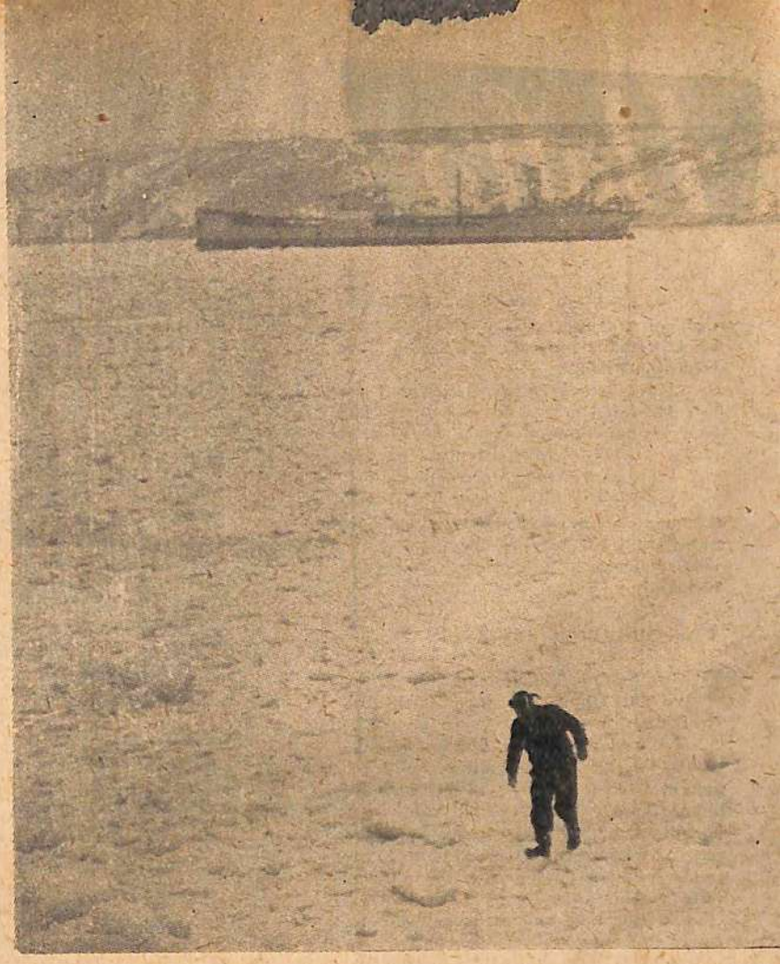

BOĞAZIN

İSTANBUL halkı çeyrek asır sonra yeniden merakla (!) bir hâdisenin peşinden sürüklendi.

Boğaziçi ve dışı, bize şimâl kutbunu hatırlatacak şekilde buzlarla örtüldü. Bunların üzerinde de "Penguen" lerin yerine insanlar dolaştı. Yaşı şöyle bir otuzluk olmayanlar, sadece kendilerinden büyüklerin anlattıkları ile gördüklerini mukayese ederken, iki hâdiseyi de görgülerine dayanarak düşünenler arasında hayli fark mevcuttur. 1929 hâdisesinin daha enteresan olduğunu, büyük kütlelerin Halice kadar indiğini bilen ve söyleyenler, 1954 kışının azizliğini daha hafif buldular.

Ancak, 1929 a kadar ne de olsa sadece bir harpten gayri fevkalâdelik müşahede edilmediğine göre, şu tabii vak'a o zamanlar dada şa'şalı bir lisanla ifade edilmekteydi. O zamanı hatırlıyanlar mevzuun hiçte basitleşmediğini çok iyi bilir, hatta zaman zaman bunun bir afet haline geleceğini söylerlerdi.

Aradan 25 yıl geçti. Fakat bu müddet içinde neler görmedi ki: Atom zerrelerinin parçalanışını, ses duvarının delinişini, serî halinde televizyonları ve nihayet hilkat garibelerini... Erkekken kadın, kadınken erkek olanları, ilâh...

İşte bütün bunlardan sonra, artık her hâdise bize "olabilir" kaydı ile heyecan vermekte, veya "pek tabii" görülmektedir. O zamanki ciddi mütalâaların yerine,

YENİ MİSAFİRLERİ

İSTANBULLULAR, BİR SABAH GÖZLERİNİ AÇINCA BOĞAZIN BUZLARLA KAPLI OLDUĞUNU GÖRDÜLER. HEYECANLANDILAR, GÜLDÜLER VE EĞLENDİLER

YAZAN: VEDAT PEKGİRGİN

bugünün mizah ifadesi de vak'aları pek te ciddiye almamış olduğumuzun bir delilidir. Buzların Boğazı tıkamasından sonra güneşleyen hava, elli binden fazla İstanbulluyu sahil boyuna akın ettirmiştir. Otomobiller, yolcularını nevaleleri ile taşımışlar, buz parçaları karşısında "demlenmek" isteyenlerden tutun da, büyükçeleri üzerinde çilingir sofrası kuranlara rasgelinmiştir.

PAZAR günü Sarıyer'de dolaşanlar, öyle şeylere şahit oldular ki; bütün bunlar, ciddî bir heyecan ifadesinden uzak, sadece tabii karşılanan eğlence mevzuu olarak telâkki edilmiştir.

İki genç, kalabalığa doğru sokulmuşlar büyük kütleler üzerinde bahse tutuşmuşlardı. Biri:

— Bak, dedi. Şu parçaya!...

Öteki şıkışık halde olmasına, elini kaldırıp göstererememesine rağmen gözle işaretlediği güzel bir hanımı kastedip cevap verdi:

— Sen onu bırak ta, şu parçaya bak!...

Daha ileride buzlar üzerinde yürüyen orta yaşlı bir zat, kendisine yapılan ihtara cevap bile vermeye lüzum görmeden, adımlarını itina ile atmakta devam ederken, bir başkası ona 25 liralık cezayı hatırlatmıştı. Adam bu sefer başını çevirip cüzdanını çıkardı, dedi ki:

— Veririm birader. Nihayet bir defa verirsin ama denizde yürüdüm dersin ya!...

Orta yaşlı zatın hayli alkol aldığı, bundan dolayı tehlikeli bir yolculuğa çıktığı anlaşıldığından üç arkadaşı da onu geri getirebilmek için buzların üstünden yürümeğe başlamışlardı. Bu sırada bir polis memuru, vaziyeti görmüş, dördünü de sahile dâvet etmişti. Buz eğ-

(Arkası 41. sayfada)

● *Yukardaki resimde, Boğazı kaplayan buzları ve üzerinde dolaşan insanları görüyorsunuz. Buzlar, o derece kesif şekilde Boğazı istilâ etti ki, bir aralık, yaya olarak sahilin bir ucundan öbürüne gitmek kaabil oldu. Altta buz parçaları Haydarpaşa önlerinde görülüyor. Soldaki resmimiz sahilden buzlar üzerine çıkanları tesbit etmektedir.*

(Foto.: Rüçhan Ünver)

Fakir Kızın Alın Yazısı..

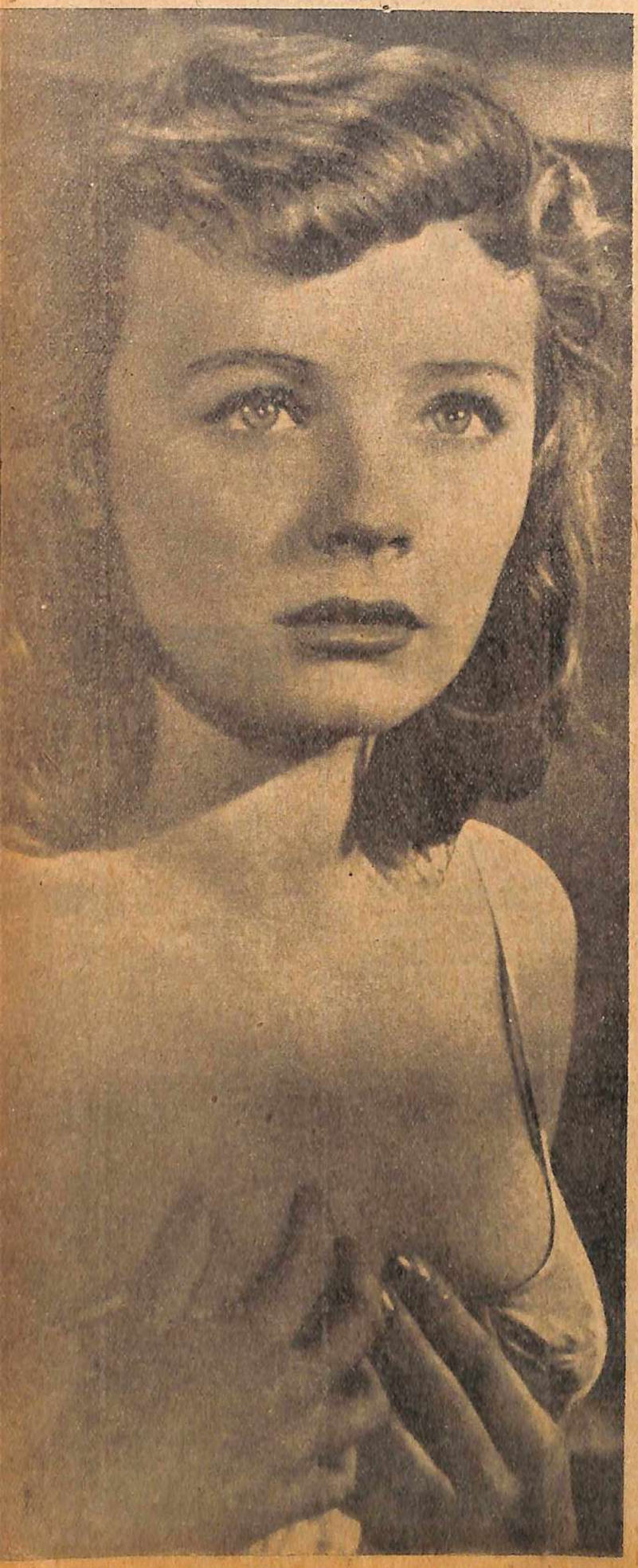

Şu köhne dünya kabuğu üstünde, genç vücutları ve körpe ruhları sadece ümitle beslenen milyonlarca güzel kız yaşar... Hepsi, her gün aynalarına sorarlar: "Ben güzel miyim?.." ve Ayna cevap verir: "Evet!"... Bu sualler uzar: "Çok mu güzelim?.. Benden daha güzeli var mı?." Tıpkı masaldaki gibi.. Çünkü güzel olmak, refah ve saadetin birinci şartı gibidir. Dünya yüzüne kadın olarak doğanların hayatta muvaffak olabilmeleri için en lüzumlu unsur, güzelliktir. Ne yapacaksınız, dünya nizamı böyle kurulmuş...

Ama güzel olup, hayata ümitler ve hayâllerle başladıktan sonra acı çekmiyen yok mudur?.. Elbette vardır. Çünkü güzellik, saadet yolunun sadece anahtarıdır. Ondan ötesi güzelliğe katılacak başka hasletlerin düzleştireceği, kolaylaştıracağı bir gidiştir.

Burada resmini gördüğünüz Etchika Choureau (Eçika Şuro diye okunur), Fransada yaşıyan milyonlarca genç kız arasında hiç şüphesiz en güzellerinden biriydi. Bundan iki yıl öncesine kadar, pek çok güzeller gibi o da son derecede fakir ve üstelik yakışık'lı bir delikanlıya da delicesine âşıktı.

Etchika birzamanlar, bir doktor yanında lâborantlık yapıyordu. Bu işin istediğini vermiyeceğini görünce bir kolacı ve çamaşırcı dükkânı açarak hayatını kazanmayı denedi. Yürütemedi...

Nihayet eski emeline, artistliğe kapılar vererek, Konservatuvar tahsiline başladı. Masraflarını ödünç olarak ödemeğe çalıştığı ve gırtlağına kadar borca girdiği bir tahsil oldu bu... Ama sonunda bütün yoksullukları yenerek konservatuvarı bitirdi.

Bundan sonra Etchika'ya iş bulmak gerekti.. Kolay olmadı. Hangi tiyatroya, hangi rövüye ve hangi rövüye ve hangi stüdyoya başvurduysa, kapısında en aşağı kendisi kadar güzel ve kendisi gibi fakir ve işsiz sürülerle genç kız bekleştiğini gördü.

Etchika'nın diğerlerinden bir farkı vardıysa, o da istidadıydı. Fakirdi, şuydu, buydu ama Tanrı onu kabiliyet bakımından zengin yaratmıştı. Bir rejisör, genç kızdaki bu kabiliyetin farkına vararak hemen angaje etti ve böylece Etchika, ilk film rolünü, bir baş rol olarak oynamıya muvaffak oldu.

Ama daha önceden yapılan provalarda Etchika Fransız genç ve yeni sanatkârlarının en müstaidi olarak seçilmiş, kendisine Suzanne Blanchetti mükâfatının 1953 yılı birinciliği verilmişti. Bunu "Aşk Çocukları" adını taşıyan ilk Fransız filmi takip etti... Onu da Hollywood'dan gelen bir Anga'man teklifi.. Artık filmciler Etchika'yı paylaşamaz olmuşlardı. Birbiri ardı sıra, genç kıza, altı filmlik, derken on filmlik teklif yapıldı.

Genç artist ne yapacağını şaşırmış gibiydi. Fransada mı kalacaktı, Yoksa Hollywood'a mı gidecekti? Hangisi daha doğru olurdu?

Bunu Etchika'ya ardı ardına teklif'ler yapanlar da çok merak ediyor'lardı. Nihayet genç kızın verdiği karar öğrenildi:

Etchika Choureau ilk rolünü Paris'te oynamıya karar vermişti. Hem de film veya tiyatro rolü değil, bir hayat rolü... Ve ta konservatuvardan beri sevistikleri fakir bir talebe olan Jean Dubrard'la nişanlandı.

Etchika'nın bundan sonra ne yapacağını herhalde hep beraber beyaz perdede seyredeceğiz.

Siz de orada mıydınız?

ÇOCUK Esirgeme Kurumu Kadıköy Kolu inat etti, Merkezin bütün karşı koymasına rağmen Taksim Belediye gazinosunda bir balo verdi. Merkezle Şubenin bu anlaşmazlığı nedendir pek bilmiyorum. Belki İstanbullulara Balodan öğürtü geldi biz vazgeçelim dediler, belki de Sarayda verilen Balo herkesi nasıl olsa oraya çekecek biz bilet satamayız, dolayısiyle de kârımız olmaz dediler de balo yapmak istemediler bilmiyorum, fakat beri yandan Kadıköylüler de inatçı, onlar balo da balo dediler ve 5 Martta gayet sakin, tertemiz ve pırıl pırıl bir balo çıkardılar ortaya. Daha ziyade samimî bir aile toplantısını andıran bu gece yemeğinde en şık kadın sizdiniz Azade. Nitekim jüri de sizin daracık, orijinal brokar tuvaletinizi sevmiş olacak ki birinciliği, yani kupayı size verdiler. Akşamın en neşeli masası ise Metin Sirellerin masası idi. Meralciğim senin cana yakınlığın, senin sıcak kanlılığın kimde var? Metinciğim de bunun farkında, farkında ama nedense Klerk çekmek hoşuna gidiyor kâfirin. Hüsam Amerikalı sevgilini atlatmışa benzersin bu akşam, fakat o yanındaki fatal esmer hatunu tanımadım, ne olurdu sanki ismini söyleseydin? Sabiha Sadak siz akşamın en şâhane ve en güzel kadını idiniz galiba. Taşlarla işlemeli ebruli bluzunuzla acaip pliseli eteğiniz tasnifte ikinci geldi, fakat sizde bu güzellik varken kim ebruli bluza yahut pliseli eteğe bakar iki gözüm. Tunca Karaca artık Nişanlınız Avukat Sedatla rahat rahat dansedebiliyorsunuz. Nikâh da pek yakındaymış. Tuvaletiniz çok güzeldi, ama bence bu renk için henüz çok gençsiniz canım. Fahire Fersan hanımın iki güzel kızını görüyorum uzaktan. Sarışının üzerindeki tuvalet çok orijinal, hele inci bretellerle bu tuvalet masal âlemlerini hatırlatıyor insana. Lâtifeciğim ne yap yap zayıfla kızım. Berki darısı senin başına, bak Sedadı kaçırdık elden kaldın mı şimdi sen? İbocuğum yine yalnızsın, senin halin de yürekler acısı. Bir boy Meksikalılara uzansan bari. Ne güzel aydınlık bir balo. Akademinin Palyaçosu birkaç baloyu idare edecek galiba. Defne dalları, ışıklar insana ferahlık veriyor. Hele piyangonun çok süksesi oldu. 12 Kemanın birden çalması da çok hoşa gitti. Ne yazık ki asıl Kadıköylüler buzlardan ötürü gelememişlerdi balolarına, ona mukabil İstanbullular çok eğlendi bu baloda.

FİTNE-FÜCUR

TRAFİK POLİSİNİZ RİCA EDİYOR.

Yağışlı havalarda vasıtanın ani duruş yapması çok zor olduğundan daha dikkatli olunuz.

Yaşanmış Bir Hikâye

Alo... KUZEY KUTBU MU?

Güney Kutbundan Konuşuyoruz!..

NAKLEDEN
A. S. BİLBAŞAR

İNGİLİZCEYE iyice vâkıf olmasından dolayı Rus hükümeti Boris Begichev'i 1929 yılında, François - Joseph arazisi üzerinde ve Kuzey Kutbuna 1000 kilometre mesafede kurulmuş bulunan radyo istasyonuna operatör muavini olarak yolladı.

Burada hayat son derece yeknesaktı ve insanın epey canını sıkıyordu. Boris, ne yapacağını bilemez vaziyette radyo başında nöbet saatlerini doldurmakta olduğu günlerden birinde şu şayanı hayret mesajı zaptetmeğe muvaffak oldu:

— "Dikkat, Güney Kutbundan Amerikan keşif heyeti konuşuyor. Bize yerinizi tam olarak bildirir misiniz?... Yanlış anlamadımsa Kuzey Kutbuna epey yakınsınız. Biz de Güney Kutbuna pek kısa mesafede bulunuyoruz... Oldukça mühim bir işbaşardık sayılır; zira kısa dalgalar üzerinden, birbiriyle bukadar aralıklı iki radyo arasında ilk defa temas temin ediliyor... İlerde sizi yine arıyacağım. İsmim John Tenner; ya sizinki?"

Boris kulaklarına inanamıyordu. Ama sonradan iki defa daha Tenner'le temas temin etti ve uzun uzun konuştular. Amerikalı geveze bir insandı; okadar çok mevzudan bahsettiler ki, nihayetinde söz döndü dolaştı ve edebiyat mevzuuna intikal etti. Boris, Jack London'un bütün romanlarını âdeta ezbere bildiğinden bahsetti... Konuşmaları sona ererken John Tenner, sefer heyeti memleketine döndükten sonra Boris'in kendisini San Francisco'dan da arıyabileceğini söyliyerek konuşmasını şu sözlerle neticeye bağladı:

— "Sizinkini öteki mesajlardan ayırabilmem için, neşriyata başlarken, 'Jack London'un bütün eserlerini ezbere bilirim' diye tekrarlarsın."

Boris:

— "Olur," diye cevap verdi, "bu parola yerine geçer."

İkinci Dünya Harbi sırasında Boris Begichev Kızıl Orduda subay olarak vazife gördü. Fakat Stalin'in diktatör rejimine aleyhtar olduğu için, Almanlardan yardım görmekte olan General Vlassov'un safına geçti ve komünistlere karşı savaşmağa başladı.

1945 yılında, Almanların üstünlüğü kaybetmesi üzerine bu birlikler dövüşe dövüşe batıya çekilmeğe başladılar. Maksatları, o istikamette bulunan Amerikan ordularına iltica etmekti.

Ama çok geçmeden Boris, Yalta Konferansının hükümleri mucibince Amerikalıların, Vlassov ordusu kalıntılarından ellerine geçenleri Kızıllara teslim etmekte olduklarını öğrendi. Komünistlerin eline geçmek ise doğrudan doğruya ölmek demekti.

Bir müddet sonra, Vlassov'un esir düştüğü ve birliğin komünist tankları tarafından çevrildiği dedikodusu her tarafı dolaştı. Artık herkes can kaygısındaydı. Boris de tek başına Batıya doğru yola çıktı. Geceleri yürüyor, gündüzleri saklanıyordu.

Bir akşam vakti, ormandan geçen yolun ortasında durmuş bir Amerikan tankına rastladı. Tankın mürettebatından olan çavuş sordu:

— "Rus musun?"

Boris, kim olduğunu ve başından geçen maceraları çavuşa anlattı. Sözleri sona erdiği sırada, iki Sovyet jandarmasının işgal etmekte olduğu bir araba yanbaşlarında durdu. Çavuş onlara işaretle, vatandaşlarıyla meşgul olmaları gerektiğini anlatmağa çalıştı... İki jandarma önce birbirlerine, sonra Boris'in kılığına baktılar. Nihayet bir tanesi tabancasını çekti ve ona:

— "Haydi sallanma," diye bağırdı, "atla arabaya."

Boris her şeyin bittiğini zannederek arabaya binmeğe hazırlanıyordu ki Amerikan çavuşunun, başını tankın kulesine çevirerek:

— "Yüzbaşı Tenner," diye bağırdığını duydu, "Ruslara ne oluyor; birbirlerine düşman gibi muamele ediyorlar."

Boris, "Tenner" ismini duyunca her şeyi unutmuştu. Silâhını tehdit eder bir tarzda sallıyan jandarmaya aldırmıyarak tankın kulesine seslendi:

— "Jack London'un bütün eserlerini ezbere bilirim, Yüzbaşı Tenner."

Kulenin kapağı açıldı ve Amerikan yüzbaşısı yere atladı. Boris'e:

— "Çabuk tankın içine girin," dediktan sonra Ruslara işaretle, bu işi kendi halletmesi gerektiğini izaha çalıştı.

Bir dakika sonra, Boris de dahil olmak üzere Amerikalılar tankın içine girmiş, kapılar kapanmış ve makine harekete geçmişti.

Boris ve Tenner uzun uzun konuştular. Rus, Amerikalıya komünizmin nasıl bir belâ olduğunu ve bu yüzden kendi vatandaşlarına karşı nasıl silâh çekmiş olduğunu anlattı.. Nihayet Tenner:

— "Burada duralım," dedi.

Boris'e bir paket sigara hediye ettikten sonra ilâve etti:

— "Daha ileri gidemeyiz, çünkü vaktinde birliğimize iltihak etmemiz lâzım... Maamafih arazinin bundan ötesi tehlikesizdir; istediğiniz yere kadar gidebilirsiniz... Günün birinde Amerika'ya yolunuz düşerse muhakkak beni arayın. Daha uzun boylu konuşmak imkânını buluruz."

Hararetle tokalaştılar, sonra firarî, ormanın karanlığına karışıp gözden kayboldu.

Avrupa'nın o karışık ve kimsenin kimseden haberi olmadığı günlerinde Boris Begicher İtalya'ya kadar gitmeğe muvaffak oldu ve bu hikâyeyi gazetecilere orada anlattı... Fakat Amerika'ya geçebildi ve Tenner'le buluştu mu, orası meçhûl.

BİRBİRLERİNİ HİÇ GÖRMEMİŞ İKİ KİŞİ AYRI AYRI KUTUPLARDA İKEN ARKADAŞ OLDULAR. BU ARKADAŞLIK İKİNCİ DÜNYA HARBİNDE BİR TESADÜFE SEBEP OLDU. BU TESADÜF DE İKİ ARKADAŞTAN BİRİNİN HAYATINI KURTARDI.

GARİP TESADÜFLER

FRANSA'nın tanınmış gazeteci ve radyo reporterlerinden Raymond Marcillac geçenlerde Paris'te bir kazaya uğramış ve kafası kırıldığından hastahaneye kaldırılmıştır. Kaza olduğu sırada saat tam 17.30 du. Diğer taraftan, Raymond'un karısı Hélène Marcillac da, annesini ziyarete giderken, içinde bulunduğu taksinin bir kamyonla çarpışması neticesinde kafasını kırmıştır. Bu kazanın da vukuu bulduğu sırada saat 17.30 du.

Madam Hélène de kocasının yattığı Boucicout hastahanesine kaldırıldığından karıkoca burada buluşmuşlardır. Bu acaip tesadüf Marcillac ailesinde ilk defa vuku bulmuş değildir. Bundan yirmi ay evvel - Raymond henüz bekârken - bir gün bir arkadaşı ile gezinirken, arkadaşı hastahanede bulunan bir ahbabını ziyaret etmek istemiş ve hastahaneye birlikte gitmişler. Ziyaret ettikleri kimse bir otomobil kazası neticesinde yaralanan matmazel Hélène idi. Böylece tanışan Raymond ile Hélène kısa bir zaman zarfında samimiyeti arttırıp sevişmeğe başlamışlar. Bir gün, nehirde bir sandal gezintisi yaparken, sandalları devrilmiş ve çifte kumrular fazla su yuttuklarından, hemen hastahaneye kaldırılmışlar. İki gün sonra, hastahaneden çıkar çıkmaz, hemen nişanlanmışlar. Bir müddet işler yolunda gitmiş, derken, tanıştıklarının üçüncü ayında bisikletlerile bir gezinti yaparken, bir taksi her ikisinin de bisikletine çarpması üzerine muhtelif yerlerinden yaralanan bu biçareler soluğu tekrar hastahanede almışlar. İyi olup çıkınca da evlenmişler.

Çatal çatal boynuzlu erkek geyiklerin birbirleriyle mücadele sırasında boynuzlarının iyice karıştığı ve hayvanların bir haylı debelenmeğe rağmen birbirlerinden ayrılamıyarak nihayet düşüp öldükleri görülmüştür.

Hayvan Dünyasında Ecel ve Kazalar..

Çok defa karın doyurmak arzusuyla, ağızlarından sığmıyacak veya kendilerine yaramıyacak yemeklere saldıran hayvanlar, bu yüzden ölüp giderler. Serbest bir halde tabiat içinde yaşıyan hayvanların da başlarından sürülerle kaza geçer.

Âlim ve seyyah L. S. Amery, bir ayının başına gelenleri anlatır. Kanada ormanlarında seyahat eden kimseler, muayyen yerlere yiyecek saklarlar. Bunu herkes yapar. Çünkü bugün birinin başına gelen açlık tehlikesi, yarın herkesin kendi başına da gelebilir. Bu itibarla, daima ileriyi ve başkalarını düşünmek, aynı zamanda kendini düşünmek demektir. İşte Amery'nin bahsettiği ayı, herhalde uzun müddet aç kalmış, ki böyle yiyecek saklanmış yerlerden birini bulmuş; karıştırmış ve yiyecekler arasında bir torba dilinmiş elma kurusu bularak bu dokuz kilo elmayı afiyetle yemiş.. Tabii sonra da fena halde susamış. Yakındaki derenin başına gidip dört beş litre kadar da su içmiş... Birkaç gün sonra oradan geçen seyyahlar, biçare ayıyı çatlamış, karnı yarılmış bir halde su başında bulmuşlar. Sebebi malûm. Kuru elmalar, suyu yeyince şişmişler ve ayının canına mal olmuşlar.

Aynı şekilde kazalar, nohut ambarlarına musallat güvercinlerin de başlarına gelir. Gidip bol bol nohut yutarlar. Sonra da su içtiler mi, kuru nohut şişer ve hayvanların kursaklarını çatlatır.

Hayvan dünyasında kazalar çeşit çeşittir. Bunların başlarında, yukarıda iki çeşidini hikâye ettiğimiz aç gözlülük kazaları gelir. Hayvan, kuvvetli sevki tabiîsiyle karnını doyurmaktan başka bir şey düşünmez olur. Neticede böyle akıbetlere uğrıyarak ölür.

Bazı defa hayvan, gayet yağlı bir parça yakaladığını zannederek avına öylesine saldırıp yapışır, ki avıyla beraber ölür gider. Kıyı yarlarında yaşıyan ve umumiyetle balık avlıyarak geçinen deniz kartalları çok defa büyük balıklara saldırıp kanca gibi gagalarını iyice balığın gövdesine geçirirler. Fakat balık, havaya kaldıramıyacakları kadar ağırdır. Üstelik canı yanan balık, birdenbire denize dalmak hevesine kapılınca tabiatiyle kartalı da birlikte sürükler ve yırtıcı kuş boğulup gider. Eğer yarası büyükse balığın akıbeti de ergeç ölümden ibarettir.

Sansarlar veya gelincikler de kartalların ve akbabaların hücumuna uğradıkları vakit, koca kuşun tırnaklarıyla havalandırılırlar. Fakat çok defa bu vaziyette dahi sivri dişlerini kartalın vücuduna geçirmesini beceren sansar veya gelincik, koca kuşla beraber, yüzlerce metreden yere düşer ve ikisi birden ölürler.

Bazı balıkların ölümleri de, çok büyük başka balıkları yutmıya çabalamalarının neticesi olur. Bir defasında 21 santim boyunda bir alabalık, ağzına yarı yarıya girmiş 13 santim boyunda bir yılan balığıyla birlikte ölü bulunmuştu. 20 kilo ağırlığında bir torik de ağzında 900 gram ağırlığında bir palamutla boğulmuş halde ele geçmiştir. Bazan tatlı suyun en yırtıcı balığı olan Turna balıklarından ikisini, birinin kafası ötekinin ağzında olarak ölmüş bulmak mümkündür. Hemen bütün hayvanlarda, gayet büyük av avla-

Pek çok balıklar, hemen kendi boylarına yakın büyüklükte diğer balıkları yutmıya kalkışmak yüzünden ölmüşlerdir. Aşağıdaki resimde böyle bir hayvanlar âlemi faciası görüyoruz.

mak yüzünden ölüm tesbit edildiği halde bu hal, daha ziyade ve daha sık kuşlarda görülmektedir. Av bir kere kuşun gırtlağını geçti mi, hayvan, bu avı ne yutabilir, ne de tekrar dışarı çıkarabilir... Dolayısiyle ikisi de ölürler.

Bazı defa avın, kendini korumak mücadelesinde avcıyı öldürdüğü de görülür. Balıkçıllar ve karabataklar, çok defa tatlı sularda yılan balıklarına sataşırlar. Kuş, balığı tam boynundan yakalar. Fakat yılan balığı da serbest kalan kuyruğunu balıkçıl veya karabatağın boynuna dolıyarak can havliyle sıkar ve nefesini keserek boğar. Bu vaziyette avcı ölür. Eğer avın yarası ağır değilse, canını kurtardığı görülür. Bir defasında, bir yılan balığının bir martıyı düpedüz boğuşunu seyretmek mümkün olmuştur. Başka bir defasında da bir deniz kuşunun burun deliklerinden birinde ufak bir yılan balığının yarısı bulunmuştur. Hayvan balığın yarısını yutmuştu...

Bazı defa, avcı hayvanın yuttuğu av, mideye gittiği halde, orada mücadelesine devam ederek kendini tekrar dışarıya atabilir. Bir defasında bir kırlangıç, iri bir böcek yutmuş, lâkin böcek, hayvanın kursağını ve gırtlağını delerek dışarıya çıkmayı becermiştir. Bir defa, balıkçıdan satın alınan bir palamutun karnında, fakat midesinde değil, doğrudan doğruya karın boşluğunda, mumyalanmış bir yengeç meydana çıkarılmıştır. Anlaşıldığına göre balık, diri diri yengeci yutmuş, yengeç bunun üzerine, hayvanın midesinde bir keşif seyahatine çıkarak, mideyi delmiş, lâkin karın boşluğunda, balık vücudunun ifraz ettiği mukavemet maddeleriyle mumyalanıp kalmıştır. Mide yarasının da kendi kendine geçmiş olduğu, balığın daha önce ölmemiş bulunmasından belli olmaktadır. Balık vücutlarından bıçaklar, çatal ve kaşıklar ve daha pek çok hazmı gayrı kabil eşya çıkarıldığı da sık sık görülür.

Hayvanlardan bazıları zararlı veya zehirli yemlerden ölürler. Kuşlar arasında gramofon iğneleri, dikiş iğneleri, olta iğneleri, çiviler veya cam parçaları yutup ölenler görülür. Kuşlar arasında ölüm, daha ziyade uçuşta hız yüzünden vukubulmaktadır. İki kuşun havada birbirlerine çarptıkları nadir görülür. Ama bir kere de çarpışırlarsa muhakkak ölürler. Çok defa hızını alamıyan bir kuş, bir tele veya zayıf bir mâniaya çarpıvermekle bile ölüp yere düşer.

Hızlı uçmada en usta kuşun kırlangıç olduğu malûmdur. Bazı kuşlar, rüzgâr tarafından da itilerek alışmadıkları hızlara vardıkları vakit, kanatlarından birinin, bu kadar gayrete ve zora tahammül edemeyip kırıldığı da olur. Mısırlı bir avcı, tam bir baykuş vuracağı sırada ve tetiğe henüz elini basmadan hayvanın yere düştüğünü görmüş ve muayene edince baykuşun bir kanadının hemen o anda kırılmış olduğunu görmüştür.

Ölüme sebep olan ağır yaralanmalara rağmen bazı kuşların hayatta kalabildikleri de görülmüştür. İki ucu karnından ve sırtından çıkmış bir sopaya şişlenmiş gibi geçmiş bir güvercin, ölmeden yaşa-

(Arkası 40. Sayfada)

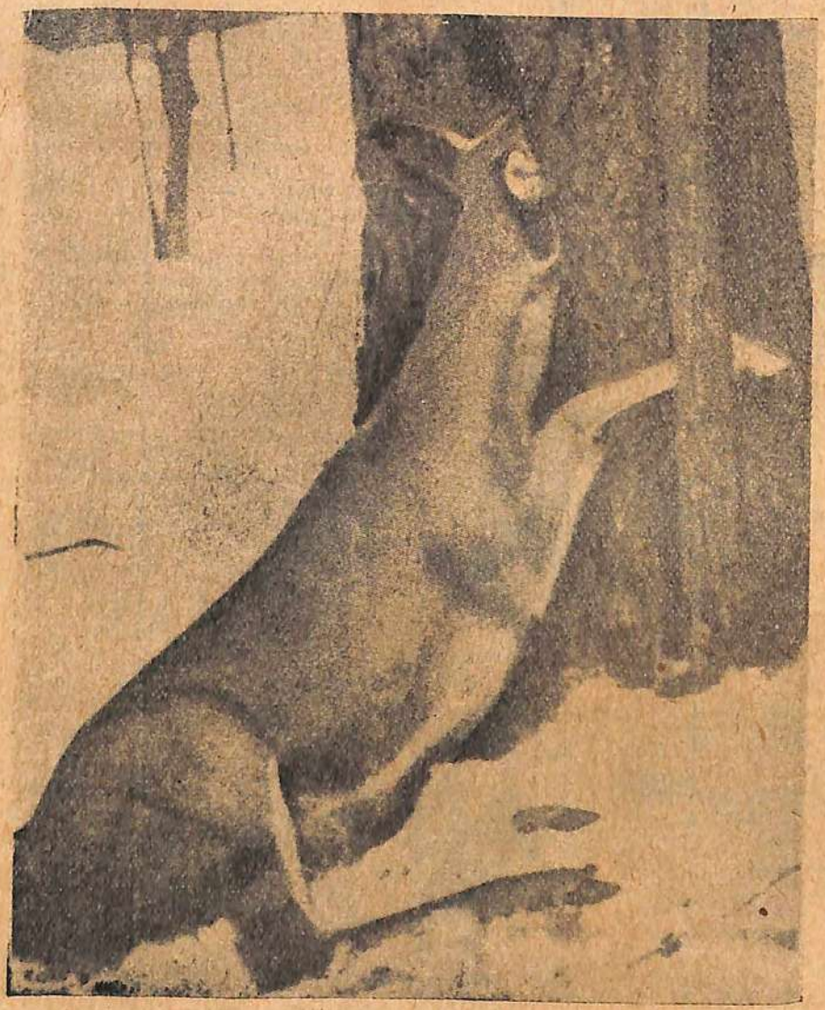

Yukarıdaki resimde, sert bir kış esnasında yiyecek aramak için kafasını bir ağaç kovuğuna sokan ve sonra bu kovuğun dar yerinde sıkışıp kalarak kurtulamıyan ve ölen bir karaca görülüyor.

Doktor Bizim Çocuk Yemek Yemiyor

Doktor, bahusus çocuk doktoru olsun da; Allahın günü iştahsız ve yemek yemiyen çocuklara ait bin bir şikâyet dinlemesin, görülmemiştir. Bakarsınız, minimini bir kız. Sevimli bir yavrucak. Tombulluğu da fena değil.. Henüz yedi yaşında. Annesi getirir: "İşte Cavidan, doktor bey.. Öp doktor amcanın elini bakalım!.. Bu cavidan bizi mahvediyor doktor bey.. Yemek yemez. Sofraya her oturuşumuz bir dramdır. Bağırtı, çağırtı gırla.. Tabağın yanıbaşında baston da durur.."

Ve biz, doktor olarak çocuğu okşayıp sevmeğe, çocuktan tarafa çıkmıya başlayınca, üstelik anneden bir de azar işitiriz: "Maşallah doktor bey bir de sizin şımartmanız eksikti!.."

İyi ama, bastonun veya tokat tehdidinin iştah açtığı görülmüş müdür?.. Üstelik Cavidan da pekâlâ tombuldur yani.. Ne isteniyor?.. Çocuk dediğin muhakkak, resimlerdeki pufla bebekler gibi mi olmalıdır?..

Emin olun, ki pek çok anneler, Cavidanın annesi gibi çocuk sıhhati hakkında gayet yanlış ve reklâmlardaki tombul bebek resimlerine dayanan inanışlara sahiptirler. Sofra başına oturulur oturulmaz faciaının başlamasının; babanın, annenin sinirlenmelerinin kabahati çocuklardan ziyade ana-babalardadır.

Pek çok çocuklar, analarının zoruyla tıka basa doyurulurlar. Halbuki her insanda kendi hayatını idame için yemek sevki tabiisi vardır. Bir çocuğu zorlamasak yemeği unutur ve açlığından ölür mü sanıyoruz?..

Şimdiye kadar çocuk kliniklerinde yapılmış olan tatbikatlar, her çocuğun, tamamiyle acıkma sevki tabiisine dayanarak ne kadar yemek yiyeceğini ve ne zamanlar yemesi gerektiğini iyice bildiğini meydana koymuştur. Ama büyükler, kendi karınlarının acıktığını pekâlâ bildikleri ve tabiî kabul ettikleri halde, çocuklarının karnının acıkabileceğine hiç ihtimal vermez görünürler. Münevver ailelerin çoğunda meme çocuğuna, karnı acıktığı zaman süt veya mama verilmez de, kitapta ne zaman yazıyorsa o zaman verilir. Hiçbir ana-baba, çocuğunun karnının, tam çocuk vücudu ihtiyaç hissettiği zaman acıkacağına ihtimal vermez gibidir. Sanki tabiat, çocuklara gelince, birdenbire aksamaktadır da, büyüklerin bu işe burunlarını sokmaları gerekmektedir... Dolayısiyle çocuklardaki acıkma insiyakını o kadar çığrından çıkarırız, ki bir müddet sonra artık bu sevki tabiî işlemez olur... Bu yanlış hareket tarzı neticesinde çocukların hakikaten karın açlığı hissetmez oldukları, görülmemiş şeylerden değildir... Böyle vakalarda acıkma sevki tabiîsini iyice bozmuş olduğumuzu ve çocuğun bunda hiç kabahati bulunmadığını bilmeliyiz.

Yukarıda bahsini ettiğim Cavidan için şu tavsiyelerde bulundum: Bundan sonra Cavidan ne zaman canı isterse, ne canı isterse onu yiyecek ve bundan sonra hiç zorlanmıyacaktı.. Arada bir canının ne istediğini sorup onu hazırlıyacaklardı... Aylarca sonra Cavidanın annesini gördüm. Çocuk şişmanlamıya başlamış!..

Anneler ve babalar, yalnız onlar değil, bütün insanlar, dertleri olduğu vakit doktorları arar, sorarlar. Bir tedavinin neticesi iyi olmazsa, aynı hasta tekrar gelir; iyi olursa bir daha yüzünü ancak tesadüfen görmek mümkün olur. Benim, Cavidanın annesini görmem de öyle olmuştu. Kadın: "Allah sizden razı olsun, evimize şenlik geldi!.." dedi.

Çocukların bazı yemekleri sevmelrei, bazı diğerlerini sevmemeleri bir kusur ve noksan değildir. Büyükler de böyle değil midirler? Büyükler de bazı yemeklerden nefret etmezler mi?.. Bir büyüğü, sevmediği birşeyi yemeğe kim zorlıyabilir?.. Şu halde küçükleri ne diye zorluyoruz?.. Bir çocuk, bizim bilmediğimiz, fakat pekâlâ makul, hattâ uzvî sebeplerden bir hafta ardı ardına patates kızartması isteyip yiyebilir. Yerse zehirlenmez. Bırakın canı ne isterse yesin.. Çünkü neyi severek ve istiyerek yerse ondan hem doyasıya yiyecektir, hem de âzamî istifadeyi edecektir. Bir çocuğun canının istediğini pişirmekle o çocuğu şımartmanın alâkası yoktur.

Bir çocuğu ağlatarak, üzerek yedireceğiniz yemeğin ona faydası dokunacağını mı sanıyorsunuz?.. Bir çocuk, yalnız çocuk değil, büyükler de ne kadar neşe ve zevkle, ne kadar gülüp oynıyarak yemek yerlerse o kadar faydasını görmüş olurlar. Ana-babalar, çocukları muayyen şeyleri yemeğe zorlarlarsa, çocuk da inadını göstermek için bunu bir fırsat talâkki edebilir.

CİNSİYET DEĞİŞTİRENLER

HERMAFRODİTLER

ÇEVİREN: EMREHAN

SON ZAMANLARDA gazetelerde George Jorgenzen isminde 26 yaşında New York'lu bir askerin Danimarkada cinsiyet değiştirip güzel bir kız olduğunu, isminin de Christine olarak değiştirdiğini okumuşsunuzdur.

Bu havadis Amerikalı bir hava subayını pek şaşırttı, "Onun evvelden erkek olduğu aklıma bile gelmemişti, ne güzel flört ediyorduk" demiştir.

Ama bu işe en çok şaşıran Christine'nin babası oldu. Adamcağız sakin sakin evinde otururken gazetecilerin hücumuna uğradı. Güzel sesli kızının gece kulüplerinde şarkı söylemesi için veya geçirdiği ameliyat hakkında konferanslar vermesi için üst üste teklifler yağmağa başladı..

Kendilerinin de böyle ameliyat geçirmekte olduklarını yazan 25 kadar kimseden mektup aldı, ama hâlâ — "Çocuğumu görünceye kadar böyle bir şey olduğuna inanmam," diyordu.

Fen / adamları için bu mesele hiç de inanılmıyacak bir şey değildir. Halihazırda Birleşik Devletler ve Kanada'da 5000 den fazla cinsiyet değiştirmiş insan vardır, ama bunlar isimlerinin duyulmasını istemedikleri için bilinmemektedirler, halbuki Christine bundan istifade edip hem meşhur hem de zengin oldu.

New York'ta Preskyterian hastahanesinde 14 yaşından küçük 40 kadar çocuk üzerinde tetkikler yapılmaktadır. Bir zaman gelecek onlar da cinsiyet değiştirecekler.

Gazetelerde bu gibi vak'alara sık sık rastlarız. Geçen sene İskoçyada Elizabeth Forbess - Sempill isminde, 40 yaşında bir doktor kadın cinsiyet değiştirdi ve bulunduğu kasabanın doktorluğunu yapmıya devam etti. Ahali onu sakallı, bıyıklı görmiye bir türlü alışamadı ama hastabakıcısı ile evlendiğini ilân edince iş değişti.

1944 de meşhur Çek kadın atleti 21 yaşında Zdenka Koubkova'nın bir seri ameliyattan sonra erkek olması ve hemen evlenmesi onu günün mevzuu yapmıştı.

Bugün Hermafroditlere normale yakın gözü ile bakılır, ve şurası muhakkak ki bütün insanlar 2 cinsiyet organını da havidirler, ve bunların biri inkişaf etmiştir.

Tıb 2 çeşit hermafrodit olduğunu söyler. Pek seyrek rastlanan birincisine "Hakikî hermafrodit" denir ki 2 cinsiyet guddesini de havidir. Böyle kimselerde ya 2 cinsiyet organı tam olarak veya her 2 cinsiyet organlarından bazıları mevcuttur.

İstridye, solucan ve sümüklüböceklerde olduğu gibi teorik bakımdan bir hermafroditin kendini veya başkalarını hamile bırakacağı tahmin edilir. Fakat hem dişi hem erkek organları olan kimselerin üzerinde yapılan tecrübe neticesi doktorlar böyle bir şeyin olamıyacağını kat'iyetle söylemektedirler.

Hattâ hakiki hermafroditlerin cinsî münasebetlerde bazan kadın bazan erkek rolü oynıyacakları akla gelebilir. Lâkin bunlar ancak kendilerine bir cinsî eş olarak seçerler ve yalnız o cinsle münasebetten zevk alırlar.

18 yaşında 185 boyunda yakışıklı bir atlet Dr. Young'a giderek fıtık ağrısından şikâyet eder. Ameliyat neticesinde rahmi, faaliyette bulunan yumurtalıkları ve ikisini bağlıyan kanalı, aynı zamanda erkek organı ve tahumları olduğu görülür. Atlet kadınlardan hoşlandığını ve yakın münasebetteki heyecanlarda tamamen erkek olduğunu söylemektedir.

16 yaşında güzel bir kız da böyle bir ameliyat geçirmiştir. Göğsü tam teşekkül etmiş ve muntazam aybaşı görmekte olan bu kız cinsiyet organlarında bir acaiplik hissederek doktora gider. Ameliyat neticesi kızın normal rahmi, yumurtalıkları olduğu fakat aynı zamanda erkek dış organları ve tohumları bulunduğu görülür. Kız ne erkeklere, ne de kadınlara karşı cinsî yakınlık duymuyordu. Erkek cinsiyet organları alındığı zaman doktorlar, "teorik bakımdan kızın kendini hamile bırakabileceği kabildir" diyorlar.

Hermafroditlerin ekserisi ikinci katagoriye dahildirler ki buna "pseudo - hermafrodizm denir ve 1000 doğumda bir tane psendo-hermafrodite rastlanır.

Bunlarda doğuştan esas cinsiyeti tesbit eden bir cinsî gudde mevcuttur, aynı zamanda tam tekâmül etmemiş dış cinsiyet organları bu guddenin aksi cinsiyetindendir.

Doğuşta cinsiyet dış organlardan tesbit edildiğinden hermafroditler ilk zamanlarda anlaşılmazlar.

Ameriyatları pek öyle kolay olmaz, bilhassa Christine Jorgensen gibi erkekten kadına dönenler birçok ameliyatlar geçirirler.

En başta hangi cinsiyetten olduğunu tesbit gelir; sonra dış erkek organlarını kesmek, daha sonra da normal bir kadın gibi yaşıyabilmesi için plâstik ameliyat gelir ki bu hemen hemen en mühimidir.

Aynı zamanda hastaya birçok da ilâç verilir, Kortison isminde harika bir ilâç vardır ki adrenal hormonunun normal vazife görmesine yardım eder ve erkek hormonu çıkarmasına mâni olur.

Christine'e şimdiye kadar 2000 den fazla hormon iğnesi yapılmıştır, ve ömrü boyunca Kortison alacaktır.

Bir doktor, "Bu şeker hastalığına benzer," diyor, "ilâç alındığı müddet hormon miktarı kontrol edilir. Şeker hastalığının ensülinle kontrol edilmesi gibi."

Hermafroditler cidden acınacak kimselerdir. Kendileri ve etrafındakilerle daimî bir mücadelededirler. Birçok normal kadınlar vardır ki hormonlarının çok çalışmasından veya ataletinden sesleri kalınlaşır, vücutları tüylenir ve kollarında adaleler belirir, yine bu sebepten bazı erkeklerin sesleri incelir, kalçaları genişler ve omuzları yuvarlanır.

Böyle kimseler mânevî bakımdan epeyi güçlük çekerler, bir de hermafroditleri düşünün. Şahsiyetleri de vücut yapıları da bir cinsiyetteyken tamamiyle öbür cinsiyetin karakteristiklerini ve biçimini alıyorlar. Şayet talihli iseler Christine'nin gösterdiği cesareti gösterip mesut olurlar. Yoksa epeyi güçlük çekerler.

Danimarkada hastahanede yatarken Christine şunları söylemiştir.

— "Ruhen hasta olacağım diye okadar karkuyordum ki geçirdiğim ameliyatlar bana çok hafif geldi. Artık pek yabancı kaldığım erkekliği unutup tam bir kadın olmıya çalışacağım."

Doğrusu da o... Bunu tamamiyle fiziki bir ameliyat olarak kabul edip, ruhî tarafını hiç düşünmemeli, ancak o zaman mesut olunabilir.

Cinsiyet Değiştirenlere Yunan mitolojisinden Alınma bir İsim verilir. Hermafrodit Hermes, Yunan İlâhlarının habercisi Afrodit ise Güzellik ilâhesi idi. Çocukları pek güzel Oldu ve ismi, Hermafrodit kondu.

Güzel Sözler

● Yaşamak kolay, bir şey yapmak güçtür.
(Fransız sözü)

● İyi bir insan iyi bir hareketi üzerinde çok şey söylemez.
(Yunan sözü)

● Yapılan şey unutulur, ama neticesi daima bâki kalır.
(Lâtin sözü)

● Her insan kendi eserlerinin evlâdıdır.
(İspanyol sözü)

● Sıvadaki pürüz badananın altından da sırıtır.
(Amerikan yerli sözü)

● Müdafaa ayrı, meydan okumak ayrı şeylerdir.

● En iyi müdafaa taarruzdur.

HÜLÂSASI ROMAN

KEZBAN

YAZAN:

MUAZZEZ TAHSİN BERKANT

HÜLÂSA EDEN:

ZAHİR GÜVEMLİ

KEZBAN, Mühendis Ali Bey'in, Kastamonu havalisindeyken bir gençlik arzusuyla evlendiği Hacer kadından olma kızıydı. Lâkin Ali Bey, henüz Hacer'in hâmile olduğunu bilmeksizin, İstanbul'a dönünce ondan ayrılmıştı. Neden sonra, yeniden evlenip bir de kızı olduktan sonra, Kastamonuda bir öğretmenin mektubundan, kızı olduğunu öğrendi ve Kezban'ı gûya çok sevdiği bir arkadaşının kızıymış gibi getirtti. Ne karısı, ne muhiti, ne kendi kızı Vicdan (ki kolejli arkadaşları Vivet derlerdi), hattâ ne de bizzat Kezban, kendisinin kim olduğunu bilmiyorlardı. Suadiyede köşk komşuları Nilüfer'le kardeşi Ferit ve başka arkadaşları, ilk günlerin yabaniliğine bakıp Kezban'ı haylı yaraladılar. Ancak Ali Bey'in kız kardeşi Fazıla Hanım Kezban'ı himaye eden yegâne insandı. Karısı ve karısının ablası (Çocuksuz, dul bir kadın olan Nigâr Hanım) her an Kezban'a nereden geldiğini hatırlatmaktan zevk duyardı. Lâkin Kezban, kısa zamanda gelişti. Öyle ki, çapkın bir adam olduğu halde, Kezban'ı sevdiğini bir türlü farkedemiyen, artık doktor olmuş bulunan Ferit bile, bu değişikliği kabul ve itiraf zorunda kaldı. Vivet ise, kıskançlıktan neredeyse ölecek hale geliyordu.

Bir akşam, bir baloya gideceklerdi. Ali Bey, birdenbire hafif bir fenalık geçirerek gidememiş, kalmıştı. Kezban da tabiî kaldı. İşte o akşam, Ali Bey, hayatının sırrını genç kıza bir bir nakletti. Sonunda:

"— 'Şimdi her şeyi biliyorsun Kezban.' dedi, 'Hakkımda vereceğin hükmü bekliyorum, kızım'

"Ali Bey konuşmağa başladığı vakit Kezban evvelâ büyük bir heyecan ve ıztırapla onu dinlemişti. Yavaş yavaş sükûnet buldu, çenesini yatağa dayadı, gözlerini onun yüzüne dikti ve bütün kuvvetini kulaklarına vererek onun kesik cümlelerle, dinlene dinlene, düşüne düşüne söylediği sözleri dinledi. Arada bir kendi kendine şu kelimeleri tekrarlıyordu:

"— 'Demek o benim babammış... Demek benim babam o imiş.. Babam sağ... Dünyada yapayalnız değilim...'

O anlatırken Kastamonu'yu, evlerini annesini görüyor, oradaki hayatını hatırlıyordu. Bir dakika annesinin ölümünü düşündü. Henüz bulduğu babasının da yakında öleceğini hissetti. Sonra yine, senelerden beri geçen yalnız ömrünü hatırladı. Annesiyle babasının kabahatleri yüzünden onun çocukluğu kederli, gençliği neşesiz geçmişti. Hangisi kabahatliydi? İkisi de... Ali gençlik ateşine kapılarak Hacer'le evlenmişti. Hacer de kendi hodbinliğini tatmin için kızını babasından gizlemişti.

"— 'Seni dinliyorum Kezban. Hakkımda vereceğin hükmün bence büyük bir ehemmiyeti vardır. Zerre kadar tereddüt etmeden bana fikrini söyle yavrum.'

"Bu hasta ses, bu soluk yüz, bu kesik nefesli göğüs... Genç kız bir saniye onun yüzüne baktı. Birdenbire yerinden kalktı, kollarını onun boynuna doladı, başını onun göğsüne dayadı:

"— 'Babacığım... Babacığım...'

"Gözlerinden yaşlar boşanıyor, başka bir şey söyliyemiyordu. Ferit, onları bu vaziyette buldu." Ali Bey'in karısı Güzide Hanım, merak ettiği için doktoru eve yollamıştı. Ferit Vicdanla nişanlandığı için, aileden sayılıyordu. Ali Bey'in ona büyük itimadı vardı. Bu sebeple Kezban'a ait sırrı ona da söyledi. Her ikisinden de, hiçbir hal ve şartta bu sırrı açıklamıyacaklarına dair söz aldı. Esasen Kezban'a ait miras meselelerini halletmişti.

Bir müddet sonra Ali Bey öldü. Kızcağız bu vaziyete bir türlü alışamıyordu. Ferit'ten gerçi yardım görüyordu ama, ona da fazla açılamıyordu.

"İkisinin de hayatlarını değiştirecek ve aralarına büyük mesafeler koyacak olan müthiş vaka birkaç gün sonra oldu. Kezban hergün apartmana gelen Ferit'le bir saniye yalnız kalıp notere gitmek için randevu veremiyeceğini anlamıştı. Telefon etmekten çekindi. İşitilir diye korktu ve ona iki kelime yazıp postaya vermeyi kararlaştırdı:

"Ferit Bey,

Yarın saat üçte beni Sirkeci'de tramvay istasyonunda beklemenizi rica ederim. Kezban"

"Kâğıdı zarfa koydu, üstünün adresini yazdı ve sokağa çıkmak üzere olan hizmetçi kıza postaya vermesi için teslim etti. Bu hareketinin ne kadar acemice olduğunu sonradan çok düşündü ve kendisini affedemedi ama, bu küçük tezkerenin hayatında oynadığı fevkalâde rolü tahmin edememişti. Yoksa hiç şüphesiz ki bizzat postahaneye kadar gider, yahut dışarıya çıkıp Ferit'le telefonla konuşurdu. Fena bir tesadüf olarak, Kezban'in hizmetçi ile konuştuğunu Nigâr Hanım görmüştü. Genç kız odasına gitmek için ondan ayrılınca Pervine seslendi:

"— 'Buraya gel kız... Kezban sana ne verdi?'

"Kezban, dürüst hareket ettiğine vicdanen emin olduğu için bir tehlike sezmemiş, Pervin'e mektubunu kimseye göstermemesini tembih etmek lüzumunu duymamıştı. Kezban iki üç adım uzaktan bu geçen sözleri işitmişti. Kıpkırmızı oldu, hiddetle onlara yaklaştı:

"— 'Mektup bana aittir teyze'.

"Genç kızın sinirli ve telâşlı hali ihtiyar kadının tecessüsünü büsbütün tahrik etmişti:

"— 'Gizli bir şey değil ya? Bana göster...'

"— 'Rica ederim teyze, hususî bir mektuptur...'

"— 'Kime yazdın?'

"— 'Bir arkadaşıma'.

"— 'Senin bizden gizli bir şeyin olamaz. Bu arkadaş mektubunu görmek istiyorum, ver onu.'

"Kezban ilk defa olarak Nigâr hanıma karşı durdu. Hırçın bir sesle bağırdı:

"— 'Hayır Pervin, zarfı bana ver. Hususî muhaberemi kontrol etmeğe hakkınız yoktur teyze.'

Fakat Nigâr Hanım bu sözlere chemmiyet vermemiş, atik davranarak yaşından umulmıyacak bir kuvvetle zarfı hizmetçinin elinden çekmişti. Adresi okuduktan sonra hayret ve öfkeyle büyüyen gözleriyle Kezban'a baktı ve bir şey söylemeden zarfı yırttı, mektubu gözlerine yaklaştırdı. Kezban ona hücum etmemek, kâğıdı ellerinden koparıp almamak için kendini güç tutuyor, tırnaklarını avuçlarına batırıyordu:

"— 'Yarın saat üçte ha? Nankör! Entrikacı kız.. Utanmadan Vivet'in nişanlısını baştan çıkarmağa çalışıyorsun... Bir taraftan da arkadaşına yazdım diye beni aldatmıya kalkışıyorsun... Koynumuzda beslediğimiz yılan bizi ısırmak istiyor...'

"— 'Hayır, vallahi böyle bir fikrim yok teyze...'

"— 'Sus, inkâra kalkışma.. İsbatı meydanda...'

"— 'Yanlıyorsunuz... Tahmin ettiğiniz gibi değil... Böyle bir hareketi benden nasıl umuyorsunuz?'

(Arkası 41. sayfada)

951 KRALİÇESİ EVLENDİ

VALDETTARİO Markisi'nin kızı olan 1951 İtalyan güzellik kraliçesi İsabella yakında Vatikandaki Peru elçilik müşaviri Don Adelmo Risi Ferreyros ile evlenecektir. Şimdi, güzellik müsabakası esnasında jüri'nin karşısına yarı çıplak bir vaziyette çıkan bir kadının Vatikan ile temasta bulunan bir diplomat ile evlenmesini Papalığın nasıl karşılıyacağı merak edilmektedir.

●

GARİP BİR SEÇİM

ALASKA'NIN Polo Nord kasabasındaki Belediye reisi seçimi, tarihte eşi görülmemiş bir şekilde yapılmıştır. Mevcut kırk seçmenden yirmisinin adaylardan Everett Dahl'ı diğer yirmisinin de James Ford'u tutması üzerine bu işin içinden çıkamıyacaklarını anlıyan kasaba halkı, işi talihe bırakmayı kararlaştırmış ve bir meydanlığa toplanan iki aday ile seçmenlerin huzurunda "Yazı mı? Tura mı?" diye havaya para atılmıştır. Böylece, Everett Dahl Polo Nord kasabası Belediye reisi olmuştur.

Erkeklerle Kadınların Beraber Yıkandıkları Memleket

JAPONYADA kadınlar, aşk hakkında çok az şey bilmelerine rağmen, cinsî hayat hakkında çok fazla malûmata sahiptirler. Burası aşka susamış, erkeğe acıkmış bedbaht kadınlar memleketidir. Küçük yapılı Japon erkekleri, sadece kendilerini eğlendirmek, zevklerini tatmin etmekten başka bir şey düşünmezler.

Kadınlar kocalarının âdeta esiri gibidirler. Çocukken baba ve erkek kardeşlerine, evlendikten sonra da kocalarına itaat etmekle mükelleftirler. Dullar ise, erkek çocuklarının sözünden çıkmazlar. Japonya, erkeklerin cenneti sayılır. Zira burada erkek sayısı, kadın sayısına nazaran çok azdır. Bu yüzden, evlenecek bir koca bulmak zor olduğundan; kızlar, evlendikleri adama kul, köle olurlar. Erkekler, gayşa kızları ve fahişeler ile, karılarından çok meşgul olurlar. Kadın, geç vakte kadar başkası ile eğlenip eve dönen kocasını sabır ve sevgi ile bekler.

Çinde olduğu gibi Japonyada da, doğan çocukların kız olmasını kimse istemez. Hattâ birçoğunu doğar doğmaz öldürürler. Son yıllara kadar kızlar mektepte bile okutulmazlardı. Pirinç tarlalarında çalışır inci dizmekle ve çocuk bakımıyla uğraşırlardı. Şansı olan güzel kızlar zamanla gayşa olurlar.

Cinsiyet mefhumu düşünülmiyen bu memlekette, kadınlarla erkekler çırçıplak olarak müşterek halk hamamlarında yıkanırlar. Erkekleri, kadınlar keseler, sabunlar, yıkar ve kurular. İlk bakışta bu şekil hamamlar, insana ahlâksızlıklar yuvası gibi gözükürse de; bu doğru değildir. Çünkü Japon erkekleri kadınlar tarafından kolayca eksite edilebilen cinsten değildirler.

Kocasına gözü kapalı itaat eden Japon kadınları aşkı kocalarından bir türlü öğrenememişlerdir.

Bir Japon kızı ile evlenen Amerikalı bir subay şöyle anlatıyor:

"Karıma evlendiğimiz zaman bir türlü öğretemediğim şey; odaya girdiğim vakit ayağa kalkmamasıydı. Bazan saatlerce beraber oturduğumuz zaman, bir kelime bile konuşmaz. Daha doğrusu konuşmıya korkardı. Hiç gülmezdi. Dışarı çıktığımızda, daima geri durup arkadan çıkar ve bir adım arkadan gelirdi. Kendisine evlenme teklif ettiğim zaman çok şaşırmıştı. Evlenmeden de benimle oturabileceğini söyliyerek tebessüm etmişti

"Evlendikten sonra hareket tarzı ile karımdan ziyade bir hizmetçim gibiydi. Aylarca kendisine, hizmetçim değil sevgilim, arkadaşım ve karım olduğunu bir türlü anlatamamıştım.

ROMMEL'in yaveri idim...

DERLEYEN
SELÂMİ MÜNİR YURDATAP

İKİNCİ DÜNYA HARBİNDE, KUZEY AFRİKADA "EL ALEMEYN" DE ÖLEN ALMAN ASKERLERİNE BİR MEZARLIK YAPILMASI İÇİN, KAHİREYE GELEN ASKERÎ HEYETİN BAŞKANI VE MAREŞAL ROMMEL'İN SABIK YAVERİ; HERMANN SCHULTZE - DEVİTZ KENDİSİYLE GÖRÜŞEN BİR GAZETECİYE UZUN MÜDDET MAİYETİNDE BULUNDUĞU O MEŞHUR ALMAN KUMANDANININ HUSUSİ HAYATI HAKKINDA BUGÜNE KADAR GİZLİ KALMIŞ BİRÇOK HAKİKATLERİ AÇIKLAMIŞTIR.

ROMMEL'in hayatının hangi cephesinden bahsedeceğimi bilemiyorum? Tecrübeli bir kumandan, cesur bir asker olarak mı, yoksa yüksek ahlak sahibi bir insan olarak mı bahsedeyim? Doğrusu insan, Rommel'in şahsiyetini anlatırken müteredditi kalır.. O adam ki, İkinci Dünya Harbinde en tehlikeli rolü oynamış, dostlarından evvel düşmanları onun son harbin meydana çıkardığı en büyük kumandan olduğuna şahadet etmişlerdir.

Rommel, büyük bir harp ekolünün müessisi idi. Bu ekolün talebeleri, karşılaştıkları açık ve gizli hıyanetler olmasaydı, tarihin seyrini değiştirecek bir zafer kazanacaklardı.

o o o

Rommel, tez canlı idi. Her şeyde sürat isterdi. Bana: "Kâğıdın üzerine çizilen harp plânları, rüyalara benzer, çok ender olarak gerçekleşir." derdi. Onun için plânları sürprizlerin mahsulüdür. Plânlarını harp meydanında çizer ve hemen tatbikine girişirdi. Subayları; onun süratinden ve hedefini kimseye açıklamadan verdiği âni emrilerinden hayrette kalırlardı. Onun bu süratli ve sürprizli hareketleri, ekseriya onu muvaffakıyete ve düşmanı hezimete uğratmıya âmil olurdu.

Rommel, Hitlerden sonra Almanyanın en büyük şahsiyeti olduğu, ve askerî hayatının birçok faziletleri ihtiva ettiği halde, daima içinde bir sıkıntı, bir endişe duyardı. Bir yerde karar kılmazdı.

Bu adamın içinde müthiş bir sırrı gizlediğini sezer gibi oluyordum, fakat bunun mahiyetini öğrenmekten âciz bir durumda idim.

o o o

Rommel'in en karakteristik ve tehlikeli anlarda bile karısı Lutsi Maria'ya mektup yazmayı ihmâl etmemesine hayret ederdim. Nerede bulunursa bulunsun ona her gün mektup yollar, elde ettiği zaferleri veya uğradığı hezimetleri bildirirdi. Her mektubun sonunda "Hâlâ yaşıyorum!" cümlesini eklemek âdetinde idi.

Bu, Rommelin her an öleceğine inandığını mı, yoksa onların hesabına zaferi kazanmıya çalıştığı adamların kendisini öldürteceklerini bildiğini mi gösteriyordu?..

Rommel gibi cesur ve atılgan bir kumandan görmemiştim. O daima hücumda ön safta bulunur, onunla beraber aynı safta çarpışanları en samimî arkadaşlarından addederdi. Onu korumak için canlarını feda edenler çoktu.

Rommel, tütünün düşmanı idi. Bir tek sigara içtiğini görmemiştim. Bir veya iki fincan kahve içmekten zevk duyardı. Canı içki istediği zaman yıllanmış eski kırmızı şarabı tercih ederdi.

Gece hayatından hoşlanmazdı. Saat dokuzda yatmayı ve şafakla beraber kalkmayı âdet edinmişti.

Bir gün bana şöyle demişti:

"Eğer ecelim gelmez, uzun zaman yaşarsam bunu iki şeye borçluyum: Erken kalkmıya ve sigara içmemeğe..."

Müttefikimiz İtalyan subaylarının, askerlerden daha iyi yemek yemelerine ve bu hususta Almanların aksine hareket etmelerine muhalifti. Çok demokrat bir adamdı. Askerlerin yediği karavanadan yer ve şunu söylerdi:

Savaştaki gayemiz, iyi yemekler yiyip ense yapmak ve fark gözetmek değildir. Hedefimiz, çektiğimiz bütün mihnet ve ıztıraplara karşılık zaferi kazanmaktır."

O, mağrur ve suratsız bir adam olmaktan çok uzaktı. Kibar ve sempatikti. Cephede ve karargâhında görüştüğü subay ve askerlerle şakalaşır onlara gazetelerde son okuduğu fıkraları nekleder, hatıralarını anlatırdı.

Onlar da aynı şeyi yaparlardı. Rommel'e büyük saygıları vardı. İş ciddileşince bütün bunları unuturlar, askerî vazifelerinden başka bir şey düşünmezlerdi.

o o o

Rommel'i son günlerinde görmüştüm, kadehine çok sevdiği kırmızı şarabı doldurup içiyordu. Son buluşuşumuzda da âdetinin aksine, şampanya kullanıyordu. Dayanamayıp, niçin şampanya içtiğini sordum. Hafif bir gülümseme ile cevap verdi:

"Kimbilir.. Belki bu son içeceğim kadehtir."

o o o

Rommel, birçok müşküllerle karşılaşıyordu. Ona düşmanlarından fazla dostları hıyanet ediyordu. Bu hainlikler; kimi gizli, kimi açık bir şekilde oluyordu.

Açık hıyaneti, vazifelerini ihmâl eden ve işe ehemmiyet vermiyen cephedeki İtalyanlardan görüyordu. İtalyan askerleri bizimle beraber savaşmayı âdeta bir angarya telâkki ediyorlardı. Bütün yük Alman askerlerinin üzerinde idi.

Gizli hıyanet ise, denizaltılarımıza, petrol taşıt gemilerimize, akaryakıt miktarına ve tanklarımıza dair, müttefiklere malûmat veren casuslar tarafından yapılıyordu.

Bir gün, birdenbire elimizdeki benzinin bittiğine dair haber aldık. Halbuki, bize uzun zaman yetecek petrol stokumuzun tükenmediğinden emindik.

Tankların can damarı olan zincirler sık sık meçhûl eller tarafından parçalanıyordu.

Evet, Rommel, ona karşı gizli harp açan casusların, çarpıştığı düşmandan daha tehlikeli olduğuna kanidi. O, düşmanlarını biliyordu, fakat dostlarını bilmiyordu.

o o o

Rommel; evlilik hayatında muvaffak olmuş bir insandı, karısını çok seviyordu, karısı da ona aynı duyguyu besliyor ve ona çok saygı gösteriyordu. Bu sebepten onu hiç ihmal etmezdi. Yanından ayırmadığı zevcesinin ve biricik oğlunun fotoğraflarının kendisine Almanyanın yükselmesi ve milletinin hür ve şerefli yaşaması için nasıl mücadele edeceğini ilham ettiğini sık sık tekrar ederdi.

Bu gözü pek ve cesur kumandan:

"Muharebe meydanında yüzlerce askerin yaralanmasına veya ölmesine müteessir olmam, lâkin yolda bir adamın birisini hançerle öldürdüğünü veya bir kimsenin zehirlendiğini görürsem fena halde üzülürüm." derdi.

o o o

İkinci Dünya Harbinde, Libyada, Mısıra yapılacak taarruzun plânlarını hazırlıyan Rommel, bu memleket hakkında yazılan birçok eserleri

okumuş, Mısırlıların örf ve âdetlerini incelemişti.

Plânına göre, İskenderiyeyi, Port Saidi ve Süveyş Kanalını işgal etmekle iktifa edecek ve oradan Yakın Şarkın zengin petrol kuyularını zaptetmek için, yeni bir hamle yapacaktı. Birçokları Rommel'in, Alman ordusunda o yüksek mevkie gelmeden evvel, iyi bir makine mühendisi olduğunu bilmezlerdi.

Rommel, herhangi bir makinenin parçalarını sökmek ve tekrar ye-

(Arkası 40. Sayfada)

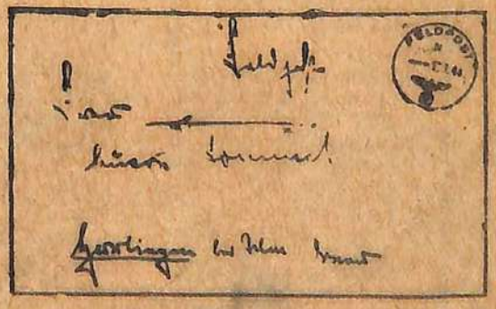

■ En üstte iyi bir kumandan olduğu söylenen Rommel görülüyor. Onun altında Rommel'in yaveri ve yanda karısına yazdığı mektubun üstünü görüyorsunuz.

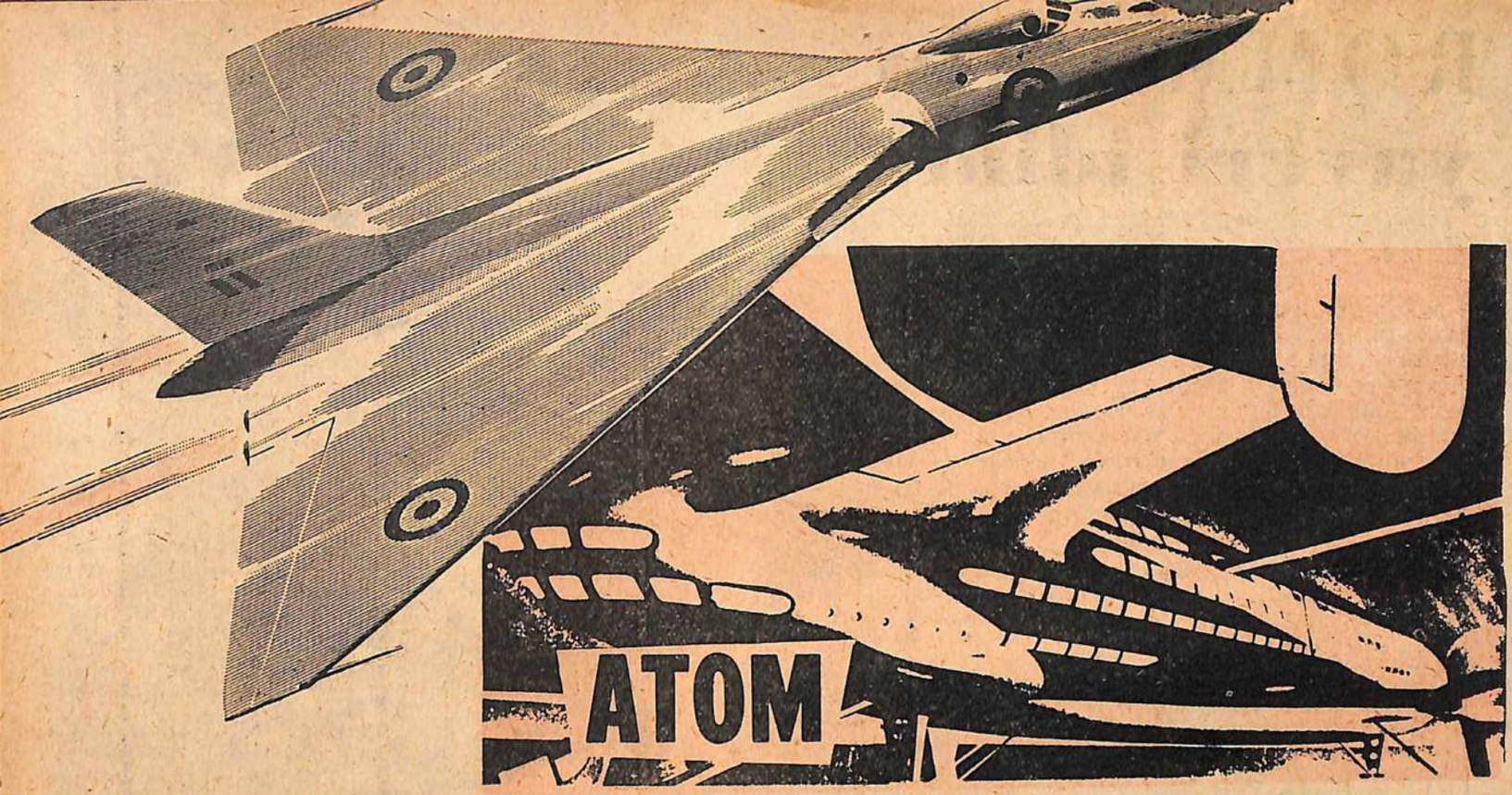

ATOM TAYYARESİ

NAKLEDEN: BETÜL KAZAK

İSTİKBALDE, belki de 1980 senelerine doğru İstanbulla Paris arasındaki mesafeyi bir-iki saatte katetmek imkânı hasıl olacaktır. Birçok Amerikalı âlim hızlı giden bu atom tayyaresini yapabilmek için çalışmaktadır. Projeleri hazırlanmış olan bu yeni keşifte birçok ilerlemeler kaydedilmektedir. Maamafih böyle bir tayyarenin yapılabilmesi için ilim adamları ve mühendisler bazı sualleri cevaplandırabilmektedirler. Karşılaşacakları meselelerden bazıları şunlardır:

1) Enerji kaynağı olarak kullanılan atomdan çıkan sıcak şualara mâni olabilmek için bir çare bulmak. Bir de şimdiki atom techizatında kullanılan ağır beton ve kurşun muhafazaları en büyük tayyareler bile taşıyamıyacağından bunlar kadar mukavim fakat aynı zamanda tayyarenin kaldırabileceği, hafif bir madde bulabilmek için şiddetli araştırmalar yapmaktadır.

2) İkinci mesele ise ağır atom cihazı ile uçabilecek tayyareyi tasarlıyabilmektir; çünkü enerji cihazı şimdiki tayyarelerin taşımakta oldukları en ağır bombalardan daha ağır olacaktır; ve bu kadar fazla ağırlığı taşıyabilmesi için ona göre tasarlanmış bir tayyare yapmak icabedecektir.

3) Diğer bir mesele de tayyarenin havalanma yolunun uzatılmasıdır, çünkü atom enerjisiyle işliyen cihaz bugünkü makineler kadar çabuk çalışmıya başlıyamaz ve bunun için de şimdikinden daha uzun bir mesafe katettikten sonra havalanabilir ve bu mesafe de en aşağı 2 mildir. Bu mesele evvelâ yardımcı bir roketle tayyareyi havalandırıp ondan sonra atom enerjisini kullanmakta halledilebilinir. Bu, aynı zamanda radyoaktivite problemini de halletmiş olur. Çünkü tayyarenin bu şekilde yükselmesi, havalanma sahasının radyoaktivite ile tahrip olmasına mâni olur.

4) Dördüncü mesele de uçuş süratine göre yatıklığı ayarlanabilecek yani ileri, geri hareket ettirilebilinecek kanat yapmaktır. Bu çeşit kanat halihazırda bazı askeri uçaklarda mevcut ise de bunu büyük tayyarelere tatbik etmek pek kolay bir iş olmıyacaktır.

Bu esas problemler halledildikten sonra ilim adamları atom kuvvetiyle işliyecek yıldırım süratli tayyarelerin yapılmasının gayet basitleşeceğini ileri sürüyorlar.

Şüphesiz ki ilk atom tayyaresi askeri olacaktır. Yıldırım süratiyle uçabilmesi gayet kuvvetli bir silâh olmasını sağlar. Aynı zamanda böyle muazzam bir tayyareyi meydana getirmek için sarfedilen paraya da ancak hükümet bütçesi tahammül edebilir.

Bu işle meşgul olanlar 1960 senesine kadar atomla işliyen harp tayyaresinin yapılabileceğine kanidirler. Bu çeşit tayyare yapıldıktan sonra atılacak ilk adım atomla işliyen yıldırım süratli yolcu tayyaresi imâli olacaktır. Bu da 1980 de tamamlanabilir.

Atomla işleyen ilk yolcu tayyaresi herhalde çok acele işlerde kullanılacak ve muhakkak ki biletler çok pahalı olacak, çünkü atom enerjisini meydana getiren makineler gayet pahalıya malolacak ve atom enerjisini daha ucuz meydana getirebilecek yeni bir çeşit makine icat edilinceye kadar bu çeşit makineler hiç iktisatlı olmıyacaktır.

Bu tayyareler çok yüksekten uçabilecektir ve bu irtifada havanın çok soğuk olduğu malûmdur, maamafih enerjinin çıkardığı sıcaklığın makineleri eritmesine mâni olabilmek için ayrıca bir soğuk hava tesisatı yapmak icabedecektir.

Bu yıldırım süratli tayyareler imâl edildikten sonra ilk uçuş tecrübelerinin, radyoaktiviteden çıkacak herhangi bir kazaya karşı ihtiyatlı olmak için, ıssız bir adada yapılacağı, ve bunun Pasifik adalarından biri olacağı tahmin edilmektedir.

Bir mütehassısın tahminine göre ilk atom tayyaresinin kanatlarında altı muazzam turbaprap ve bunların her birinin, aksi istikamette dönen sekiger kollu pervanesi olacaktır.

Asıl enerjiyi temin edecek makine herhalde tayyarenin kuyruğuna yakın bir yerde olacaktır ve böylelikle radyoaktif ifrazatın tayyareyi bozması önlenecektir.

Bu tayyarenin müfredatı şimdiki tayyarelerinkinden fazla olacaktır. Şimdiki müfredata ilâveten en aşağı üç mühendis bulunacaktır. Bu mü-

(Arkası 42. sayfada)

Denizlerin Dibini NASIL Ölçüyorlar...

★ Science Selection'dan

SON olarak İngiliz Amirallik Dairesinden bildirildiğine göre Büyük Okyanus'ta Guam açıklarında 10.000 kilometreden daha derin denizaltı çukurları tesbit edildiği bildirilmiştir. Challenger adlı sondaj gemisiden bırakılan iskandil 11 derece 20 dakika Şimal Arz ve 142 derece 16 dakika Şark Tul dairelerinc isabet eden mevkide 10.569 metre derinliğe inmiştir. Bu civarda yapılan ikinci bir iskandil, ki bu tecrübenin tarihi geçen senenin Ekim ayıdır, derinliğin daha da fazla olduğunu 10.692 metreye inmek suretiyle meydana çıkarmıştır. Bu çukurun adına Mariana Çukurumu denmektedir.

Büyük Okyanusta bu gibi çukurlar bir tane değildir. Derinlik sırasıyla, Filipin açıklarındaki Mindanao (10.200 m.), Japonya yakınında Tuscarora (9600 m.), Yeni Zelanda'nın 500 km. açığındaki Kermade (9.300 m.) ve Salomon takımı yakınlarındaki Salomon (9.000 m.) çukurları dünya denizlerinin tesbit edilebilen en derin yerleri olarak bilinmektedir.

Okyanusların derinliği ve bu derinliklerdeki hayat insanların zihnini çok eski zamanlardan beri meşgul etmiş olmakla beraber yukarıda ismini saydığımız çukurlar ve diğerlerinin sonadjları ancak 18 inci asırdan sonra yapılmağa başlanmıştır.

19 uncu asırda Challenger adlı sondaj gemisi (Yukarıda bahsi geçen geminin ağabeysi) başparmak kalınlığında bir kablo vasıtasıyla muhtelif iskandiller indirmişti. Bu kablonun ucuna bağlı bulunan ağırlığı indirip çıkarmak için uzun saatler geçmesi icabediyordu.

Sonra Amerikalılar başka bir usul kullanmağa başladılar. Onlar incecik bir tel kullanıyorlardı ve bunun ucuna bağladıkları ağırlık, denizin dibine temas eder etmez telden ayrılıyordu. Bu sayede 8.000 metreden daha derin yerlerin iskandili iki saat gibi cüzi bir zaman zarfında yapılır olmağa başladı. Kullanılan makara elle çevrilmekteydi.... Otomatik makinalar bundan sonra kullanılmağa başladı.

Aksiseda usulüyle sondaj yapma usulü birinci cihan savaşından beri tatbik edilmektedir. Çok hassas âletler vasıtasıyla, sesin gemiden ayrılması ve dibe çarpıp geri dönmesi esnasında geçen vakti hesaplamak suretiyle denizlerin derinliği hem daha kolay, hem de gemilerin durmasına lüzum kalmadan ölçülüyor.

HAYRAN Dinleyici!

A L Â M İ N Ü T H İ K Â Y E

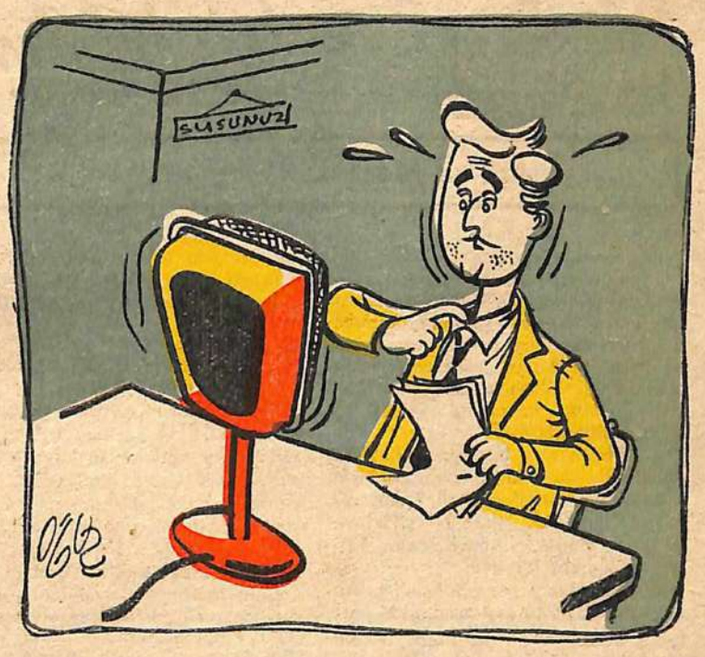

Yazan: Cemil Cahit CEM

Sağ olsunlar, okuyucularım, hikâyelerim hakkındaki düşüncelerini arada bir yazarlar. Yılbaşlarında, bayramlarda tebrik edenler de olur... Bütün bu vesiylelerle, hakkımızda ve yazılarımıza dair ne fikirde olduklarını öğreniriz..

Son günlerde, mektuplarını almak şerefiyle övündüğüm kimseler arasına radyo dinleyicileri de katıldı. Radyoda konuşmıya başladığımı ve daldan dala atlıyan, değişik mevzulu müsahabeler yaptığımı bilmem duydunuz mu?.. Bu sohbetlerin bukadar çabuk aksi sada vereceklerini ben de ummuyordum doğrusu.. Dinlemiş olanlar arasında yolda rastlayıp yüzüme karşı övenler bile var...

Sohbetlerim, şimdilik, ayda bir defa, programın bir köşeciğine sıkıştırılıveren şeylerdir. Radyo idaresi hangi gün ve saati tensip ederse, oraya koyuyor.

Pek de yeri olmamakla beraber itirafa mecburum, ki bir muharrir olarak bir şeyler yapabildiysem, bunu sadece okuyucularıma borçluyumdur. Ne kendimi reklâm ettim, ne de işlerin gidişatını forse etmeğe kıymet verdim..." Acaba yerimde başkası olsa böyle mi yapardı?.." diye sık sık kendime sorarım. Kanaatimce en kıymetli hükümler, en mertçe liyakat imtihanlarında verilenlerdir. Okuyucumla benim arama kimse giremez. Bugüne kadar yazanı okuyana takdir ettiren imtihana kıymet verdim. Ümit etmek istediğim o dur, ki radyo sohbetlerimde de hükmü sadece dinleyen versin.. Hayatım boyunca bir yerde ufacık bir istidat, kabiliyet ve kıymet şulesi gördüm mü, elimden gelen yardımı esirgememişimdir. Kıymetlerin önlerine sun'î engeller dikilen yerlerde toprak çorak olur.

Hiç böyle nasihat gibi başlıyan hikâye görmedim. Herhalde sizler de görmediniz. Zaten maksat başka... Okuyucularım arasında, radyo sohbetlerimi bilmiyenler varsa, onlara haber vereyim diyorum; bu bir.. İkincisi de tahmin buyuracağınız gibi bizim radyo sohbetleri başlar başlamaz, radyo maceraları da başladı.. Sormayın!.. Bendeniz bir yere ayak basayım da orada başıma bir şeyler gelmesin, görülmüş müdür?..

Şubat ayının o Cuma gecesi "İyimserlik ve kötümserlik" hakkında konuşacaktım. Havanın ne kadar soğuk olduğunu elbette hatırlıyorsunuz... Radyoya geç vakit, konuşma saatime beş, on dakika kala gittim...

İnsanın karşısına mikrofon denen bir garip canavar dikiyorlar... Korkunç bir şey o... Üzerinde sürülerle delik var ve bu deliklerin her birinden sanki bir dinleyicinin gözü sizi müstehzi müstehzi süzüyor. Bir imtihan heyecanı içinde, âdeta mikrofona bakmıya cesaret edemiyorsunuz.

Uzatmıyalım. Konuşmıya başladık.

Yolda karşılaştığımız dostlarımızdan bahsediyordum. Hani şu "Nasılsın?" dedikten sonra "Daha nasılsın?.." diye devam eden ve kaçacağımızı sezmişçesine yaka iliğimize asılıp "Daha daha nasılsın" ları ve "Daha daha daha nasılsın" ları sıralıyan lâfı kıt, vakti bol dostlarımızdan...

Bazı fıkralar da anlattım. Bilmem, sabahleyin, usturasiyle bir türlü traş olamıyan, dairesine yetişmeğe mecbur beyin hikâyesini bilir misiniz?..

—Yahu bu usturaya ne olmuş?. Tek kıl kesmiyor!..

Diye şikâyet ettiği vakit hanımı hayret içinde kalır:

— Nasıl kesmezmiş ayol?.. Daha dün biz senin ustura ile sobanın altına koyacağımız muşambayı kestik.. Yağ gibi kesiyordu. Senin sakalın muşambadan da mı sert?.. O ne biçim sakal Bula?..

Beyin ne hale geldiğini artık siz bir düşünün..

Acı hâdiselerin de tatlıları kadar hayatımıza lüzumlu olduklarından bahsettim. Yaşayışımızın tuzunu, biberini onlar teşkil etmez mi?.. Fırtınalardan sonra ağaçların kökleri daha kuvvetlenmez mi?..

Ve New York rıhtımlarında sandık çivileyen zencinin hikâyesini anlattım. Hani adam bir çivi çakar, ikinciyi çakar, üçüncüde keseri olanca ağırlığıyla parmağına indirip can acısından yüzünü buruştururmuş.. Bir seyyah, bu hali seyreder, eder, nihayet dayanamayıp zenciye sorar:

— Keseri neden ikide bir parmağına indiriyorsun?.. Canın acımıyor mu?..

— Acımaz olur mu Mister, acımaz olur mu?.. Hem de nasıl acıyor?.. Ama keser parmağıma indiği zaman duyduğum acı, inmediği vakit hayatın ne kadar tatlı olduğunu bana öyle bir hissettiriyor ki...

Ve dinleyicilerime neşeli, sıhhatli günler; kahkahalar dileyip mikrofondan henüz ayrılmıştım, ki yanıma radyo hademelerinden biri yanaştı:

— Efendim, sizi telefondan istiyorlar...

Önüme düştü. Bana telefonun yerini gösterdi. Kulaklığı elime alarak âlete seslendim:

— Buyurun efendim?!..

Tanımadığım bir erkek sesi:

— Zatı âliniz Cemil Cahit bey misiniz efendim?.. diye sordu.

— Evet, bendenizim!.. dedim. Bir emriniz mi vardı?..

— Aman beyefendi emir ne haddimize?.. dedi. Bendeniz, şimdi konuşmanızı dinledim de onun heyecanı içinde hemen sizi telefonla tasdi edeyim, dedim..

Hissettiğim memnunluğun derecesini dirayetinize bırakırım. Sesim yumuşadı:

— Teşekkür ederim!.. Acaba konuşmamın bir yerini mi beğenmediniz?

— Estağfurullah efendim estağfurullah.. Beğenmemek ne demek?.. Bilâkis beğenmenin verdiği heyecan efendim. Haddimiz olmıyarak beğenmenin verdiği heyecan..

Alâydı, hoştu ama, maksadının ne olduğunu bir türlü söylemiyordu.

— Başka bir arzunuz var mı?.. diye sordum.

— Ha, öyle ya, âdeta söyliyeceğimi unuttum beyefendiciğim!.. dedi. Bu üçüncü defadır, ki zatı âlinizin tatlı sohbetlerinizi dinliyorum efendim.. Bilseniz ne kadar hoşuma gidiyor beyefendi?..

— Teşekkür ederim. O sizin lûtufkârlığınız...

— Aman efendim.. Çoluk çocuk eş dost, lezzetle dinliyoruz.. Hep böyle konuşacak mısınız?..

— Şimdilik aydan aya konuşacağız sanırım...

— Pek seyrek değil mi beyefendi?..

— Vallahi bu hususta karar vermek bana ait değil de..

— Yaa.. demek öyle.. Tabii bu konuşmalar için bir ücret de alıyorsunuz değil mi efendim?..

Lâfa bak!.. Ama dinleyici bu.. kırmak da olmaz tabii..

— Elbet bir şeyler veriyorlardır!.. dedim.

— Kimbilir yüz lira mıdır, iki yüz lira mıdır?..

— Yok canım.. Pek sanmam ama münasip bir şeydir tabii..

Telefonun öte ucundaki muhatabım:

— Şu halde beyefendiciğim, artık bir senedir hatırımızdan çıkmış olan son elbise taksitini unutmaz, terzi Salih kulunuzu daha fazla bekletmezsiniz inşallah!..

Demez mi?..

ACABA NİÇİN "Zara"

YAZAN: ELİNOR GLYN

ÇEVİREN: SEMİH DEMİRCİ

Aşk ve Macera Romanı: 33

Ondan sonra dayısı yanına geldi. Biraz politikadan bahsettiler. Tristram'ın bu kadar güzel ve cazip bir kadına karşı lâkayıt olmasına bir türlü akıl erdiremiyen iyi kalbli adam bir aralık:

— "Oğlum," dedi. "Bu yaptığınız, modern hayatın icaplarından mıdır bilmiyorum ama, ben senin yerinde olsaydım, bu şahane mahlûku bir saniye bile gözümün önünden ayırmazdım. Zara ile Wrayt'da yalnız kalır kalmaz onu kendine çek ve nefessiz kalıncaya kadar öp! İşlerin yoluna gireceğini göreceksin."

Ve yeğeninin sırtını okşayıp, gözlüklerini düzelterek uzaklaştı. Tristram, gözlerinde mükedder bir ifade olduğu halde bir an hareketsiz durdu. Sonra kendi kendine kesik ve acı bir kahkaha koparark, briç oynamakta olan Melton'larla Mrs. Harcourt'un grupuna katıldı ve yatma vaktine kadar orada kaldı.

O sırada Francis Markrute de yeğeni ile yalnız kalabilmek için fırsat kollamaktaydı. Biraz da onunla meşgul olması lâzımdı artık. O gün Ethelrida'ya da danıştıktan sonra Dük'ü bulmuş ve kendisiyle mühim bir mesele hakkında konuşması lâzımgeldiğinden bahisle, ertesi gün öğleden sonraki trene kalmak istediğini söylemişti. Dükün de muvafatini aldıktan sonra, Leydisine kavuşmaması için hiçbir sebep kalmıyacaktı ortada.

Nihayet Zara'yı salonun tenha bir köşesindeki divana çekebildi. Doğrudan doğruya maksada girmekte hiçbir mahzur görmiyerek:

— "Burada hepimiz hakikaten hoş ve zevkli günler geçirdik, Zara." dedi. "Fakat sen ve Tristram birbirinize henüz istediğim kadar ısınmış görünmüyorsunuz."

Bir an durdu ve genç kadının her zamanki gibi cevap vermediğini görerek devam etti:

— "Bilmen lâzımgelen bir şey var, Zara. Ve Tristram'ın da sana henüz bundan bahsetmemiş olduğunu zannediyorum."

Zara irkilerek başını kaldırdı. Bilmediği bu şey neydi acaba?

Francis Markrute sözüne devamla:

— "Seninle bu evlenmenin pazarlığını yaptığımız akşamı hatırlarsın." dedi. "O gün kocan Tristram, hem seni, hem de teklif ettiğim serveti reddetmişti. Ne aşk, ne de para uğruna, tanımadığı zengin bir kadınla asla evlenmiyeceğini söylemişti: Fakat senin ne kadar güzel ve cazip olduğunu gördükten sonra fikrini değiştireceğini düşünerek plânlarımı yapmıya devam ettim. Benim usullerimi bilirsin, sevgili yeğenim."

Zara'nın bütün cevabı gözlerinde beliren istihfafkâr parıltı oldu.

— "Tahminimde yanılmamıştım. O gece yemeğe geldi, sana ilk bakışta çılgınca âşık oldu ve bu defa kendisi seninle evlenmek istedi. Fakat bütün servetin sana ve ilerde doğacak olan çocuklarına ait olması hususunda ısrar ediyordu. Ben sadece Wrayth'ı rehinden kurtaracaktım, okadar. Hiçbir erkekten, bundan daha centilmence bir hareket de beklenemezdi zaten. Henüz hakikaten öğrenmemiş olman ihtimalini düşünerek, sana bugün bunları söylemeğe karar verdim." Ve sonra endişeli bir sesle: "Zara..." dedi. "Sevgili kızım... Ne oluyorsun?" Zira genç kadının mağrur başı göğsüne düşmüştü ve hafif bir baygınlık geçirmekteydi. Dayısı, ruhunu taşıracak olan son damlayı da ilâve etmişti çünkü.

Markrute'nin sesiyle kendine gelerek ayağa kalktı. Ve banker onun gözlerindeki bakışı ömrünün sonuna kadar unutamıyacaktı.

— "Ve siz de buna rağmen onunla evlenmeme, ikimizin de hayatını mahvetmeme müsaade ettiniz, değil mi! Ben size ne yaptım ki, bana karşı bu kadar zalimce hareket edebildiniz? Yoksa, gururunuzu inciten annemin intikamını benden mi almak istiyordunuz?"

Eğer Zara haykırmış, hakaret etmiş olsaydı, Markrute bunların hepsini hoş karşılıyacaktı. Fakat sesindeki o cansız sükûnet, güzel ve beyaz yüzündeki o ümitsiz bakış, kalbine dokundu. O kalb ki, her şeye kadir olan bir aşkın elinde, kendisini mumyalaştıran mahfazalardan kurtulup insanlaşmıya başlamıştı. Kendi etinden ve kanından olan bu mahlûka karşı hakikaten çok mu zalim davranmıştı acaba? Bu şekilde hareket etmekle telâfisi gayrı kabil bir hatâ mı işlemişti? İçi, hayatında ilk defa olarak şüphe ve korkuyla doldu.

Endişeli bir tavırla: "Zara." dedi. "Ne demek istediğini bana açıkça söyle, yavrum. Evet, seni aldatmak mecburiyetinde kaldım, zira aksi takdirde iki tarafa da müsavi menfaatler sağlamıyan böyle bir pazarlığı asla kabul etmiyeceğini biliyordum. Fakat düşündüm; Tristram seni okadar çok seviyordu ki, günün birinde nasıl olsa bu hakikati kendi kendine keşfedecektin. Ondaki harikulâde cazibeye de hiçbir kadının mukavemet edemiyeceğini sanıyordum. Fakat yanılmışım. Zara, ne olduğunu bana söylemiyecek misin, yavrum?"

Fakat Zara taş kesilmiş gibi duruyordu. Dayısına hakaret etmek niyetinde de değildi. Kalbi kırılmıştı, okadar.

— "Yapmamı istediğin bir şey var mı, Zara? Ona da bir şeyler söyliyebilir miyim? Mesut olmana yardım edebilir miyim? Çünkü inan bana, sizi böyle görmek beni çok üzüyor.. Onun kadar iyi bir adama ilânihaye böyle muamele edemezsin. Söyle, senin için her şeyi yapmıya hazırım, sevgili yeğenim?"

Zara yüzüne baktı. Gözleri, beyaz yüzünde alevden iki çukur gibiydiler.

— "Hayır, teşekkür ederim dayı, yapılacak hiçbir şey yok. Çok geç artık..." Sonra aynı yeknesak sesle: "Çok yorgunum." dedi. "Allah rahatlık versin." Ve nazik bir tavırla Dükün ve Leydi Ethelrida'nın da müsaadesini istedikten sonra, yavaşça dışarı çıktı.

Ve Francis Markrute onu seyrederken, kalbinin acı acı sızladığını hissetti. Kendi kendine:

— "Allahım!" dedi. "Muhteşem bir kadın bu! Onun da mesut olması lâzım."

Sonra onlara nasıl yardım edebileceğini düşünmiye başladı. Nihayet mantığı tekrar onu sükûnet verici neticelere sürükledi.

Zara kendisini seven yakışıklı ve genç bir adamla, yalnız başına Wrayth gibi romantik bir muhitte yaşamıya gidiyordu. Ve böyle bir çiftin, böyle bir atmosferde birbirlerinden ebediyen uzak kalmalarına imkân yoktu. Bu yüzden de bu meselenin hallini, emniyetle hâdiselerin seyrine terkedebilirdi.

XXXI

Ertesi sabah davetliler trenle ve otomobillerle yola çıktılar. Fakat gelin ve damat, kendilerini Wrayth'a götürmek için gönderilmiş olan yeni ve güzel bir otomobile bindikleri zaman, içlerinden birkaçı hâlâ şatodaydı.

Ve onların Montfitchet'den ayrılışlarını, tıpkı güvertedeki Dover'li genç leydiler gibi hayran ve takdirkâr nazarlarla seyrettiler. Hakikaten gıpta edilecek ideal bir çift teşkil ediyorlardı çünkü.

Zara, ruhumda ıztırapların en büyüğünü hissederek giyinmişti. Buraya geldikleri ilk günün akşamı, Tristram'ın safir mavisi elbisesini beğendiğini hatırlıyarak yine aynı kadife elbiseyi ev samur kürkü giymiş, kulaklarına ve boyunlarına da, onun hediyesi olan safir mücevherleri takmıştı. Ve şahane kızıl saçlarıyla, hiçbir gelinin ondan daha güzel ve daha cazip görünmesine imkân yoktu.

Fakat aşağıya indikleri zaman, Tristram ona bakmıya cesaret edemedi. Sakin bir tavırla, kalanlara veda ettiler. Ethelrida'nın Zara'yı öpen dudakları, her zamankinden daha sıcak ve müşfikti. Ve Zara bunun sebebini bilmiyordu tabii! Âşıklar, mesut sırlarını hâlâ göğüslerinde kilitli tutuyorlardı.

Merdivenlerde durarak, uzaklaşan otomobile el sallarlarken Ethelrida gayrı ihtiyarî:

— "İkisi de öyle güzel ki!" dedi. "Mutlaka mesut olacaklar."

Yanında duran Francis:

— "Evet." diye fısıldadı. "Olmaları lâzım." Genç kadın dönüp onun yüzüne baktı.

— "Yirmi dakika kadar, Albay, Emily, Mary ve Leydi Annigford müstesna, hepsi gidecekler." dedi. "Oh. Francis, sen babamla konuşurken ben sizi beklemiye nasıl tahammül edeceğim?.."

Banker emniyet verici bir fısıltıyla:

Erkek — Artık aşkımıza ait her şeyi birbirimize açmalıyız...
Kadın — Ya civardan dürbünle seyrederlerse..

—"Yemek vaktinden evvel, oturma odana gelirim, sevgilim." diye cevap verdi. "Kendini üzme... her şey hallolacak."

Ve biraz sonra Ethelrida, Tristram'ın kız kardeşleri ve albayla beraber salonda otururken, Francis Markrute kütüphanede, Dükün karşısındaydı.

Hiçbir mukaddemeye lüzum görmeksizin, büyük bir sükûnetle mevzua girivermişti ve her şeyden önce çok nazik bir centilmen olan Dük onun sözlerini evvelâ sessiz bir hayret ve kızgınlık, sonra da gittikçe artan bir alâkayla dinlemiye başlamıştı.

Francis Markrute, Avrupadaki birçok memleketlerin, mukaddderatlarını sinirlerinin kuvvetine bağladığı zamanlarda, bundan çok daha çetin meselelerden bile alnının akı ile çıkmasını bilmişti. Fakat bu yaşlı İngiliz asilzadesinin karşısında her vakitkinden daha dikkatli olması lâzımgeldiğini de idrâk etmekteydi.

Evvelâ kısaca hayatının hikâyesini anlatarak, bunu Leydi Ethelrida'nın da bildiğini söyledi. Sonra, gayet düşünceli ve ihtiyatkâr bir ifadeyle vâsi servetinden bahsederek onu, ailesinin ve insanlığın selâmeti için Leydi Ethelrida'nın ellerine teslim etmiye hazır olduğunu belirtti.

Fikir çarpışmalarına ve meclislerde yapılan münakaşalara yakinen âşina olan Dük, bu adamın kudretine ve zekâsına hayran olmaktan kendini alamıyordu.

Ve nihayet banker konuşmasını bitirdiği zaman ayağa kalkıp şöminenin önünde durdu, gözlüklerini taktı ve:

— "Vaziyeti çok güzel izah ettiniz, azizim Markrute." dedi. "Hayatını ve servetini vatandaşlarının refahı uğruna harcamış bir adam olmakla beraber, kızımın ve onun saadetinin benim için dünyada her şeyden daha mühim olduğunu da itiraf ederim. Ethelrida dün yirmi altı yaşına girdi. Onun, geçici hislerin tesiri altında kalmıyacak kadar kuvvetli ve sağlam bir karakter sahibi olduğunu da gayet iyi biliyorum. Bu sebeple, eğer Ethelrida'nın gözlerinde vâdedici bir ifade sezdiyseniz, eğer o sizi seviyorsa, kısaca benim söyliyecek hiçbir sözüm kalmaz, aziz dostum. Şimdi zile basıp birer bardak porto şarabı getirtelim!"

Böylece, kalblerinde birbirlerine karşı dostlıkların en hararetlisini hisseden bu iki erkek, Leydi Ethelrida'nın odasına çıkan merdivenlere yöneldiler.

İkisi beraberce kapıda göründükleri zaman, Ethelrida'nın tatlı gözleri istifham dolu bir ifadeyle yuvarlaklaştı. Sonra babasının kollarının arasına koşarak başını onun ceketinin arasına gömdü. Gözlükleri buğulanmış olan yaşlı Dük, kızını şefkatle öperek:

— "Ethelrida," diye mırıldandı. "Sevgili yavrum! Eğer sen mesutsan, benim de istediğim bu zaten.." Ve yavaşça odadan dışarı çıktı.

Ethelrida fısıltı gibi bir sesle: "Oh, Francis!" dedi. "Yaşamak ne güzel şey, değil mi? Babamla beraber daima çok mesut olduk ve şimdi sen de saadetimizi tamamlıyacaksın. Fakat beni ondan hiç uzun müddet ayırmıyacaksın, öyle değil mi?"

— "Asla, sevgilim. Eğer razı olursan ben de esasen ileride sana kalacak olan bu araziyi bana satmasını Dükten rica edecektim. O takdirde, buraya çok yakın bir yere yerleşir ve Lincolnshire'deki evimi de avlanmıya gittiğimiz zaman kullanırdık. Sen yuvandan hiç ayrılmamış gibi olurdun, baban da vaktinin çoğunu bizimle beraber geçirebilirdi. Fakat bu netice itibariyle bir tekliften ibaret tabiî. Her şey, senin istediğin gibi olacak, Ethelrida."

Genç kadın: "O kadar iyisin ki, Francis.." dedi.

Banker onun saçlarını öperek: "Sevgilim." diye fısıldadı. "Paha biçilmez incimi bulmak için tam kırk altı sene harcadım ben."

Sonra beraberce diğer bütün teferruat hakkında kararlar verdiler. Markrute, zaten kendilerine küçük gelecek olan Park Lane'deki evi Zara'ya verecek ve onun yerine Green Park'a bakan büyük ve tarihî köşklerden birini satın alacaktı. Ve bu suretle Ethelrida, kocasının işi icabı arasıra şehre inmek mecburiyetinde kaldığı zaman, orada kendisine lâyık bir saray bulabilecekti .

Francis Markrute, bir gece önce yeğeninin yanında hissettiği tereddüt ve huzursuzluktan tamamiyle sıyrılarak tekrar kendini toplıyabilmişti artık.

Zara ve Tristram hafta sonunda iki gün kalmak üzere Park Lane'ye gelerek Tristram'ın annesiyle vedalaşacaklardı. Leydi Tancred kızlarıyla beraber Fransaya, Canne şehrine gidecekti çünkü. Ve Markrute, o zaman da işlerin henüz düzelmemiş olduğunu görürse, Tristram'a bütün hikâyeyi anlatıp Zara'nın kendisi hakkında neler düşündüğünü söyliyerek onun hattı hareketine istikamet vermiye çalışacaktı.

(Arkası var)

Harunerreşid'in Vergileri

Nakleden: Semiral Bilbaşar

İnsanların daha rahat yaşayıp daha temiz bir hava teneffüs ettiklerini tahmin ettiğimiz 800 yılında, Emir Abdullah, Bağdat Halifesi Harunerreşid'e ay parçası gibi güzel bir odalık hediye etti. Bu on altı yaşındaki dilber kızın ismi Azize idi.

Bu hâdiseden birkaç ay sonra Halife, baş veziri Cafer'i huzuruna çağırtarak:

— "Cafer," dedi, "son haremim Azize günlerimin yeknesaklığını unutturdu. Bana bunca yıldan sonra hayatın en tanımadığım zevklerini tattırdı. Ona haremimde baş mevkii verdim. Bununla kalmak istemiyorum. Güzelliğine lâyık bir saray yaptırmak, ona naçiz bir hediye olarak takdim etmek istiyorum. Ne dersin?"

— "İnşallah istediğiniz güzellikte bir hediye verirsiniz."

— "İstediğim güzellikte bir saray yaptırmak mesele değil... Şimdi fermanım şudur: Hemen ulaklar çıkaracak ve halktan namıma 400 bin dinar vergi toplıyacaksın. Onlara, bu parayı Azize'ye saray yaptırmak için istediğimi söylersen içlerinden gele gele verirler."

Baş vezir bir müddet düşündü, sonra yutkunarak:

— "Ey muhterem halife," dedi, "sana herhangi bir şey hatırlatmak haddim değildir. Ama şunu söylemekten kendimi alamıyorum, ki tebaanın omuzlarına zaten kâfi derecede vergi yüklemiş bulunmaktayız."

— "Cafer, her ne emredersem edeyim, sana düşen vazifenin kayıtsız ve şartsız itaat olduğunu unutmuş gibisin."

— "Ama..."

— "Daha bir kelime söylersen bir daha konuşamıyacak hale gelirsin."

Cafer eğilerek, geri geri taht salonundan çıktı.

Yeni verginin haberi Bağdat'ta büyük bir memnuniyetsizlik yarattı. Ötede beride bu şekilde para toplamanın adaletsizlik olduğunu çekinmeden, bağıra çağıra söyliyenler oldu.

Ertesi sene Azize, Güneş Sarayına yerleşmiş bulunuyordu.

Ramazan bayramından bir müddet sonra Harunerreşit vezirini yine çağırttı.

— "Cafer," diye başladı, "Güneşin battığı diyarlarda hüküm süren Şarlman namındaki kralla aramız pek iyidir. Her fırsatta bana dostluğundan bahseden elçiler gönderir ve ben de onun bu yakınlığına mukabele etmeyi pek isterim... Niyetim ona, içi en nadide mücevherlerle dolu, som altından büyük ve zarif bir kasa göndermektir... Onun için hemen şimdi gidip 800 bin dinar vergi tahsil edeceksin!"

Cafer hiç sesini çıkarmayıp etek öperek huzurdan ayrıldı. Doğruca kendi sarayına gitti. Bütün kapılarını kapatıp muhafız ve nöbetçi miktarını üç-dört misline çıkardı. Bu şekilde şahsını tam mânasiyle emniyete aldığından emin olduktan sonradır ki yeni vergiler toplanacağı haberini çıkardı.

Bu defa halkın tahammülü taşmıştı. Bağdat'ta yer yer kargaşalıklar çıktı, vergi vermek istemiyenlerle Harunerreşid'in kudretini temsil eden askerî birlikler arasında kanlı çarpışmalar oldu. Buna rağmen tahsildarlar 800 bin dinarı Halifenin istediği tarihe kadar toplamağa muvaffak oldular.

Vezir Cafer bu hâdiseden bir ay kadar sonra, Harunerreşid'in davetine icabet ederek saraya müteveccihen kalesinden çıktı. Yolda onu tanıdılar ve birkaç âsi üzerine atılarak onu hançerleriyle yaraladılar.

Halifenin karşısına çıktığı zaman zavallı adamın ayakta duracak hali yoktu. Kan revan içinde bir sedyede yatıyordu. Halife:

— "Cafer," dedi, "inşallah ömrün uzun olur. Çünkü bir aya kadar bana iki milyon dinar daha toplaman lâzım."

İki hafta sonra yaraları iyileşen Cafer tekrar Halifenin huzuruna çıktı:

— "Ey hükümdarların hükümdarı," diye söze başladı, "Son topladığımız vergi Bağdat'ta şimdiye kadar eşi emsali görülmemiş derecede ağırdı. Ama tuhaftır, ahali bu defa hiç memnuniyetsizlik göstermedi. Aksine bu hâdiseyi bir bayram telâkki etti. Şimdi sokaklarda, evlerde, zenginlerin saraylarında eğlentiden, düğün - dernekten geçilmiyor. Herkes zevki safasında; yiyor, içiyor keyfediyor. Para su gibi akmakta... Sokaklarda hiç muhafız olmadan dolaştım; kimse kılına dokunmadı..."

Bunları duyduğu zaman Halifenin suratı derhal değişmişti. Uzun müddet endişeli endişeli düşündü. Sonra:

— "Cafer," diye bağırdı, "hemen şimdi koşacak ve ahaliye, bundan sonra Bağdatta bir kuruş vergi alınmıyacağını bağırttıracaksın!"

Baş vezir bundan hiçbir şey anlıyamamıştı. Tuhaf tuhaf Halifenin yüzüne bakıyordu. Harunerreşit:

— "Anlamadın değil mi?" dedi. "Az kaldı başımıza büyük bir felâket gelecekti ve sen tehlikenin hâlâ farkında değilsin... Vaziyet aşikâr, halk günün birinde, ellerindeki son kuruşu da alacağımızı anladı. Ne kadar paraları varsa hepsini sarfetmek ve bitirmek istiyorlar... Çabuk koş, felâket önlensin!"

Lâle Devrinden Vakalar

Yazan: Vakanüvis Küçük Çelebi Zade Asım ef.

Bu yazı serimizde tarihçi arkadaşımız, okuyucularımıza Türk müverrihlerini tanıtmakta, eserlerinden, kendi edalarına sadık kalarak nümuneler sunmaktadır.

Takdim eden: Reşat Ekrem KOÇU

GÜMÜŞ ENDAZE VAK'ASI — İstanbulda eski bedestan yanında bir kumaşçı dükkânında birkaç sene evvel İrandan gelmiş bir Ermeni genci türeyip kumaşçılığı arı ve sinek yakalıyan örümcek gibi dükkânın içinde fisku fesat için ağ kurmağa döndürmüştü. Uzun boylu, sim endâm ve taze, visal pazarının simsarları ağzında lâkabı "Gümüş endaze" olan bu Acem Ermenisi delikanlı bir kahbe-i rüzgâr ile akdi pâzârı mel'anet eder, kocası seferde olmakla ol fahişe-i bihakikatin Vefa semtindeki hanesine korkusuz ve pervasız gider. (Mahalle halkı avretin içeriye adam aldığını hissedince) evin kapısını tutar ve evdeleri gaflet üzerinde basar, nigârın elinden peymâne keş olan Ermenii nâbekârın bazularını arkasına bağlar ve hane sahibesi olan mekkâre ile beraber ertesi günü Sadrıâzamın divanına götürürler. İran Ermenilerinin alışverişleri ekseriya nâkısâtül akıl (aklı eksik kadın tayıfasiyle) olduğundan nice mel'anetlere cesaretleri öteden beri söylenegelmekte idi.

Gümüş Endazenin baskın vermesi Sadrıâzam Hazretleri (Damat Nevşehirli İbrahim Paşa) bilhassa kan dökülecek meselelerden gayet perhizkâr olduğundan ol habisin ahvalinin (Şeriat) mahkeme yoluyla dükkân komşularından sual ve teftiş olunmasını ferman etti. (Gümüş Endaze Mehmutpaşa mahkemesine götürüldü); Müslümanlardan bir cem'i gafir şahadette bulunup:

— Bu lâini bidinin keman ebrusu kavsi şeytan gibi fitnesaz, ve daima çarşudan gelip geçen Müslüman hatunlarına harfendâzdır... Eşeddi ukubet ile cezaya müstehaktır!..

Dediler. Mahkeme naibi Sun'ullahzade Vahip Efendi keyfiyeti ilâm edince Gümüş Endazenin İranlı Ermenilerin oturduğu Vezir hanı önünde asılarak idamı ferman olundu. Delikanlı yakalanıp hapsedildiği zaman ölümden kurtulurum ümidi ile dini İslâmı kabul etmişti; kurtulamadığını görünce İslâmı red ile kendi dinine döndü ve böylece katli de vâcip oldu; ve bu 1137 Muharreminin üçüncü Perşembe günü (Milâdî 24 İkinciteşrin 1724) Vezir hanının önünde asıldı.

KIŞ GECESİ HELVA SOHBETİ — Bu kış günlerinin geceleri helva sohbetlerinin zamanıdır; Şehinşahı İskender âyin hazretleri (Padişah Üçüncü Sultan Ahmet) damadı ekremleri Sadrıâzam hazretlerini (Nevşehirli İbrahim Paşayı) inayet ve iltifatlarına mazhar kılarak geçen yıllarda olduğu gibi (oğulları) şehzadeleri ve (kızları) sultanları alıp vezirin sarayına şerefbahş oldular ve bir hafta kadar gece ve gündüz neşe ve şetaretle misafir kaldılar (O yıllar içinde Şarkta İran ile harp oluyordu ve kan gövdeyi götürüyordu. Hicrî 1137 = Milâdî 1724)

TEKFUR SARAYI ÇİNİ İMALÂTHANESİ — Eski Türk çini imalâthaneleri İznikte kurulmuştu; eski çiniler "İznik çinisi" diye meşhurdu. Lâkin devletin yıllardan beri çektiği kederler ve birbirini takip eden seferler kimsede evini çini ile tezyin için meyil ve rağbet komamıştı; çinicilik revaçtan düşmüş ve çiniciler perişan olup dağılmıştı; sanat ve maharet eserleri ancak bazı eski binaların duvarlarında kalmıştı. Memleketimizde yapılmış olan güzel çiniler bir tarihte bir diyarda yapılmış değildir. Bu sanatın sönmesi Sadrıâzam İbrahim Paşa hazretlerine girân geldiğinden eski çinicilerden birer köşede unutulup kalmış ustaları aratıp buldurdu ve bu 1137 yılında İstanbulda Eğrikapıda Tekfur sarayında müceddeden bir çini kârhanesi açtırdı ve bütün levazımlarını, mühimatlarını tedarik eyledi ve bu işi bendelerinden Mustafa ağaya havale etti. Az zamanda öyle güzel çiniler yapıldı ki Türk çiniciliği yeni baştan ihya edildi.

(Arkası 25. sayfada)

VAKANÜVİS KÜÇÜK ÇELEBİZADE ASIM EFENDİ: 1685 de doğdu, medreseden yetişti. Şeyhülislâmlığa kadar yükseldi. 1759 da öldü. Raşitten sonra Vakanüvis tâyin edilmişti; bir ciltlik vakayinâmesi, üslûp ve edâ bakımından Raşit tarihinin aynen devamı gibidir, bundan ötürüdür ki Raşit tarihinin altıncı cildi olarak itibar olunur, eski harflerle de Raşit tarihiyle beraber basılmıştır. Hicrî 1134 (Milâdî 1722) yılından hicrî 1141 (Milâdî 1729) yılına kadar geçen vakaları toplamıştır. Raşit ile Küçük Çelebizade Asım Lâle devrinin vakanüvisleri olmuşlardı; maalesef her ikisi de tarihimizin bu şayanı dikkat parlak devrini gözümüzün önünde canlandıracak sayfalar bırakmakta aciz göstermişlerdir. Lâle devrinin kanlı bir ihtilâl ile sona erdiği 1730 yılının vakaları ise hiç zaptedilmemiştir.

UYKUCU KOCA

Yazan: Lee Rogow —— Çeviren: Semih Demirci

Polly Kingsley'in kocası, tıpkı şu kovboy filmlerinde göğsünü gere gere yürüyüp de kötü adamın elindeki tabancayı alan Cenup Amerikalı şerifler gibi uzun boylu, iri yapılı, yakışıklı ve genç bir adamdı. Mesleği inşaat mühendisiliğiydi ve işe giderken giydiği kenarları kordonlu pantalonla uzun konçlu çizmelerin içinde büsbütün yakışıklı görünürdü. Akşamları da eve hediyesiz döndüğü pek nadirdi. Yani kısacası genç kadın, Larry'nin bir de akşamları yemekten sonra hemen uyuyuverme hastalığı olmasaydı, kendini dünyanın en mesut insanı sayabilirdi.

Vaziyet şöyleydi. Larry Kingsley her akşam inşaattaki işinden dönünce önce Polly'yi belinden tutup havaya kaldırarak doya doya öperdi. Sonra banyoya girer ve aynen bir bataklık timsahıyla güreşen bir adam gibi sesler çıkararak yıkanırdı. Ondan sonra, hasat zamanı geç vakit evine dönen yorgun bir çiftçiye bile parmak ısırtacak bir iştahla akşam yemeğini yerdi. Ve Polly bulaşıkları, otomatik tabak yıkama makinesine yerleştirmekle meşgulken, o da gazetelere bir göz atmak için yatak odasına girip yatağa uzanır ve birkaç dakika içinde dünyanın en derin uykusuna dalıverirdi.

Yine böyle bir gece, aradan bir müddet geçtikten sonra Larry birdenbire şiddetli bir sarsıntıyla uyandı.

"Kim vurdu bana?"

Polly: "Yabancı değil.. dedi. Benim... sevgili karın.. Kalk bakalım.."

"Saat kaç?"

"Sekiz buçuk."

Larry ağlamaklı bir sesle: "Aman Allahım.. diye inledi. İşe geç kaldım desene.."

"Telâşlanma.. dedi Polly. İşin tam on bir saat sonra, yani sabahın yedi buçuğunda başlıyacak.. Ve elbiselerin de hâlâ sırtında olduğuna göre geç kalmana imkân yok.."

Larry Kingsley bumburuşuk olmuş elbiselerini şaşkın şaşkın süzerek:

"Yemekten sonra şöyle bir dalmış olacağım.." dedi.

"Dalmadığın zamana hiç rastlamadım ki.. diye sitem etti karısı. Seni ya yatağa girerken, yahut da yataktan kalkarken görebiliyorum o kadar.. Tıpkı bir yataklı vagon kondüktörü gibi..."

"Bir dakika ateş kes, karıcığım.. Kalkıp dişlerimi fırçalıyayım da ağzımın pası silinsin biraz.."

Polly kocasının peşi sıra musluğun başına yürüyerek diş fırçasının üstüne macun sıktı. "Saçlarını taramayı da unutma, dedi. Bu gece bir sinemaya gidelim bari.."

Larry: "Ah, güzelim.. diye mızmızlandı. Kendimi ne kadar bitkin, ne kadar uyuşuk hissediyorum bir bilsen.. Sen gel beni dinle de bu gece sinema yerine, yatıp şöyle güzel bir uyku çekelim. Yoksa ikimiz de sabahleyin muşmula gibi oluruz.."

Polly: "Ben olmam, dedi. Hem hayatında bir kerecik olsun sinemaya gidemezsem, torunlarıma onun nasıl bir şey olduğunu bile anlatamam sonra.."

Tekrar yatak odasına dönerlerken Larry:

"Eğer istersen, dedi, filmleri televizyonda da seyredebilirsin."

Polly yatağın kenarına oturdu. "Sevgilim, dedi. Sinema seyretmişim, yahut seyretmemişim umurumda bile değil. Bütün istediğim, seninle beraber olabilmek benim.. Eğer şimdi mutfağa gelip de bulaşıkları yıkamama yardım etsen, bana bu bile yeter.."

"Senin otomatik bulaşık yıkama makinen yok mu?"

"Buz dolabı, çamaşır makinesi, televizyon.. Bu evde kocamdan başka her şeyin sesini bol bol duyabiliyorum zaten. Yarından tezi yok, elektrik şirketine aşk mektupları yollamıya başlıyacağım.."

Larry gömleğini çıkararak:

"Yarın gece, güzelim.. dedi. Yarın gece seninle beraber şehrin altını üstüne getireceğiz, söz veriyorum. Küba'da Deniz Üssü inşaatında çalışırken rumba yapmayı da öğrenmiştim zaten.. Şimdi artık müsaade et de biraz uyuyayım; gözlerimi açamıyorum çünkü.. Her gün sabahtan akşama kadar açık havada amele gibi çalışmak insanı çok yoruyor.."

Polly bir an suratını astı. Düşündü. Sonra birdenbire yumuşadı ve kollarını kocasının boynuna dolayarak onu öptü.

"Kusura bakma, sevgilim. dedi. İşinin ne kadar ağır olduğunu ben de biliyorum. Ama bir ev idare etmek de pek öyle kolay bir şey değildir. Sonra ben, çocuklarımız olmadan önce beraberce biraz eğlenelim istiyorum. Sen hiçbir gün dinlenmiyecek misin acaba?"

Larry bacağını pijamasının pantalonuna sokmıya çalışarak:

"Bilmem ki.. diye cevap verdi. Ama bu hususta benim bir nazariyem var. Kanaatime göre şu dünyada hiç kimse kâfi derecede uyuyamıyor. Gecede sekiz saat uyku kâfi ve nâfidir, lâfı da masal gibi geliyor bana. Halbuki şimdi şu meseleyi tekrar dikkatle inceleseler, eminim, ki insanların gecede en aşağıdan on, on iki saat uykuya ihtiyacı olduğunu anlıyacaklardır.."

"Ama Napoleon geceleri topu topu dört saatçik uyurmuş.."

Larry yatağa girerken:

"Bütün o felâketler de başına bu yüzden gelmiş olacak.." diye cevap verdi.

Polly: "Ne olur, Larry.. dedi. Yarın gece Harmon'ları da beraber alıp gezmeğe gidelim. Yol üzerinde yeni bir yer açılmış, cazı fevkalâdeymiş. Duyduğuma göre bol bol rumba da çalıyorlarmış.. Küba'da öğrendiğin dansları herhalde daha unutmadın, değil mi? Ha, söyleşene Larry, unutmadın, değil mi?.."

Fakat Larry çoktan uyumıya başlamıştı bile..

Polly genç adamın, güneş yanığı yüzünü gölgeleyen siyah kirpiklerine bakarak: "Çok yakışıklısın ve onun için seni bu akşam da affediyorum, sevgilim.. diye dünşündü. Ama yarın daha akıllıca hareket edip sana yemekte iki fincan dolusu kahve içireceğim.. O zaman bak bakalım uyuyabilir misin?.."

Fakat ertesi geceki kahve de, Larry'yi uyku ilâhı ile olan randevusundan alıkoyamadı.

Bazı akşamlar Polly bulaşık yıkama işini sabaha bırakarak, uyanık durması için Larry'yi mütemadiyen konuşturmıya çalışıyordu. Fakat biraz sonra genç adamın yüzü öyle çaresiz, öyle acınacak bir ifadeye bürünüyordu ki, Polly nihayet: "Pekâlâ, koca tembel.. demeye mecbur kalıyordu. Sana daha fazla zulmetmeyeyim. Haydi, git uyu."

Bazan evlilik hayatında ufak tefek tatsızlıklar olur ve bunlar çabucak unutulurlar. Bazan da, ve bilhassa evliliğin ilk senesinde, öyle kocamanlaşırlar ki, karı kocanın saadetini dahi karartırlar âdeta. Ve böyle küçük anlaşmazlıkların halli için danışılan yakın dostların bütün yaptığı, o anlaşmazlığı gözlerde koca-

(Arkası 25. sayfada)

Röportaj

Yazan: İlhan ENGİN

AKLI ERMEMİŞ!

Levi bir gün sokakta Mişona rastladı.

"Vay, Mişon! dedi. Seni özledim vallahi.. Nerelerdeydin?

Mişon: "Bir plânımı tatbik mevkiine koymakla meşguldüm, Leviciğim.." diye cevap verdi.

"Nasıl bir plân bu?"

"Çok uğraştım ama, dedi Mişon, dükkânımı yangına, beni de doluya karşı sigorta edecek bir şirket bulabildim nihayet.."

Levi şaşırdı:

"Tuhaf şey.. dedi. Haydi yangın sigortasına aklım erdi, onun icabına bakmak kolay.. Fakat nasıl dolu yağdırabileceksin aklım ermedi bir türlü.."

İnsan meşhur olmaya görsün, rahat etmesi şöyle ayaklarını uzatıp mindere uzanması bile kabil olmuyor. Kapı, telefon hülâsa ne kadar zil çan düdük varsa onun için çalmağa başlıyor.

Geçen gün bir mecmuaya mühim bir yazı yollıyarak ben de meşhur oluverdim. Sen misin meşhur olan daha beş saat geçmeden - tabiî meşhur oluşumdan - bir gazeteci damladı ama Edebiyatla alâkalı bir dergi için benden röportaj rica ettiği gencin sıkılgan halinden bu mesleğe yeni girdiği belli oluyordu.. Önceden tesbit ettiği sualleri sıraladı.

— Efendim..

— Efendim?..

— Şey demek istedim ki kaç yıldır yazı yazarsınız?..

— İlk mektepten beri

— Ya hayret!..

"Hayret" derken genç faltaşı gibi açılmış gözlerle beni tetkik ediyordu. Bense bunda hayret edilecek bir taraf görmemiştim. O emin olmak için hemen aynı suali tekrar etti:

— Demek ilk mektepten beri yazarsınız?..

— Yazarım ya, dedim o not etti. Sonra:

— Güzel, dedi. İlk eseriniz nedir?

— Kanape.

— Kanape mi?..

— Kanepe ya!..

— Demek kanape, dedi. Sonra ilâve etti: Ben hiç rastlamadım.

Ben onun cehaletine omuz silktim. O kızardı.. Ve nihayet özür diledi.

— Ben okumamıştım, dedi.

Genç adamın ayakta duruşu beni rahatsız etmişti.

— Oturun, dedim. O okuyun anlamış olacak ki:

— Başüstüne nerede bulabilirim diye iç çekti. İmzalı verseniz diye yalvardı.

Ben de onun çekingenlikten doğan aptallığını arttıracak bir şekilde konuşmuş olmak için:

— Okuyun.. okuyun.. okuyun.. dedim. Son okuyunu âdeta bağırarak söylemiştim.

O heyecanla bunları kaydetti. Eminim ki bu söylediklerimde her meşhurunki gibi yarın bir vecize olarak edebiyat âleminde lâyık olduğu mevkii alacaktı.

O sualine devam etti:

— İlk eserinizin malzemesini nereden topladınız?..

— Toplamadım.. Aldım.

O, hayattan almış diye kaydetti. Halbuki ben marangozdan almıştım.

— Kaç yaşındasınız?..

— Otuz iki..

— Yok canım!.. Kaba etine iğne yemiş gibi gerildi. Yüzümdeki buruşuklarda, saçımdaki birkaç ağarmamış telde yaşımı arıyor gibiydi.

— Geceleri saymam, diye büyük esprime güldüm. O benim güldüğümü görünce kahkaha attı. Anlaşıyorduk vesselâm.. Yaman delikanlıydı.. Tabiî röportajının o kısmına şöyle bir başlık verdiğine yemin ederim. "ÜSTADIN ŞAHESER BİR NÜKTESİ" Halbuki bu nükte - zaten nükteden başka her şeye benziyordu. - benim hiç hoşuma gitmemişti.

— Ecnebi muharrirlerden kimi seversiniz?..

— Maksim Hanry.

— Maksim Hanry mi?..

— Ne o tanımadınız mı?..

— Ha! Evet evet... Şey büyük.. Büyük üstad..

— Evet büyük, dedim.

Halbuki böyle bir herifi ben de tanımıyordum. Gördünüz ya ne yaman şu gazeteciler. Hiç tanımıyan hattâ olmıyan bir adam bir dakika içinde üstad oluvermişti.

— Şey, dedi. Bizde en çok beğendiğiniz.

Dudak büktüm. O da dudak büktü. Omuz silktim o da omuz silkti. Yine anlaşmıştık.

— Neden yetişmiyor?. diye sordu.

— Malûm, dedim. O bilgiç, saymıya başladı.

— Tercüme bolluğu.. Telif hakları.. Telif eser azlığı.. Az para..

Bana kafa sallamak düştü ben de öyle yaptım. O:

— Falanca üstad da böyle demişti, diye gülümsedi.

— Evet öyledir, dedim. Ama..

— Ama.. ama ne?.

— O üstad dediğin de kim oluyor, diye dudak büktüm. O, dedim. O dünkü çocuktur.

Hakkınız var, ben yanılmışım. der gibilerden yutkunarak söylediklerimi kaydederken suallerine devam ediyordu:

— Son eseriniz ne. Yani ismi.. Hem ne zaman bitecek?..

— Kafes, yarın biter zannediyorum, dedim.

— Ne zaman başlanıştınız?..

— Dün..

— Hayret! Bunu da hızlı hızlı not aldı. Ben bunda hayret edilecek bir şey görmemiştim. Son zamanlarda oymacılığa merak sarmıştım. Sakam için yeni bir kafes yapıyordum.

— Ne zaman yazı yazarsınız, dedi.

— Kâğıtla kalem bulunca..

O bu kısmın başlığını da şöyle koydu "YORULMA BİLMİYEN SANATKÂR" Halbuki ben üç aydır mektup bile yazmamıştım.

— Hayatta ilk okuduğunuz eseri hatırlıyor musunuz?..

— Hayır..

— Son okuduğunuzu?..

— Hayır..

— Hatırladığınız veya beğendiğiniz bir eser yok mu?..

— Hayır..

Gülümsedi.. Güldü ve basbayağı hem de sahicisinden bir kahkaha attı...

— Çok ama pek çok şakacısınız, dedi. Ben o gittikten sonra da oturduğu müddetçe de onun bahsettiği şakacılığı bir türlü bulamadım bu sözlerde.. Aldığı cevaplara rağmen yılmamıştı:

— En çok kimi okudunuz?..

— Kendimi.

Bu düpedüz cevaptı. O, iğrilti lâtife diye kaydetti. Halbuki bütün yazarlar en çok kendilerini okurlar. İnkâr eden varsa karşıma çıksın.. Ama gel de sen bunu bizimkine anlat..

— Nerede doğdunuz?..

— Malûm.

— Malûm, dedi o da..

— Kaç senesinde?..

— Belli.

O da:

— Belli, dedi.

— İlk aşkınız?

— Ha bak, dedim. İşte bu mühimdir.. O zaman zavallının halini görmeliydiniz.. Hemen vaziyet aldı. Ben sesimi kısarak: Yalnız, dedim. Bu anlattıklarımı yazmıyacaksınız.

O tabiî der gibilerden kafa sallıyordu. Ben iç çekerek oflıyarak karma karışık ölümlü bir aşk macerası naklettim. O ağlıyarak tıksırarak bunları kaydetti. Fakat bütün bunlara rağmen mecmuanın ilk sayısını merakla bekliyorum. Bakalım ilk aşkım nasıl bir şeymiş?..

LÂLE DEVRİ

(Başı 22. sayfada)

İSTANBUL SURLARININ TAMİRİ — İstanbul surları pek harap bir halde idi; bu şehri azîmin ise mamurei arzda nazîri yoktur, surların harap hali dosta ve düşmana karşı devlet namusu bilinip Sadrıâzam İbrahim Paşanın himmetiyle esaslı tamirine başlandı.

Evvelâ 1134 (Milâdî 1722) de Yalı Köşkü önünden Ahırkapıya kadar olan kısım; 1135 (Milâdî 1723) de Ahırkapıdan Samatya kurbünde Davutpaşa iskelesine kadar olan kısım; 1136 (1723-1724) de Davutpaşa iskelesinden Narlıkapıya kadar olan kısım ve Yalı Köşkünden Ayvansaraya kadar olan kısım; 1137 (1724 - 1725) de Narlıkapıdan Yedikuleye kadar olan kısım tamir olundu.

Surlar Dördüncü Sultan Murat zamanında Bayram Paşa eliyle de bir tamir görmüştü ama o zaman kale duvarlarının derya tarafındaki yüzünün ağartılmasıyla iktifa edilmişti ve meskenleri kale civarında olan ahaliden bu iş için para toplanmıştı ve fakir halk cevrücefa görmüştü; bu sefer kimseden para alınmadı, kimse rencide edilmedi.

TÜRKİYEDE İLK TÜRK MATBAASININ AÇILMASI — Sadaret mektupçuluk kalemi hulefasından Mehmet Sait Efendi, vaktiyle, Fransa kralına elçilikle giden babası Yirmisekiz Çelebi lâkabı ile maruf Mehmet Efendi ile beraber frenkistana gitmişti. Reşit ve zeki genç olduğundan oralarını nazarı hurdebîn ile görmüş, bilhassa az zamanda birkaç yüz kitabı ve bir kitabın birkaç yüz nüshasını basarak ucuz paha ile erbabı maarife arzeden matbaacılık sanatı fevkalâde alâkasını çekmiş ve memleketimizde de matbaa açmak, kütübü nefîsenin nüshalarını çoğaltmak içinde yer etmiş idi. İstanbula avdetinde bu hususu dergâhı âli müteferrikalarından tercüman İbrahim ağa (İbrahim Müteferrika) ile müşavere ve defaatle müzakere etti. Meğer İbrahim ağa da bu madde üzerinde durur, kendisine malen ve bedenen yardım edecek himmet sahibi kimse ararmış.. (Bu zamana dek nice kıymetli el yazması kitapların yegâne nüshaları yangınlarda yanıp mahvolmuştu. Birçok kitaplar cahil hattatlar tarafından yanlış istinsah ediliyor. Lûgat kitapları ki büyük olurlar, gayet pahalı idi, ancak servet erbabı kütüphanelerinde bulundurabilir, mekteplerde medreselerde talebe bir lûgat edinip de istifade edemezdi. Matbaaya izin verilse bir kitabın el ile yazılması müddeti içinde o kitaptan bin nüsha elde etmek mümkündü ve ucuz paha ile herkes kitap sahibi olacaktı). Bu hususu belirterek Müteferrika İbrahim ağa "Vesiletüttabaa" adıyla bir risale kaleme aldı ve Sadrıâzam İbrahim Paşaya takdim etti; Mehmet Sait Efendi ile beraber, matbaanın açılması için gereken masrafları kendi keselerinden karşılamak üzere Sadrıâzamdan sadece izin istediler; Şeyhülislâmdan matbaanın açılması için istiftada bulunuldu, şöyle ki: "Basma sanatında maharet iddia eden Zeyd lûgat ve mantık ve hikmet ve heyet ve bunların emsali ilimlerde telif olunan kitapların harf ve kelimelerinin suretlerini birer kalıba nakşedip evrak üzerine basmakla o kitapların misillerini tahsil ederim dese Zeyd'in bu veçhile kitabete mübaşeretine şer'an ruhsat var mıdır?". (Bu istiftaya Şeyhülislâm şu fetvayı verdi): "Basma sanatında mahareti olan bir kimesne musahhah kitabın huruf ve kelimatını bir kalıba sahihen nakşedip evraka basmak ile az zamanda meşakkatsiz pek çok nüsha hasıl olup ucuz paha ile temellüke sebep ve bu veçhile faide-i azimesi olacağından ol kimesneye müsaade olunur". (Bu mühim) fetva alındıktan sonra ulemadan İstanbul Kadısı İshak Efendi, Pîrizade Sahip Mehmet Efendi, Yanyalı Esat Efendi, Kasımpaşa Mevlevihanesi Şeyhi Musa Efendi tab ve temsil olunacak kitapların tashihine memur edildiler. İbrahim ağa Sultanselim semtinde malik olduğu hanesinde levazım ve mühimmatını âmade edip icrayı sanata başladı ve ilk kitap olarak "Vankulu" lûgati basıldı. (Hicrî 1139 = Milâdî 1727).

Erkek — Benim on parmağımda on hüner vardır..
— Ha bilmez miyim sinemada tanışmadık mı?

— Sonra azizim yakaladım herifi kafasına, gözüne... yani mahvettim anlıcaan!...

— Bizim rejisör pek yaman. Bir ayda iki film bitirdi.
— Sen gel de bizim rejisörü gör. Kapalı gözle film çeviriyor.

UYKUCU KOCA

(Başı 23. sayfada)

Polly'nin göz pınarında beliren bir damla yaş, orada bir an bir elmas parçası gibi ışıldadıktan sonra yavaş yavaş burnundan aşağı doğru yuvarlanmıya başladı.

"Kocam benimle beraber olmak istemedikten sonra, benim evdeki mevcudiyetimin hikmeti ne, anlıyamıyorum.. Her gün ihmal edilmekten bıktım artık.. Gencim.. Güzelim.. Ama bugünlerde kendimi kocakarılardan da beter hissetmeğe başladım, Horty'ciğim.."

Horty: "İşte bütün mesele burada.. dedi. Sen genç ve güzel bir kadınsın. Bu yüzden de kendini bu belâdan kurtardığın gün önünde upuzun ve yepyeni bir hayat açılır.. Kocaları tarafından ihmal edilen kadınların şikâyetlerini dinleyen bir avukat tanıyorum. Ona bir kere danışalım istersen.."

Polly: "Fakat bu avukatlık bir iş değil ki.. dedi. Ben kocamdan biraz daha fazla alâka görmek istiyorum hepsi okadar.."

Horty: "Ama yine de bir avukatla konuşmakta fayda vardır, güzelim, diye cevap verdi. Bir kadının, kanunun kendisine verdiği hakları bilmesi lâzım.."

Avukatın yazıhanesinden çıkıp Horty'nin otomobiline bindikleri zaman saat akşamın altı buçuğuydu. Horty direksiyonun arkasına geçip kapıyı kapıyarak:

"Gördün mü? dedi. Ne iyi ettik de geldik. Adamın hakkı var.. Sen şimdi Floridada kocandan ayrı bir aylık bir tatil geçirdikten sonra eve dönünce Larry bu sefer de senin yanından ayrılmaman için uykusuzluk hastalığına yakalanacak korkarım.. Üstelik de oranın plâjında bir güzel yanarsın..."

Polly yüzünü buruşturarak: "Ben zaten yanmışım.." dedi.

Horty güldü.

"Okadar bedbin olma canım.."

Polly: "Bedbin olayım, olmıyayım, dedi. Neye malolursa olsun bu meseleyi halletmeğe karar verdim artık!"

Horty otomobili Polly'nin evinin önünde durdurdu. Larry'nin spor arabası garajın önündeydi ve mutfakta ışık vardı.

Polly: "Geç kaldım, dedi. Bu akşam lord hazretlerinin yemeği tam bir saat gecikti.."

"Aldırma, dedi Horty. Eğer gürültü çıkaracak olursa doğru bize gelirsin." Ve gaza basıp uzaklaştı.

Polly eve girdiği zaman saat tam yediyi iki dakika geçiyordu. Kırk sekiz dakika sonra da evden çıktı ve bahçe kapısını açarak Horty'lerin apartımanına yöneldi.

Onu, saçlarında bigudilerle Horty karşıladı.

"İyi yaptın.. dedi. İçeri buyur, zavallı Polly'ciğim,"

Polly: "Girmiyeceğim, dedi. Sana teşekkür etmeğe gelmiştim."

"Niçin?"

"Beni bugün avukata götürdüğün için, Horty."

"Yani Floridaya gitmeğe karar verdin, öyle mi?"

"Hayır, dedi Polly. Şimdi hemen evime dönüyorum.."

"Kocan daha yemeğini yemedi mi?"

"Bilâkis, tam beş kişilik yemek yedi ve buna rağmen gözleri hâlâ pırıl pırıl.. Sabaha kadar da uyumasa bana mısın demiyecek.. Ve ben bütün bunları sana borçluyum, Horty'ciğim..."

Horty: "Anlıyamadım.. dedi. Ben ne yaptım ki bana teşekkür ediyorsun?"

"Daha ne yapacaksın, Horty? Beni bu akşam yemeğe geç bıraktın ve ben de bu suretle aylardan beri aradığım reçeteyi bulmuş oldum.."

"Ne reçetesi?"

Polly: "Gayet basit.. diye güldü. Bugün Larry'nin yemeğini her zamanki gibi saat altıda değil de, yedide hazırladım.. Zavallıcık eve öyle yorgun dönmüş ki, yemekten evvel kestirmiş biraz.."

"Sonra?"

Kapıdaki lâmbanın ışığı, Polly'nin gözlerindeki parlaklığı büsbütün arttırıyordu. Yüzü de, kendisine pek yakışan tatlı bir tebessümle ışıl ışıldı.

"Şimdi, diye devam etti. Kocamın hiç uykusu yok artık ve birkaç dakika sonra yol üzerinde yeni açılan gazinoya rumba yapmağa gidiyoruz.."

Böylece Polly Kingsley, banyoda sanki bir ahtapotla dövüşüyormuş gibi sesler çıkararak yıkanan kocasına döndü ve bu küçük hikâye de bu suretle sona ermiş oldu.

DİNLENMEK İÇİN

Ev sahibi, kanapemsi bir divan üzerinde uyumuş olan misafirine sordu:

"Geceyi iyi geçirdiniz mi?"

Misafir: uykulu bir sesle: "Fena değil.. diye cevap verdi. Arasıra ayağa kalkıp dinlendim.."

Turist bayan — Hey Tomi... Bak bakalım Türkçede "Boyalıdır" kelimesinin mânası neymiş?.. *Oğuz Aral*

Kadın — Her kadının hayatında en güzel on senesi vardır.

Erkek — Evet, 25 iyle 30 arası...

Doğan Oğuzyer

Davulcu — Kes şu ışığı be... Kafam şişti!.. *Oğuz Aral*

Yeni daktilo — Şey, halbuki ben zannediyordum ki!.. *Ersan Onat*

— Bir bayana aşkımı ilân etmek istiyorum efendim!.. *Yılmaz Karaca*

PRATİK DEĞİL!

Tepelerin arkasındaki çiftlikte yaşıyan bir kadın bir gün alışveriş yapmak için kasabaya indi ve bakkal dükkânına girdi.

Dükkâncı: "Hoş geldin, Ella, dedi. Söyle bakalım, çiftlikte hâlâ taşları birbirine sürterek mi ateş yakıyorsun?"

"Evet, dedi kadın. Niye sordun?"

Dükkâncı: "Bize ateş yakmak için yepyeni bir şey geldi, diye cevap verdi. Adına da kibrit diyorlar."

"Kibrit ha? Hiç duymamıştım..."

Dükkâncı: "Çok büyük bir kolaylık, dedi. Cebindeki kutudan bir kibrit çıkardı ve kibriti pantalonuna sürtüp yakarak: "Görüyorsun ya, diye devam etti. Lâhzada yanıyor."

Kadın: "Öyle ama, dedi. Benim işime gelmez."

"Neden."

"Her ateş yakmak isteyişimde, pantalonunu ödünç almak için on kilometre yol tepip buraya kadar gelemem ya..."

EMNİYET

Baba: "Sen Mr. Smyth'le evlensen iyi olacak, kızım." dedi.

Kızı sordu: "Peki ama, onun hakikaten beni evdiğini nereden biliyorsun?"

"Ben bundan eminim."

"Fakat baba, benim bile emin olmadığım bir şeyden sen nasıl emin olabiliyorsun?"

"Tam üç aydır mütemadiyen kendisinden borç para aldığım halde hâlâ evimize gelmiye devam ediyor da ondan.."

LOKANTADA

Garson — Şöyle vitrinin önünde otursanız efendim!.. *Tomris Ülgen*

Yukarıda solda, kamyonun kazaya uğradığı yerde bulunan akuamarinlerden birini satın alan bir tüccar, aldığı taşı gösteriyor. Şapkalı şoför Paulo'dur. Büyük resimde de taş arayıcıları görülüyor.

Brezilyalı şoför Paulo'nun lânet okuduğu bozuk yollarda aksı kırılan kamyon ve

Akuamarin Tarlası

Şoför Paul Zamprogno'nun ön aksı kırıldığı vakit açtı ağzını, yumdu gözünü ve bir kamyon şoförüne yaraşır şekilde, şosesine de, fabrikasına da ver yansın etti... Canım anlaşılmaz şey değildir bu... Aks da kırılır şaft da... Ama böyle, en yakın garajdan on beş kilometre uzakta, Allahın dağında, tilkilerin birbirlerine hayırlı geceler diledikleri sahipsiz yerde mi kırılır?.. Paulo, bir müddet de kendi şansına ve kara bahtına okudu.. Nasıl okumasın ki... Bir kamyon almışsın.. 941 modeli.. İt gibi didinmişsin, geceyi gündüze katmışsın da şimdiye kadar ancak yarı taksitlerini ödeyebilmişsin... Ve işte insansız, ağaçsız, otsuz, ocaksız sahrada ön aksı kırılıyor!..

Eğer Paulo, bu aksın kırılmasıyla başına ne devlet kuşu konduğunu bilse, yeri de öperdi, tozlu 941 modeli kamyonu da...

Ama durun! Daha hikâyemizin orasına gelmedik. Şimdiki halde kamyon şoförü Paulo Zamprogno, ama avrat, dümdüz gitmektedir ve gözlerini çırılçıplak, tesellisiz ufuklarda gezdirdikçe kederi büsbütün artmaktadır. Burası, Brezilya Birleşik devletlerinden Esprito Santo ve Minas Gerais'in hudut noktasıdır. Ta ileride Onsa nahiyesi görülüyor. Paulo'nun kamyonu, oraya tuğla, şeker kamışı rakısı ve pastırma götürüyordu... Nahiye dedik ama, bu da öyle bir nahiyeydi işte... Bir tamirhanesi, ne tamirhanesi canım bir kahvehanesi bile yoktu oranın.

Paulo en yakın tamirhanenin on beş kilometre geride, kendi doğduğu yer olan Mantena'da olduğunu bilirdi. Mantena'ya da sözüm ona şehir derlerdi. İç Brezilya, unvan dağıtma bakımından pek cömert bir yerdir. Mantena gibi mendebur bir kerpiç evler topluluğuna şehir, şöyle birazcık büyükçe tarlası olan adama albay, az buçuk okuma yazma bilene de doktor unvanını vermekte tereddüt etmez.

Şöyleydi, böyleydi, lâkin Mantena'da bir tamirhane ve dükkânlarında öteberi alınabilecek bir sokak bulunduğu da muhakkaktı ya.. Bir kere oraya gidilse şu aksa usulünce bir kaynak değilse bile, en yakın şehre gidebilecek kadar bir tamir yapmak mümkün olurdu. Mantena'nın bir hususiyetini de, zaman zaman Esprito Santo ve Minas Gerais hükümetleri arasında bir ihtilâf mevzuu olması teşkil ederdi. İki hükümet, birdenbire ve durup dururken: "Orası senindir. Yok benimdir!.." diye bir münakaşayadır tutuşurlardı. Bu münakaşa, ekseriya seçimlerden önce, Mantena seçmenlerinin reylerinin terazi kefesinde ağır basmaları melhuz olduğu vakit vukubulurdu... Lâkin yine de iki hükümeti harbe sürükliyecek şiddette olmaz. Seçimler geçince, gelecek seçimlere kadar Mantena'ya kimse sahip çıkmazdı. Derken iki hükümet, aralarında bir polis anlaşması yaptılar. Bir defasında bir polis memuruna sormuştum. Bana anlaşmayı şöylece basit bir şekilde izah etti: "Bakınız senhor!.. Şimdi sizi biri bıçaklar da yere serse, bizim tarafa geçerse ben kovalarım, öbür tarafa geçerse onların polisi kovalar... Ama kim kovalarsa kovalasın, neticede yine yakalanmaz!.."

Görüyorsunuz ya, ne sade bir anlaşma!..

Biz yine Paulo'ya dönelim... Dünyanın neresinde olursa olsun, şose boylarında nakliyat yapan şoförlerin birbirleriyle iyi geçindikleri meşhurdur. Paulo da ta ileriden bir toz bulutu görünce, bir kamyonun gelmekte olduğunu sezdi. Nitekim az sonra yanıbaşında bir kamyon durdu ve içinden bir kamarada "arkadaş" indi. Biraz konuştular. Paulo, kamyonun ön tekerleğinin battığı çukuru gösterdi. Beraberce bir müddet şoseleri ve bu şoseleri yaptırmıyan idareleri kalayladılar. Sonra kamarada, 6-7 saate kadar kendisine yardım göndereceğini vaadetti.

On beş kilometrelik yoldan gelecek yardımın 6 - 7 saat sürmesi, belki sizlere biraz garip görünür. Ama Brezilya şoselerinde vaktin pek okadar ehemmiyeti ve kıymeti yoktur. Bir kaza da bahis mevzuu olsa, önce bir kere sohbet edilir, kafalar çekilir, sonra yardım hatırlanır.. Âdet böyledir ne yapacaksınız? Bu saatler zarfında Paulo neyle vakit geçirirdi? Orası kendi bileceği işti onun... Herkes hürdür, demokrasi bu, kimin nasıl vakit geçireceğine kim karışır?..

Yardım yollıyacak kamyon, tozu dumana katarak gözden kaybolunca Paulo, karısının verdiği yiyeceği şoför koltuğunun altından çıkardı. Onsa'ya götüreceği şeker kamışı rakısı şişelerinden birini de açtı. Evvelâ bir kere babana rahmet, bir iyice karnını doyurup keyfine baktı. Sonra da kamyondaki kazmayı, küreği indirip kamyonun yükünü boşaltabilmek için, nameveut yolun kenarındaki taşı, toprağı düzeltmeğe, dağıtmıya girişti. Temizliğe büyük kayalardan başlamıya karar vererek önce öküz kafası iriliğinde bir kayayı kaldırdı... Tam fırlatıp atacaktı, ki birdenbire durdu. Gözleri irileşti.. Kayayı şöyle bir yakından dikizledi.. Olur şey değil!.. Bu kaya, parıl parıl parlıyordu, hem de şöyle şeffaf, mavimtrak, yeşilimsi bir parıltı... Evet şüphe yoktu bu kaya, bu koskoca taş: Bir akuamarindi!..

Paulo'nun ağır kayaya okumak için açılan dudakları kapanıp yuvarlaklaştı ve ağzından bir ıslık fırladı. Heyy ahbap!.. Kendine gel!.. Kaya

(Arkası 41. sayfada)

Soğukların ve sabunların bozduğu elleriniz için

Princesse Losyonu

(Eski gliserinli formüllerle alâkası olmıyan yep yeni ve şayanı hayret bir icat)

Ev işlerinde yıpranan, sıcak sudan soğuk suya sokulmak yüzünden pek tabiî olarak çatlıyan, sertleşen ve bozularak pütür pütür olan ellerinizin cildine, hiçbir şey iyi gelmiyor. Denediniz, biliyorsunuz.. Size tavsiye ederiz, bir kere de Princesse El Losyonu'nu tecrübe ediniz veya denemiş olanlara sorunuz. Kullananlar gibi siz de hayrette kalacaksınız. Çatlakları ve sertlikleri süratle geçirerek ellerinizi pamuk gibi yapar.

Eczahane ve itriyatçılardan arayınız!

Televizyonun yeni kazandığı yıldızlardan

THELMA BAKER

THELMA BAKER Amerikan televizyon programlarının son zamanlarda kazandığı sanatkârlardan biridir.. 1932 de Londrada doğmuştur. Küçük yaştan dans sanatına karşı büyük bir sevgi göstermiş, 14 yaşında meşhur İngiliz bale heyeti Sadlers Welles'e kabul edilmiştir.. Kral ailesi huzurunda verilen temsillere de iştirâk eden Thelma uzun müddet bu grubun en sevilen elemanlarından biri olarak kalmış, geçen yıl Parise geçmiştir.. Paris'te Folies Bergeres kulübünde dans eden güzel kız altı ay evvel New York'a gelmiş, televizyon direktörlerinin dikkatini çekmiye muvaffak olmuştur. Resimde onu stüdyoda bir prova esnasında istirahat ederken görüyorsunuz..

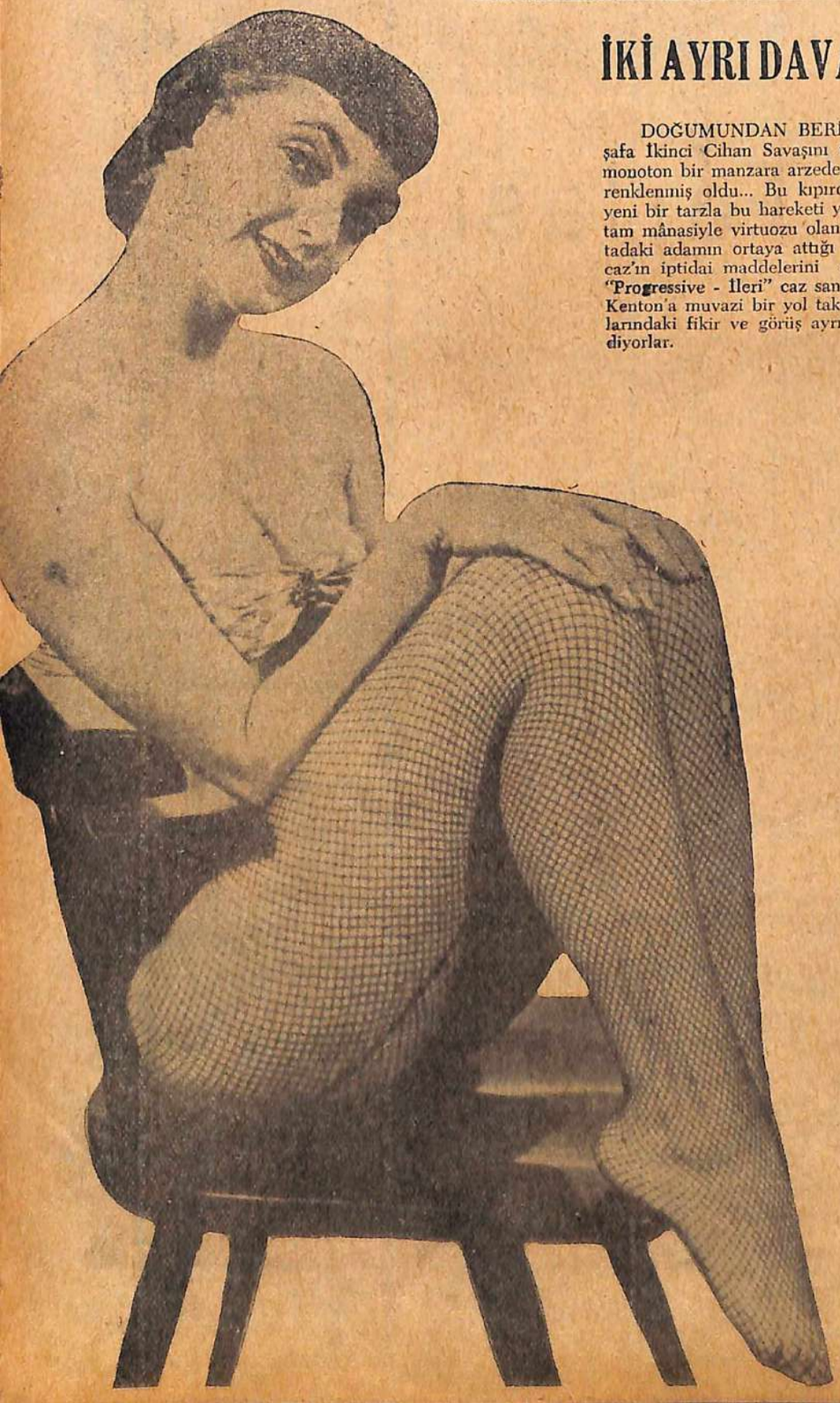

İKİ AYRI DAVANIN TEMSİLCİLERİ BİRARADA

DOĞUMUNDAN BERİ müteaddit istihaleler geçirmiş olan caz sanatı en büyük inkişafa İkinci Cihan Savaşını takip eden yıllar zarfında ulaşmış bulunuyor.. Uzun yıllar pek monoton bir manzara arzeden caz sanatı sekiz dokuz yıl evvel yine birkaç zencinin gayretiyle renklenmiş oldu... Bu kıpırdama yeni hemlelerin başlangıcıdır... Sağda "Be Bop" denilen yeni bir tarzla bu hareketi yayan adamı, trompetist Dizzyi Gillespie'yi görüyorsunuz.. Sazının tam mânasiyle virtuozu olan bu genç adamın ortaya attığı tarz üç yıldan beri soldaki ve ortadaki adamın ortaya attığı yepyeni bir şekle kurban gitmiş gibi görünüyor.. Soldaki adam caz'ın iptidai maddelerini alarak bunu gayet orijinal ve mantıkî bir çerçeve içine sokan **"Progressive - İleri" caz sanatının kurucusu** orkestra şefi Stan Kenton'dur.. Ortadaki ise Stan Kenton'a muvazi bir yol takip etmekte olan klârnetist ve orkestra şefi Woody Herman.. Aralarındaki fikir ve görüş ayrılıklarına rağmen hepsi de müşterek sevgilileri "caz" dan bahsediyorlar.

Stüdyodan Simalar

EKREM KONGAR

1919 yılında İstanbulda doğmuştur. İlk musiki heves ve sevgisini ilkokulda öğrendiği şarkılardan alan Kongar daha üçüncü sınıftayken nota öğrenmiye başlamış, orta okul sıralarında merhum bestekâr Rahmi Bey'in yanında meşketmiştir.. Rahmi Bey'den sonra Leon Hancıyan'dan dersler alan sanatkâr bu hocasıyla da sayısız eserler meşketmiş, liseyi bitirdikten sonra İktisat Fakültesine kaydolunmuştur.. Mesut Cemil'in idaresindeki Üniversite Korosu'na dahil olmuş bilâhare Ankaraya giderek radyo kadrosuna girmiştir. Yedek Subaya gittikten sonra Tekrar İstanbula gelen Kongar 1943 de İstanbul Belediye Konservatuvarı İcra Heyeti kadrosuna girmiş, İstanbul Radyosunun açılmasıyla programlarda yer almıya başlamıştır... 1950 yılında evlenmiştir. En büyük meşgalesinin kitap ve mecmua okumak olduğunu söylüyor...

Hazırlıyan

F A R U K

Y E N E R

Develere Dair...

Çeviren:
NİHAL YEĞİNOBALI

İNSANLARA hizmet eden ehlî hayvanların içinde deve kadar huysuz olanı yoktur. Develer yük taşımak için belki idealdirler ama aksilikleri, hırçınlıkları, inatları da meşhurdur.

Develer aynı zamanda iş yapmaktan da hiç hoşlanmazlar. İş yapacaklarını anladıkları zaman tavırlarından yanlarına varılmaz.

En sevdikleri şey diz çöktükleri, tam tâbiriyle ıhtıkları yerde geviş getirerek meçhûl hülyalara dalmaktır. Onları böyle güzel yatarken hele bir kaldırmağa çalışın. Aşikâr bir isteksizlikle karşılaşırsınız. Çok zaman homurdanıp bağırdıkları bile olur.

Çok inatçı develeri yerlerinden kaldırmak için sahipleri yiyecek vermek usulüne başvururlar. Yiyecek bozağından aşağı indiği müddetçe hayvan sakindir. Eğer o zaman zarfında yerinden kaldırabilirseniz ne âlâ. Biraz geç kaldınız mı homurtu yine başlar.

Tabiî bütün develer bu derece kötü huylu değildir. Eğer hepsi, her zaman böyle olsalardı şimdiye kadar deve nesli çoktan tükenirdi. Zira sabırları tükenen deve sahipleri gözlerinin yaşına bakmadan hepsini öldürürlerdi.

Deve çetin çöl hayatına gayet uygun yaratılmıştır. Kuzey Afrika ve Asya'da yaşıyan tek kamburlu develerin sırtında çok tüy yoktur. Ama Orta Asyada yaşıyan çifte kamburluları gündüzün sıcağına ve gecenin soğuğuna karşı iyi giyinmiş vaziyettedir.

Devenin kumla temas halinde olan yerleri kaba ve yumuşaktır. Meselâ ayak altları, karın ve diz bükümleri. Ayakları onun kumda batmadan kolaylıkla yürümesini kolaylaştıracak şekildedir. Kaya parçaları bile bu kaba, yumuşak fakat sımsıkı ayakları incitemez.

Devenin gözleri ve burnu da kum fırtınalarına karşı gayet güzel korunmuştur. Devenin kirpikleri en şairane tavsiyelere hak kazanacak kadar uzundur. Bu kirpikler yarı inik o'dukları zaman, en şiddetli fırtınalarda bile kumları geçirmiyen, fakat devenin görmesine de mâni olmıyan bir perde meydana getirirler. Burun delikleri de istediği zaman, nefes almasına mâni olmadan kapatabileceği şekildedir.

Devenin en tuhaf taraflarından bir tanesi de bir nevi altıncı hisse sahip olmasıdır. Deve çölün orta yerinde, su ve yiyecek bulunan yeri âdeta sihir marifetiyle bilir, bulur. Çok zaman çöllerde kaybolan bedeviler sayesinde hayatlarını kurtarmışlardır. Yolu bulacaklarından ümidi kesince develerin istediği yere giderler ve kendilerini mevcudiyetini bile bilmedikleri vahalarda bulurlar.

Develerin üç midesi olduğunu biliyor musunuz?

Kuzey Afrikada, bilhassa Fastaki çiftçiler daima bir deve ve bir at veya eşekle çift sürerler. Daima bir merak mevzuu olagelmiştir: Niçin iki deve değil? Yahut niçin iki at veya iki eşek değil de ille bir deve bulunması şart?

Meraklı bir Amerikalı sormuş, soruşturmuş. Birisi: Buradaki çiftçiler iki deve satın alamıyacak kadar fakirdirler, demiş.

İkincisi: Develer düz yürümesini bilmez, istikameti doğrultmak için bir at veya eşeğe ihtiyaç vardır, demiş.

Üçüncüsü: İki deve yanyana koşulursa kavga ederler, demiş.

Dördüncüsü: Deve sakin bir hayvancağızdır, yanına at veya eşek gibi sinirli bir hayvan konursa canlanır, demiş.

Beşincisi: Deve sinirli mahlûğun biridir. İyi çalışması için at veya eşek gibi sakin bir hayvanın yatıştırıcı tesirine ihtiyaç vardır, demiş..

Amerikalı nihayet işin içinden çıkamıyarak bizzat Faslı bir çiftçiye sormağa karar vermiş. Bir eşek ve bir deve çift süren bir köylüyü durdurmuş ve niçin böyle yaptığını sormuş.

Adam tuhaf tuhaf onun yüzüne bakarak: Babamdan, dedemden böyle gördüm, ben de böyle yapıyorum, diye cevap vermiş. Yoksa sana bir zararı mı var?

Bu ufak hikâye bize devenin Şark hayatına ne kadar işlemiş olduğunu gösteriyor. Şarkın hemen her memleketinde, çiftçi ne kadar ilerlemiş olursa olsun, deveden yine vazgeçmiyor. Ayaklarını lâp lâp ata ata, geviş getire getire, başını yandan yana sallayıp çanlarını çala çala ilerliyen develer birçok Şark şehirlerinin, yolları ve ağaçları kadar, kendilerine has birer parçasıdır.

TARİHİN EN UZUN GREVİ BİTTİ

TARİHİN en uzun grevi nihayet sona ermiştir. Bu grev, Irlandanın Dublin şehrindeki "Downey" birahanesinin sahibi tarafından bir işçinin açığa çıkarılması neticesinde başlamıştı. O tarihten beri, sendikaya mensup hiçbir işçi, Downey'in birahanesine ayak basmamıştır.

Şimdi, Downey öldüğünden grev de kendiliğinden sona ermiştir.

Yandaki resimde sendika başkanının on dört seneden beri birahanenin kapısında kalan grev tabelâsını kaldırıp götürdüğü görülmektedir. Bunda: "Sendikaya kayıtlı olmıyan işçiler çalıştırdığı için grev devam etmektedir." denilmektedir

BİR MEMLEKETTEN DİĞER BİR MEMLEKETE DENİZİN DİBİNDEN YÜZEREK GİTTİLER

DÜNYA posta tarihinde, ilk defa olarak, bir memelketten diğer bir memlekete deniz dibinde yürümek suretiyle posta sevkedilmiştir. Bu şayanı hayret işi Danimarkalı iki itfaiye eri olan Jan Uhre ile John Forchammer başarmıştır. Balık ciğeri tâbir edilen cihazlar sayesinde, bu iki itfaiye eri, İsveç ile Danimarka arasında bulunan 13 kilometrelik mesafeyi deniz dibinden gitmek suretiyle altı saatte katetmiş ve Copenhagen şehri itfaiye şefinin mesajını Londra itfaiye müdürüne vermiştir.

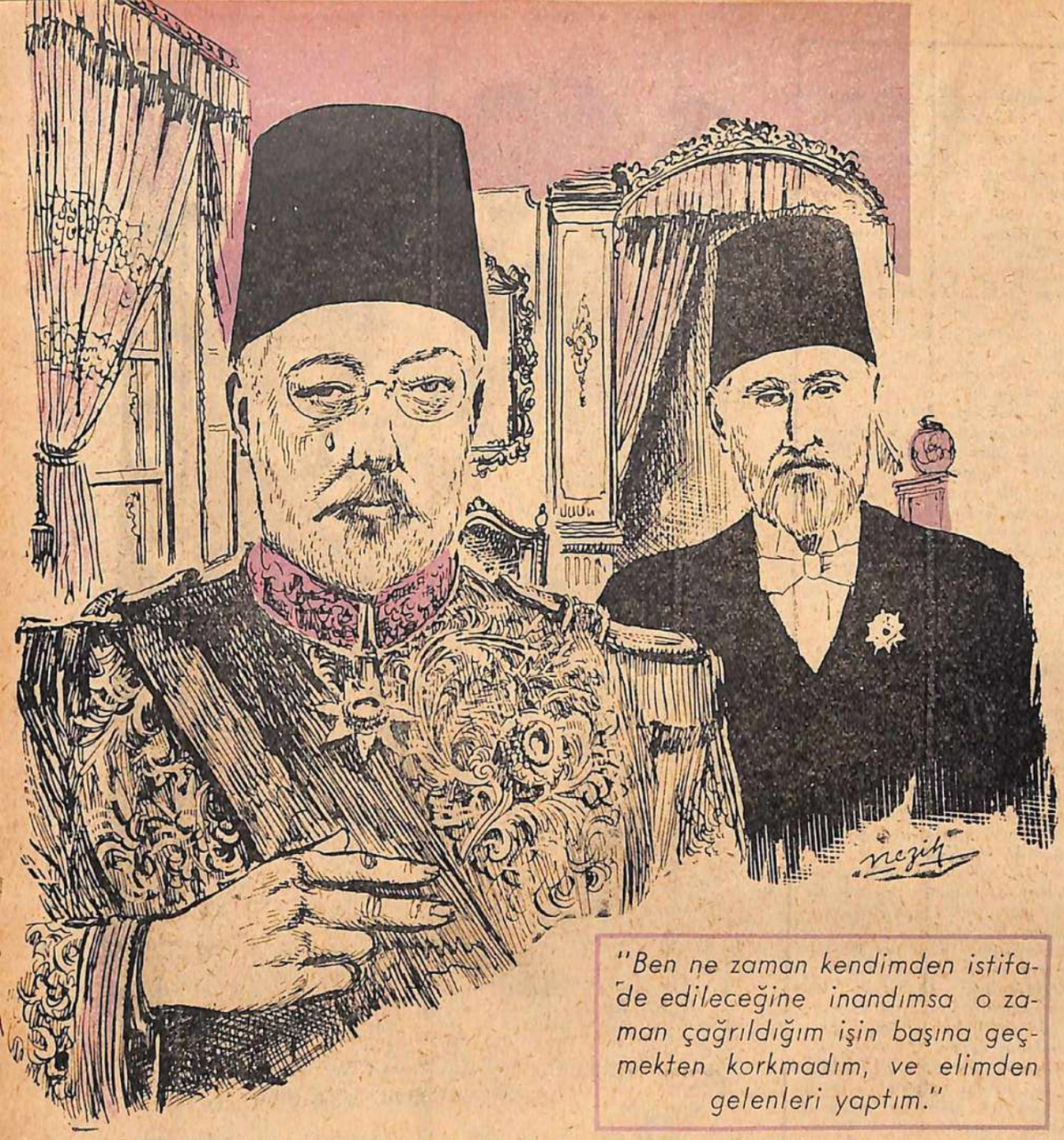

"Ben ne zaman kendimden istifade edileceğine inandımsa o zaman çağrıldığım işin başına geçmekten korkmadım, ve elimden gelenleri yaptım."

İmparatorluğun Son Sadrı-Azamı

SON Osmanlı Sadrıâzamı Tevfik Paşanın 110 uncu doğum yılı münasebetiyle bir tören yapıldığını gazetelerde okuduk ve sevindik. Üstad Eminülemin Mahmut Kemalin Tevfik Paşa hakkında bir konuşma yaptığını yine gazetelerin yayınlarından öğrenmiş bulunuyoruz.

Hitabeyi dinlemek zevkine maalesef ulaşamadık. Canlı bir tarih olan üstadımızın, kapanmış bir tarihin son satırları olan Tevfik Paşa hakkında söyledikleri muhakkak ki enteresan şeylerdir. Tevfik Paşanın yaşadığı devir içinde yaşadığı için, o günlerin hâdiselerine ve Tevfik Paşanın şahsına ait idarî ve siyasî vakaları en ince noktalarına kadar açıkladığına ve bize bir takım şeyler sunduğuna şüphe yoktur.

Bunun için, ben, burada Tevfik Paşanın ne siyasî ve ne de insanlık vasfı ve hüviyeti üzerinde duracak değilim; ikisini de bir tarafa bırakıyorum. Onun fazileti, insanlık vasfı, dürüstlüğü malûmdur. Siyasî hüviyeti ise meydandadır. Memlekete ettiği hizmet gözönünde duruyor. Tarih bunu elbette inceliyecektir. Bu itibarla, bu mevzu üzerinde durmayı yersiz buluyorum. Ve nihayet, üzerinden yüz yıl - bunu elli yıl olarak da kabul edebiliriz - geçmiyen hâdiseler ve vakıalar tarih olamaz. Ve münakaşa edilemez.

Ben, burada yalnız bazı gazetecilik hatıralarımdan bahsedeceğim. Maksadım, tarihe bir döküman hazırlamaktır.

o o o

Osmanlı tarihinde Sadrıâzamlar büyük bir fasıl teşkil eder. Doğru veya iğri bir telâkkiye göre ilk Osmanlı veziriâzamı, devlet müessisi Osman beyin büyük oğlu Alâeddin Paşadır. Beylik postundan hisse gözetmiyecek kadar kanaat ve kıyaset sahibi olan bu adam Osmanlı devletinin temel tutmasına hayli yardım etmiş bir şahsiyetti. Vefatında yerine yeğeni ve devlet reisi Orhanın oğlu Süleyman Paşa geçti. Onun 1358 de ölmesiyle uzun yıllar birinci vezirlik mevkii boş kaldı. Ancak 1371 de bu boşluğu Çandarlı Kara Halil doldurdu ve 1453 yılına kadar Osmanlı hükümet riyaseti o aile elinde kaldı.

On yedinci asrın ortalarında, Köprülünün sadaret mevkiini işgal ettiği yıla değin Sadrıâzamlara birinci vezir yahut veziriâzam denilirdi. Sadrıâzam tabiri - müstemirren - Köprülüden sonra kullanılmıya başlandı. Yeniçeriliğin lâğvıyla yüz gösteren yenilikler sırasında ve Rauf Paşanın - ya ikinci, ya üçüncü sadaretinde - bu unvan değiştirildi. Başvekil tâbiri kabul olundu. Fakat çok sürmedi, eski unvan yine iade olundu. İkinci Abdülhamit, meşrutiyetseverlerin gözlerini boyamak için bir aralık Başvekil tâbirini kullandıysa da - kanunu esasiye verdiği sözü ayak altına alırken - o tâbiri de bıraktı.

Orhanın oğlu Süleyman Paşayı Sadrıâzamların birincisi sayarsak Osmanlı tarihinde o adı taşıyanların sayısı - ikişer, üçer, dörder, beşer kere ve daha ziyade Sadrıâzamlık edenlerin tekerrürleri de dahil olmak üzere - iki yüz yetmişe varır. Bunların içinde gerçekten yüksek şahsiyetler yok değildir. Fakat parmakla sayılacak miktardadır. Cahil, mürtekip, katil ve beceriksiz olanlar ise ekseriyeti teşkil eder.

Son Osmanlı veziri Tevfik Paşa işte bu 270 Sadrıâzamın sonuncusu idi. Yaşı seksene ulaşırken o mevkie gelmesi bakımından kuyucu Murat ve Köprülü Mehmet Paşalara benzerdi. Kuyucu Murat, kemikleri dağılacak kadar lagar bir ihtiyarken at üzerinde, dinlenmeden kilometrelerce yol aştı. Köprülü de yine dermansız koca bir vezir bulunmasına rağmen ordularının başına geçip ülkeler dolaşmaktan kalmadı.

Tevfik Paşa, ilk defa Sultan İkinci Abdülhamit devrinde 31 Mart Vakasında Hüseyin Hilmi Paşa kabinesinin sukutu üzerine sadarete getirildi. O zaman çok yaşlı değildi, fakat genç de sayılmazdı.

İkinci defa sadareti de son Padişah Sultan Vahdettin devrinde İttihat ve Terakki Cemiyetine meyyal sayılan ve kabine âzası arasında iki ittihatçı nazır bulunan Müşir Ahmet İzzet Paşayı mütarekeden sonra istihlâf eylemek suretiyle vaki oldu.

İlk defasında irtica galip gelseydi yerini tam mürteci bir kabineye terkedeceği muhakkaktı. İkinci defasında da İttihat ve Terakki düşmanlarının iktidar mevkiine getirilmesine köprü vazifesini görmüştür.

Tevfik Paşa, iki vakada da sadareti memlekete hizmet için kabul etmiştir. İhtilâl günlerinde bütün bir devlet mesuliyetini üzerine almak değme bir babayiğitin ve devlet adamlarının harcı değildir. İşgal günlerinde ise kimse yanaşmaz.

Tevfik Paşa ile görüşmek fırsatını elde ettiğim zaman, 31 Mart vakasında sadaret makamını niçin kabul ettiğini sormuştum. Bana şu cevabı vermişti:

— "Ben ne zaman vücudumdan istifade edileceğine inandımsa o zaman çağrıldığım işin başına geçmekten korkmadım. Ve ne zaman işimin bittiğine inandımsa, o vakit de üzerime düşeni yapmaktan geri kalmadım. Hattâ ağlıyan bir Padişahın göz yaşlarına bile kanaatimi feda etmedim."

— "Kimdi bu ağlıyan padişah?"

— "Sultan Reşat.."

— "Niçin ağlamıştı Sultan Reşat Paşam?"

— "Londra elçiliğinde bulunuyordum. Büyük bir harpten sonra (Birinci Dünya Savaşı) İstanbula döndüğüm zaman şaşkın bir hale dönen Sultan Reşat beni yanına çağırdı; ağlıyarak iş başına geçmemi teklif etti."

Görülüyor ki Tevfik Paşa, devletin ve milletin zorluklar içinde kıvrandığı günlerde Sadrıâzamlığı kabul etmiş ve iş başına gelmiştir. Ve mizacı sert olmıyan ve geçiştirici bir siyaset takip eden Tevfik Paşa, bu vazifelerinde daima muvaffak olmuş, kendisinden sonra gelenlere yürüyebilecek nisbeten pürüzsüz bir saha bırakmıştır.

Onun en büyük tarafı bu millete hizmeti, Londra Konferansında oldu. Anadolu hükümetini tanıdı, iş birliği yaptı, onlarla konuşmadan bir iş görmedi. Hattâ "Anadoluyu temsil edenler asıl söz sahipleridir. Ne

(Arkası 40. Sayfada)

Yazan: Münir Süleyman Çapanoğlu

Garip Şeyler

EUREKA adındaki bir Yunanlı, Birleşik Amerikada California eyâletine bağlı olan Eureka Belediyesine müracaat etmiş ve fakru zaruret içinde bulunduğunu bildirmiştir.

Eureka Belediyesi, aynı adı taşıyan bu Yunanlıya fahrî hemşehrilik beratı ile birlikte 672 dolar da göndermiştir.

BİRLEŞİK Amerikada Ohio eyaletinde, Willie Martin adında birisi, tentürdiyot, trementin, petrol, fare zehiri, benzin, ayakkabı cilâsı, neft yağı ve bir miktar kırmızı şarabı karıştırmak suretiyle hazırladığı garip bir punç'u içmiş; fakat kendisine bir şeycikler olmamıştır. Willie Martin, daha evvel de bir evin üçüncü katından düşmüş ve vücudunda en ufak bir yara bere dahi hasıl olmamıştı.

İTALYANIN Casala şehrinde, on yaşlarındaki Graziella Gulmino bir gece Morano Po sinemasına girerek bir blok bilet almıştır. Graziella Gulmino, ertesi sabah, biletleri mektupteki arkadaşlarına dağıtarak onların parasız sinemaya gitmelerini temin etmiştir. Arkadaşlarından birinin boşbağazlığı neticesinde hırsızlığı meydana çıkarak yakalanan Graziella Gulmino: "Canım bu telâşa ne lüzum var" demiştir. "Arkadaşlarıma bir iyilik etmek istiyordum. Param olmadığı için böyle hareket ettim. İnşallah büyür zengin birisi ile evlenirsem, o zaman, kendi paramla fakir fukaraya iyilik ederim."

LONDRADAKİ meşhur Albert Hall'de açılan bir sergi vesilesiyle, İkinci Dünya Harbinde büyük hizmetleri görülen ve "Ruhr Ekspresi diye anılan bir muhabere güvercinine "Victoria Cross" nişanı verilmiştir. Bu tevzii mükâfattan sonra yapılan müzayede sonunda ihtiyata alınmış olan bu güvercin iki yüz elli bin Türk lirasına satılmıştır.

AMERİKA'da, karısını dövdüğü için mahkemeye verilen Rainy adında birisi mahkemede müdafaasını yaparken, karısının arka arkaya tam 1232 gece kendisini evde oturup birlikte iskambil oynamağa icbar ettiğini ve tam 1232 defa bu arzuya boyun eğdiği halde bin iki yüz otuz üçüncü seferinde sabrının taşıp karısını dövdüğünü bildirmiştir. Bu müdaafa karşısında, hâkim ,Dan Rainy'i beraat ettirmiş ve bu kadar zaman sabredebilişine şaştığını bildirmiştir.

BİRLEŞİK Amerika'nın Arizona eyaletinde yürürlükte bulunan bir kanuna göre katırların tekmelenmesi kat'i surette yasaktır. Bu kanuna riayet etmiyenler bir ay hapse mahkûm olurlar. Yine aynı kanunun başka bir bendine göre, resmî izni istihsal edilmeden, güvercinlerin uçması yasaktır. Bu yasağa uymayan güvercinlerin sahibleri ağır para cezasına mahkûm edilirler. Güvercinler sahipsiz ise, ilgili makamlar tarafından vurulmak suretile öldürülür.

HALEN Birleşik Amerika'nın cenup eyaletlerinden bazılarında yürürlükte bulunan bir kanuna göre, bir kimse her hangi bir köpek tarafından ısırıldığı takdirde kendisinin de köpeği ısırmak hakkı mevcuttur.

BİRLEŞİK Amerika'nın şimali Dakota bölgesinde bulunan Bismark şehrinde, Mosé Rawlin adında birisi, dört yol ağzında kırmızı ışık varken köpeğinin karşı tarafa geçmesine manî olmadığı için, mahkemeye verilmiş ve para cezasına mahkûm olmuştur.

BİRLEŞİK Amerika'nın Laheville şehrinde intişar eden bir gazetenin yazı işleri müdürü olan Stewart Noskins, son bir ay zarfında hiç zorluk çekmeden gazetesi için bir alay haber toplamıştır. Önce, evinde yangın çıkmış, bu felâketi taikben evindeki bütün elbiseler ve gümüş takımlar çalınmış; matbaasındaki baskı makinesi kırılmış; idarehanedeki odası soyulmuş; komşusu katledilmiş; diğer bir komşusu intihar maksadile kendisini evinin ikinci katından attığı halde bir şeycikler olmamış; muhabirlerinden birinin bir ganster çetesine mensup olduğu anlaşılmış ve nihayet matbaadaki siyah kedi üç ayaklı bir yavru yavrulamıştır.

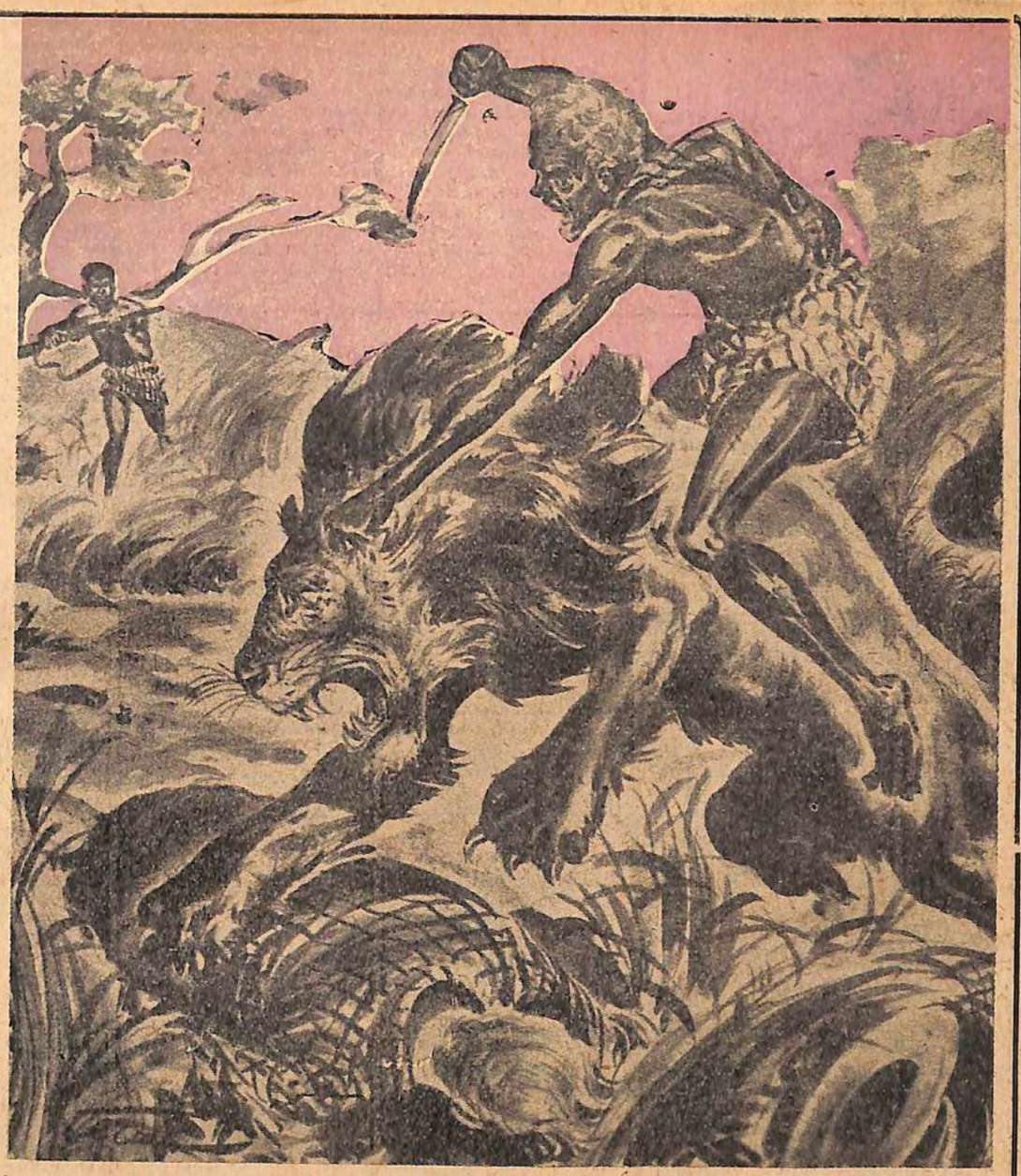

MADALYA ALAN YERLİ

GEÇENLERDE Londrada büyük bir tören tertip edilmiş ve altmış yaşındaki Tanganikalı Saidi Bin Juma'ya İngilterenin en büyük madalyalarından biri olan "George Medal" nişanı takılmıştır.

Tanganika'daki bir çiftlikte çalışan ihtiyar Juma bir gün efendisi De Beer ile birlikte çiftlik civarında dolaşırken, savanlarda saklı bulunan bir arslan üzerlerine atılıvermiştir.

De Beer derhal tüfeğini doğrultup birkaç el ateş etmiş ise de hiç birini arslana isabet ettiremediğinden, canavar, bir pençede kendisini yere sermiştir. Efendisinin parçalanmak üzere olduğunu gören Saidi Bin Juma, bir sıçrayışta arslanın sırtına çıkmış ve belindeki bıçağı birkaç kere batırıp çıkararak hayvanı öldürmeğe muvaffak olmuştur. İngiliz hükümeti de, bu asil hareketi mükâfatlandırmak gayesiyle, ihtiyar zenciye madalya vermiştir.

1881 de Belçika'nın Antwerp şehrinde Peltzer isminde bir adam düşmanı Bernays'i öldürmiye karar verdi. En emin çarenin, cinayetin mevcut olmıyan biri tarafından işlenmiş gösterilmesi olduğunu düşünerek bir plân çizdi ve kardeşi Leon'u bu işe memur etti. Bir kaç ay zarfında Leon takma saç, favoriler, gözlükler, bambaşka bir kıyafet sayesinde eşkâlini değiştirip Brüksel'de yerleşerek bir Avustralya gemi acentasının mümessili Henry Vaughan namiyle tanınmış, bir çok Avrupa acentalarıyla müzakerelere girişmişti bile... Bir avukat olan Bernays'i bir gün bir işi konuşmak üzere Antwerp'ten davet etti ve adam bürosuna girer girmez tabancasiyle onu öldürdü, sonra da kaçıp gitti. Aynı gün Leon hakiki şahsiyetine avdet ederek eski hayatına döndü. Aradan on gün geçip te ceset keşfedilmeyince Leon "Vaughan" imzalı bir mektupla cinayeti ve mahallini polise ihbar etti. Birisi Leon'un yazısını tanıdı ve iki kardeş yakalanıp hüküm giydiler. Böylece beş ayda kurnazca hazırlanan ilân beş dakikalık bir hamaset yüzünden bozuldu.

Bir hafta içinde kitabın Marius'a dair olan kısmı adamakıllı ilerlemişti. Hayallerine gem vurmak istediği zaman içindeki Marius Renn'i kaybettiğini ve yazamadığını anlıyan Elizabeth muhayyelesini başıboş bırakmıştı. Zaten Barones Marius'la yaşadığı aşka dair hâtıralarını tuhaf bir kıskançlıkla saklıyor ve Elizabeth'e sadece sathi şeyler anlatıyordu. Onun eksik bıraktığı derinliği telâfi etmek için Elizabeth kendi kalbinin diplerine iniyor ve orada Renn'in hayalini bularak mesut oluyordu. Hayalinde, Elizabeth Deveny ile Elizabeth Winslow Carver iki ayrı kimse olmaktan çıkmışlardı. Daha ziyade bir tek insanın iki ayrı gözü gibiydiler. Görüşleri tekti.

Barones: "Harikulâdesin, Harry," diyordu, "Vallahi ömürsün.."

Gerçi telefonda konuşuyordu ama yüzü, konuştuğu erkekle karşı-karşıyaymış gibi tebessümler içindeydi ve gözlerinde çapkınca bir bakış yanıp sönüyordu. Telefonu kapıyarak Elizabeth'e döndü:

— "Harry Mellett," dedi. "İş için buraya gelmiş. Bizi operaya götürmek istiyor."

Elizabeth kısaca: "Ne hoş," dedi.

Onun bu meseleyi soğuk karşılaması Barones'in heyecanını baltalamadı.

— "Haydi, kuzum berberime telefon ediver, hemen gelsin. Worth'e söyle şu Schiaparelli de yaptırdığım tuvaletimi ütülesin. Harry yakışıklı adamdır. Onun yanında şık giyinmek gerektir. İnşallah eski ahbaplardan bir kısmı da oradadırlar. Beni görünce hasetlerinden çatlasınlar istiyorum."

Elizabeth gülümsedi: "Sizin operaya bu kadar meraklı olduğunuzu bilmiyordum."

Barones ansızın ona döndü: "Sen ne giyeceksin?"

— "Bir tek uzun, siyah eteklığim var. Onu giyerim. Üstüme de bir beyaz bluz."

Barones: "Saçmalık," diye bağırdı, "Git benim gardrobuma bak. Bir şeyler seç. Seni yanımda halayıklar gibi taşımak istemem."

Elizabeth lâkaydane, duman rengi bir tuvalet seçti. Tuvaletin gümüş iplikli işlemeleri vardı. Yalnız bedeni bol geldiği için biraz değiştirmek gerekiyordu. Elizabeth eline iğnesini aldı. Fakat kitabın başından ayrıldığı için sıkıntılıydı. Akşam operaya gitmek istemiyordu.

Onun bir ayna karşısında tuvaleti prova etmesini seyreden Barones:

— "Şimdi biraz daha adama benzedin," diye fikir yürüttü.

Saçları küçük, ıslak bukleler halinde başına firketelenmişti ve yüzünün, vücudunun derisi masajdan pırıl pırıldı.

Elizabeth itiraz etmedi ve berber kız faaliyete geçti. Harry Mellett saat yedide yemeğe gelecekti. Saat altıya kadar Elizabeth büsbütün değişmiş bulunuyordu. Yumuşak bukleler alnını taçlıyordu ve saçlarının arkası ta yukarı toplanarak ensesini çıplak bırakmıştı. Berber Corinne:

—"Resim gibi oldunuz, matmazel," dedi, "Öyle değil mi, Barones?"

Barones Elizabeth'e şöyle bir bakarak: "Fena değil," dedi.

Ama kendi kendisiyle meşguldü: "Saçlarımı pek fazla kuruttuk galiba," diyordu. Başım da ağrıyacak nün, vücudunun derisi masajdan pı gibi."

Elizabeth yukarı çıktı. Ama rıl pırıldı.

— "Şu saçlarını da bir haline hat değildi. Esvabın bürümcük kumaşı zedelenecek diye oturamıyor, buruşacak diye kımıldamaktan korkuyordu. İşte, Elizabeth Winslow Carver'in esvaplarından birini giymiş, saçlarını onun berberine yaptırmış, yüzüne onun pudralarını onun boyalarını sürmüştü. Fakat kendini hiç de öteki Elizabeth gibi hissetmiyordu...

Harry Mellett yediden hemen sonra geldi. Barones de birkaç dakika sonra onun yanına gitti. Kokteyl içiyorlardı ki Elizabeth merdivende göründü.

Onun gelişini ikisi de hayret ve hayranlık içinde seyrettiler. Elizabeth yüzündeki boyaların hemen hepsini dökülüyordu. Hafifçe gülümsiyerek ilerledi ve Harry'ye elini uzattı. Adam hayranlıkla:

— "Elizabeth, harikulâdesin," dedi.

Barones kolunu kızın narin beline doladı ve: "Çok daha iyi olmuş, kızım," diye fısıldadı...

Yemekte Barones büyük bir neşe ve canlılıkla konuşuyordu. Onun neşesinin gölgesinde Elizabeth sessiz oturuyordu. Harry de çok konuşmuyor, sık sık Elizabeth'i seyrediyordu. Dudaklarının ince kıvrımı. Beyaz bluzun yakasından yükselen narin boynu... Bir kereşinde gözleri karşılaştı. Bakışları ne zaman birbirine değse Elizabeth hırslı bir utangaçlıkla başını çevirirdi. Halbuki şimdi gözlerini Harry'den çekmedi. Dostane, kısa ve tamamen lâkayt bir bakış... Harry Mellett'in dudakları Baronesin söylemekte olduğu bir şeye gülümsüyordu. Ama alnı hafifçe kırışmıştı...

Operaya vardıkları zaman ışıklar sönmüş ve sahne açılmıştı. Halbuki Barones dikkati kendi üstüne çekmeyi istemişti. Bu olmayınca operadan hiç zevk almadı ve hep yerinde kımıldadı, durdu. Harry'nin de zihni Elizabeth'le meşguldü. Yalnız Elizabeth sahnede olup bitenlere dalmış gibiydi.

Dışarı çıkıp da bir taksi yakalıyabildikleri zaman Harry,

— "Daha konuşacaklarımız bitmedi," dedi. "Şöyle ufak bir yere gitsek de..."

Barones: "Ne münasebet, benim evimde mutfak yok mu?" diye itiraz etti.

— "Muhterem hanımefendi, yoksa siz su kaynatmasını bilir misiniz?"

— "Beyefendi, benim yaptığım sahanda yumurtanın üstüne yoktur.."

Ama eve varıp da mutfağa girdiği zaman pişman oldu. Harry'le Elizabeth'i başbaşa bırakıp kendisi ocak başında pişmeyi hiç istemiyordu. Nihayet Elizabeth'e:

— "Bunları sen pişiriverir misin, canım?" dedi, "Benim yine başımın ağrısı tuttu."

Önünde bir önlük, ocak başında pişirirken bile Elizabeth o vakur, kendinden emin ve zarif halini kaybetmemişti. Harry Mellett Barones'le kitap hakkında konuşuyordu ama kızın hareketleri mütemadiyen zihnini çelmekteydi. Ansızın:

— "Aslında hiç güzel değil," dedi, "ama gelin görün ki üzerinde sanki çok güzelmiş gibi bir eda var."

— "Kim?"

— "Elizabeth. Sizin yanınıza geldi geleli çok değişmiş. Ona çok iyi tesir etmişsiniz."

Barones: "Öyle mi?" dedi, ama gülüşü biraz zoraki idi.

Elizabeth yumurta tabaklariyle içeri girince Barones esniyerek ayağa kalktı:

— "Kusura bakmayın, çocuklar. Başımın ağrısı fena tuttu. Ben gidip yatacağım."

İçinden: "Bakalım ben çekilince bu sünepe, sıska kız konuşup onu oyalıyabilecek mi?" diye düşünüyordu. Harry'ye Allah rahatlık versin derken gülüşü müstehziydi.

Sahiden de o gidince konuşmanın canlılığı, neşesi de gitmiş oldu. Fakat erkek bundan müşteki değildi. Bilâkis, Elizabeth'le böyle sakin konuşmayı istiyordu.

— "Değişmişsin, Elizabeth," dedi.

— "Efendim?"

— "Değişmişsin."

— "Bambaşka bir hayat yaşıyorum burada... Yumurtanın tuzu iyi mi?.."

— "Evet, ama ciddi olsana sen biraz."

— "Bence değişen sensin Harry."

— "Nasıl?"

— "Eskiden bu kadar çok sual sormaz ve mânasız suallere cevap vermemi beklemezdin. Beni olduğum gibi kabul ederdin. Öylesi daha iyiydi."

Harry daha fazla kalmadan gitti. Fakat ertesi gün New York'a dönmezden evvel yine geldi. Elizabeth'in evde olmadığını öğrenince yüzünde beliren memnuniyetsizlik ifadesi Baronesin hiç de hoşuna gitmedi. Gayet tatlı bir tebessümle ve tebessümü kadar tatlı bir sesle:

— "Elizabeth'in işine akıl ermiyor artık," dedi, "başında kavak yelleri esiyor."

— "Öyle mi? Hiç farketmemiştim."

— "Haftalardır böyle. Hem sevgilisi olduğunu inkâr ediyor hem de hülyalar içinde dolaşıyor."

— "Demek onun içinmiş..."

— "Ne?"

— "Hallerindeki o değişiklik..."

Barones evet der gibi başını salladı...

— "Doğrusu memnun edici bir şey..."

Harry Mellett uzanıp şapkasını aldı: "Tabii, tabii, çok memnun oldum..."

O gittikten sonra Barones derin bir düşünceye daldı. Elizabeth'in bir âşığı olduğunu sırf Harry'ye nisbet olsun diye söylemişti... Bir nevi kıskançlık. Fakat şimdi bu ihtimal ona gayet makul görünüyordu. Elizabeth gezmekten dönünce Barones onu inceden inceye süzdü... Sahiden de kızın hallerinde inkâr kabul etmez bir değişiklik göze çarpıyordu.. Akşam üzeri gezmeğe çıkmalar... Hülyalı dalgınlıklar... Evet, Elizabeth mutlaka âşıktı... Barones ne düşüneceğini bilemiyerek, dalgın, boynundaki incilerle oynamağa başladı.

Barones piyano çalıyordu.. Kendi gençliğinde, kendisi gibi dilden dile dolaşmış bir vals, Ansızın isminin çağırıldığını duydu. Yüzüklü parmakları yanlış tuşlara bastı. Karşısında Elizabeth duruyordu.

— "Allah iyiliğini versin, ödümü kopardın..."

Elizabeth Barones'i ürküttüğü için özür bile dilemedi.

— "Marius Renn'le kaçmazdan evvel kocanıza sizi boşaması için ricada bulundunuz, değil mi?"

(Arkası var)

YAZAN: JESS GREGG — ÇEVİREN: NİHAL YEĞİNOBALI

— 8 —

ATEŞLİ KADIN

Yukarıdaki küçük resimde banka soyguncusu gangster John Johnson görülüyor. Yandaki resimde de soğukkanlılığı sayesinde gangsterin öldürülmesine sebep olan gazeteci Sid Hughes.

©

2 ölü ve 1 yaralı!

Bir filmde gangsterin; bir gazeteye telefon ederek kendi hakkındaki tahkikatı öğrendiğini gören bir gangster aynı şeyi yapmak istedi. Fakat hayat, daima film senaryolarından daha müthişini yazar.

Anlatacağımız vaka, dünya tarihinde bir eşine daha rastlanmadık bir şeydir. Pek çok inanılmaz hâdiseler gibi, bu da Amerikada cereyan etti... Başlıca kahramanı da bir gazetecidir...

Evet, gazeteci Sid Hughes, her gün olduğu gibi o gün de gazetedeki yazı masasının başında çalışmıya gelmişti. Amerikan gazetelerinde muhbirlerin odaları büyük bir salon halindedir. Bu salonda yazı masaları birbiri yanı sıra veya art arda sıralanmışlardır. Herkes kendi masasına oturur. Yazısını yazar. Bu arada arkadaşlarıyla biraz sohbet de eder. Sonra yazılar, Yazışleri Müdürüne gider ve işleri bitenler, hep birlikte veya ayrı ayrı gazeteden çıkarlar...

Los Angeles Mirror gazetesi, diğer Amerikan gazetelerinden ayrı bir teşkilâta sahip değildi... O gün Sid Hughes, yazı masasına henüz çökmüştü, ki telefon çaldı.

Sid telefonu açtı.

— Alo burası Mirror... Evet, Los Angeles Mirror... Ben Sid Hughes... kiminle konuşuyorum? Kim dediniz.. Johnson mu? John Johnson ha... Bak bu enteresan.. Merhaba John... Nerelerdesin yahu?..

Telin öte ucundaki adam Sid'le uzun boylu konuşmak ister görünüyordu. Bu, muhabirin de işine geldi. Bir yandan telefondakiyle, tatlı tatlı sohbet eder gibi bir eda takınırken öte yandan da komşu masadaki arkadaşına bir işaret çaktı. "Buraya gel! Sesini çıkarmadan, şu bloka yazacaklarımı yap!.. Sakın ses etme, işi berbat edersin!.." demek istiyordu. Arkadaşı bunu kavramıştı. Sessizce sokuldu. Çünkü telefonun öte ucundaki adamın, bir takım gürültüler duyarak telâşlanmaması gerektiğini hissetmişti.

Sid Hughes sol eline aldığı telefon kulakhğını dinliyerek, mühim şeyleri blok üzerine not etmeğe hazır bir vaziyet aldıktan sonra konuşmasına devam etti:

— Vallahi, doğrusunu istersen, polis seni harıl harıl arıyor John... Efendim?.. Yakalıyamazlar mı diyorsun?.. Elbette kendini korumak için tedbir almışsındır... Peki şimdi neredesin?.. Bir sinemada ha... Olur adam değilsin vallahi... Ne filmi seyrettin bakalım?.. Ha, onu mu?.. Güzel filmdir bak...

Bir yandan da bloka not etti: "Charles... Telefonda konuştuğum adam, banka soyguncusu John Johnson. Bir sinema holündeki telefon kabinesinden benimle konuşuyormuş. Öyle dedi. Sinemada "I, the Jury" filmini görmüş. O filmdeki gangsterin yaptığı gibi gazeteye telefon etmek aklına gelmiş. Bu sinema, burada Los Angeles'te değil. Şimdi hemen polise telefon et. Bu filmin hangi şehirlerde, hangi sinemalarda oynadığını süratle tesbit etsinler, vakit dar. Herif telefonu bırakabilir. Benim böyle bir şey yapacağımdan şüphelenebilir. Anladığıma göre haydudun maksadı, polisin kendi izine düşüp düşmediğini veya başka şüphelilerin peşinde olup olmadığını ağzımdan öğrenmek..."

Ve Charles, acele başka bir telefona koşup Sid'in dediğini yaparken muhabir de haydutla sohbete devam etti:

— Richard Fagner meselesi mi diyorsun?.. Hayır polis evinde boğularak öldürülen bu adam için kimsenin peşine düşmedi... Onu da senden biliyorlar... Banka soygunundan sonra bu işi de senin yaptığına hükmettiler...

Haydutla konuşan muhabir, birdenbire telde bir gürültü hissederek, polisin araya karıştığını ve konuşmanın dinlenmeğe başladığını sezdi. İçinden: "Aferin FBİ'ye. Çabuk harekete geçti doğrusu!.." diye düşündü.

Charles, polisle yaptığı konuşmayı bitirmiş, Sid'in yanına dönmüştü. Hemen bir kâğıda bir şeyler karalıyarak Sid'e doğru tuttu: "Polis derhal harekete geçti. Zannederim şimdi konuştuklarımızı dinliyorlardır. Herifin nereden konuştuğunu çabuk tesbit ederler. Komiser Brown, aman Sid mümkün olduğu kadar uzatsın, diye rica ediyor!"

Sid, hem bunu okudu, hem de telin öte ucundaki muhatabına gülerek, alay ederek cevap yetiştirdi. Bir yandan da blok nota: "Polis bizi dinlediğe başladı, nereden konuşulduğunu çabuk tesbit ederlerse muvaffakiyet var. Yoksa herif yine kaçacaktır!" diye yazıp Charles'a tuttu.

Şimdi artık banka soyguncusuyla daha rahat konuşabiliyordu. Polisin harekete geçtiğini öğrenince keyfi yerine gelmişti.

— Johnson, diyordu. Senin bana böyle telefon etmen ihtiyatsızlık değil mi?.. Ne diyorsun?.. O da doğru ya... Madem ki buradan kilometrelerce uzaktasın kim bilecek?.. Peki neye bizim gazeteye telefon ettin de başka bir gazeteye değil.. Ha, vaktiyle Los Angeles Mirror sana yardım etmişti, şimdi bu gazete ile aranda bir ahbaplık kurulmuş farzediyorsun.. Ama sana bir şey söyliyeyim mi Johnson, polis seni ergeç yakalıyacaktır... Yok yok kendine güvenme. Bir numaralı halk düşmanı Dillinger gibi bir herif bile yakalandıktan sonra... Ha, bak Amerikadan dışarıya kaçarsan o başka... Ne dedin?.. Hakikî faillerin izi bulunur da senin masum olduğun mu meydana çıkar?.. İnşallah öyle olur ama bütün deliller senin aleyhinde be gözüm...

Charles öteki telefonda bir konuşma daha yaptıktan sonra sevinçle dönmüştü. Hemen bir kâğıt karalayıp Sid'e tuttu: "Sana Baltimore'deki Roxy sinemasından telefon ettiğini tesbit ettiler ve ora polisleri harekete geçtiler bile..."

Artık Sid'in gözleri gülüyordu. memnuniyetinden bayağı keyiflenmişti... Lâkin yüzü birdenbire değişti. Telin öte ucunda bir küfür duydu. Sonra silâh sesleri işitti ve haydudun konuştuğu âletin kulaklığı, yerine asılmadığını belli edecek bir tarzda sallanarak duvarlara çarptı... Nihayet bir insan vücudunun düşmesine benzer boğuk bir gürültü..

Sid Hughes, polisin şayanı hayret bir hızla harekete geçişine şaşmıştı. Çünkü Johnson telefon edeli beri, şimdiye kadar ancak 45 dakika geçmişti ve bu üç çeyrek saat sonunda Baltimore'deki telefon kabinesinde neler olmuştu kimbilir?.. Sid'in alnında soğuk ter taneleri belirmişti. Telefonu kapattı ve iskemlesine âdeta yığıldı.

° ° °

Telefon konuşmasının sona ermesinden tam yedi dakika önce Baltimore'daki FBİ bürosuna mensup polisler, elleri ceplerindeki tabancaların tetiğinde Roxy sineması holüne girmiş ve nazarı dikkati çekmemeğe çalışarak kabinenin etrafını sarmışlardı. Bütün tertibat tamam olduktan sonra iki tanesi tabancalarını çekip kabineye ilerlediler. Azılı haydut John Johnson, işte küfürü bu sırada savurdu. Vaziyetin ümitsiz olduğunu anlıyarak derhal tabancasını çekti ve ateşe başladı. FBİ memurlarından J. Murphy hemen öldü. Ray Fox adlı ikincisi de ağır yaralı bir halde yere yıkıldı. O zaman diğer memurlar, artık insafa yer kalmadığını görerek kabineyi müthiş bir ateş altına aldılar. Daha ilk kurşunlarda göğsüne bir isabet alan Johnson bir çuval gibi yere yıkılıp hareketsiz kaldı.

Bu anda Sid Hughes de telefonu kapatıyordu. Soğukkanlılığı ve uyanıklığı sayesinde yarattığı detektif hikâyesi, maalesef iki ölü ve bir ağır yaralıyla sona ermişti.

Böyle şeyleri detektif romanları muharirleri veya cinai filmler senaryocuları düşünürler... Ama hayat daima daha müthişini yazar.

TRAMVAYDA UNUTTUKLARIMIZ:

Kadın Sütyen ve Kriko

RÖPORTAJI YAPAN:
NECMİ ONUR

İSTANBUL'DAKİ Tramvay idaresinin bulunmuş eşyalar dairesine bakan memur vatandaş, bizi gülmekten kıvrandıran hikâyesine şöyle başlamıştı:

— "Vallahi senesini hatırlamıyorum ama, galiba iki sene oluyor... Bir gün daireye geldim. Öğlen yemeğinden dönmüştüm. Kapının önünde oturan ihtiyarca bir adam yolumu kesti:

— "Affedersin efendi" dedi. Ben de:

— "Estağfirullah, buyur" dedim.

Bunun üzerine adamcağız:

— "Tramvayda bulunmuş şeyleri sana mı getiriyorlar?" diye sordu.

Ben de:

— "Evet."

Dedim. İhtiyar bu cevabım üzerine gevrek gevrek gülerek:

— "Eh..." dedi, "desene bizim garıyı bulduk!..."

— "Anlamadım?"

Dedim. İhtiyar ciddileşti.

—"Ne var canım" dedi, "anlamıyacak ne var bunda?.. Bizim garıyı tramvayda unuttum... Herhalde alıp sana getirmişlerdir..."

Kendi kendime:

— "Belki" diye düşündüm. "ihtiyarcık delidir..."

Odaya girerken de, içi rahatlasın diye:

— "Gel baba" dedim, "gel de bak..."

Peşimden geldi... Eşyaların yığılı olduğu odaya baktı, sonra da:

— "Allah Allah yoğ... Acaba ne cehenneme savuştu?"

Diye mırıldanarak odadan çıkıp gitti... Sonra öğrendik ki ,ihtiyar karısı ile birlikte İstanbul'a gelmiş. Aksaray'dan tam tramvaya binecekleri sırada karısı önden binmiş kendisi yerde kalmış ...Tramhareket edince de, Plantona gidip:

— "Bizim karı tramvayda kaldı."

Demeye utanarak:

— "Efendi" dedim, "şimdi giden tramvayda bir şey unuttum, nidecem?"

Planton da pek tabii olarak bizim adresi vermiş... İhtiyar kalkıp bize gelmiş ama karısını bulamadan gitti...

Hikâye bitince, bizim Foto Mehmet Biber nerede ise gülmekten çatlayacaktı.

Memur da çok güldürmüş olmaktan memnun bir yenisini anlattı. Bakınız o da enteresan...

EFENDİM, günün birinde, bir biletçi, bulunmuş eşyalar dairesine bir nüfus cüzdanı getirmiş. Aradan bir gün geçmiş. Bir adam çıka gelmiş...

— "Verin benim nüfus kâğıdımı!.." dedim...

Adı sanı tesbit edildikten sonra adama nüfus kâğıdı verilmiş. Bunun üzerine adam:

— "Haydi bakalım" demiş, "maden nüfus kâğıdım sizde, elbisemi de verin..."

Dairedeki memurları bir telâştır almış...

— "Aman" demişler, "ne elbisesi?"

Nüfus kâğıdını elinde sallayan adam:

— "Bu" demiş, "elbisemin cebinde idi... Elbisem nerede?"

Binbir zorlukla adamı yatıştırmışlar ve neticede iş anlaşılmış... Meğer bu bir hırsızın muzipliği imiş... Hırsızın biri, Şişli'de bir apartmana girmiş ve kapılıcık eden adamın elbisesini çalmış... Elbisenin cebinde nüfus kâğıdı çıkınca, insaf (!) sahibi olan hırsız, bunu iade carelerini düşünmeye başlamış... Ne yapsın? En çıkar yol şu.. Bir tramvaya atlamış ve nüfus kâğıdını arabaya düşürür gibi yapmış. Ondan sonra da tutmuş biletciye:

—"Bak" demiş, "bir nüfus kâğıdı buldum..."

Biletci de nüfus kâğıdını alıp, unutulan eşyalar dairesine getirmiş... Hırsız da tramvaydan iner inmez, elbisesini çaldığı kapıcıya telefon ederek:

— "Hey ahbap, nüfus kâğıdın, tramvay idaresinin bulunmuş eşya dairesinde..."

Demiş... Adam da soluğu herşeyden habersiz burada almış ve başlamış:

— "Elbisemi isterim" demeye...

Şu insanların hiç işleri yok vesselâm ...Hikâye biter bitmez:

— "En çok ne unutuluyor?"

● *Yukarda solda muharrir arkadaşımız, unutulmuş bir sütyene bakarken. Üstte, bir tramvay biletçisi. Tramvayda unutulan bir ütüyü, unutulan eşyalar dairesine teslim ediyor*

Diye soracaktım ki, memur sözümü kesip şu vak'ayı da anlattı:

— "Gene hırsızın biri, bir beyin paltosunu çalmış ve adama, "Senin palton tramvay idaresinde" diye telefon etmiş... Adam da kalkıp buraya geldi. Bütün eşyaların altını üstüne getirdi. En nihayet işin oyun olduğuna aklı yatınca çıktı gitti..."

Biraz da buna gülüştük. Memur, hikâyeden önceki sualime şu cevabı verdi:

— "Unutulan eşyalar mevsime gör edeğişir. Meselâ bu aylarda en çok unutulan eşyaları söyle sıralayabiliriz: Şimsiye, baston lâstik, kaşkol, eldiven, şapka..."

Bulunmuş, daha doğrusu unutulmuş eşyaların saklandığı odaya girdik.

KÜÇÜK oda tavana kadar eşya dolmuştu. Hele birisi çok enteresan... Büyükçe bir fotograf... Hem de renkli... Otobüste unutulmuş. Onun yanındaki bir paketi cekip bakıyorum... Sütyen, corap ve kombinezon... Mehmet biber elime yapışıyor:

— "Aman abi, çekeyim."

Çekiyor... Memurun anlattığı-

(Arkası 42. Sayfada)

Yukarıdaki resimlerde Chiropraktik mütehassısı, eski güreşçi Sepp'in, kendisine gelen bir hastayı tedavi edişi görülüyor.

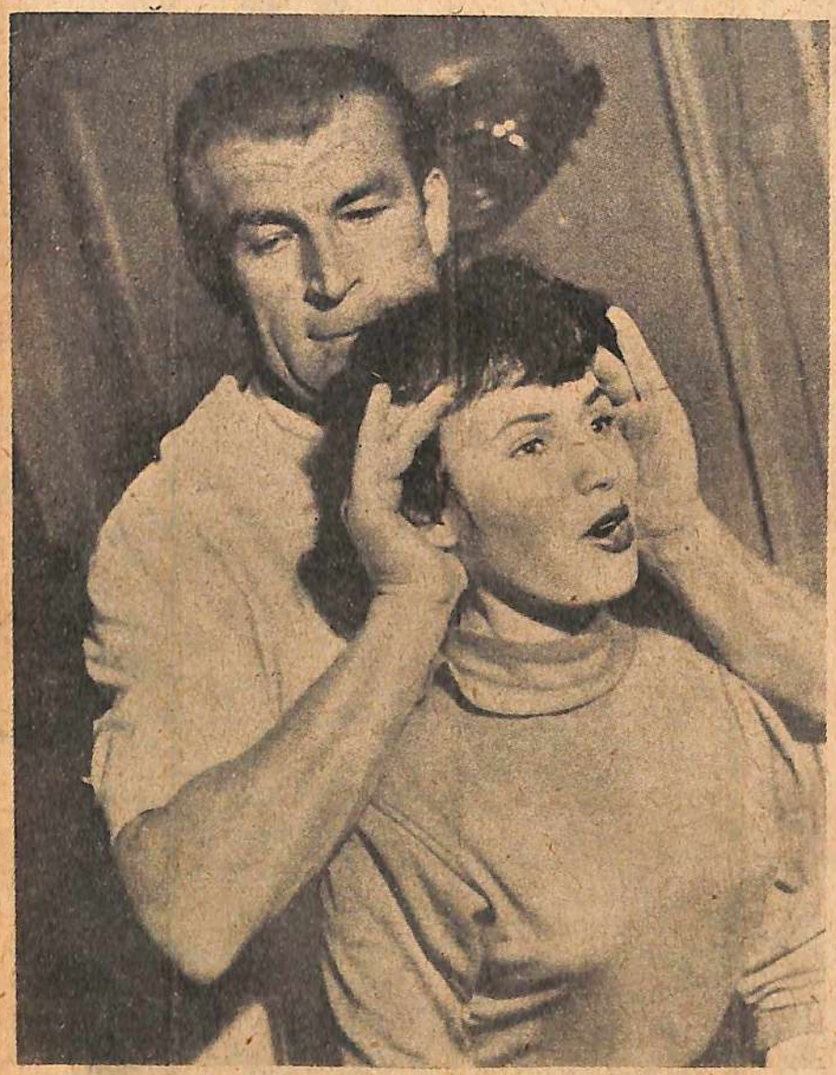

Yeni usulde hususî tutuşlarla baş ağrıları da giderilebilir.

Greko-Romen Tedavisi..

kik edenler, eski Yunanistanda ve Romada güreş oyunlarının, güreşle alâkası olmıyan kimselere de tedavi için tatbik olunduğunu belirtmektedirler. Orta çağın başlarında da hekimlerin kabul etmiş oldukları bu usûl, sonradan unutulmuş, hatırlanmamıştır.

Arada sırada güreş tutuşlarıyla tedavi tatbikine çıkan kimseler görülmüyor değildiyse de bu tedavinin ciddiyetine inanılmıyor ve Batının hiçbir yerinde Chiropraktik denen bu tedavi, hekimlerin dikkatini çekmemiş bulunuyordu. Ama, tıbbın, incelediği şeyleri reddediverdiği yeni değildir. Daha böyle nice eski usûller ve yeni icatlara önce tıb tarafından yüz verilmemiş, sonra yakından tetkik olununca işin ehemmiyeti idrâk olunmuştur. Bu hususta doktorlara hak vermek lâzımdır. Bahis mevzuu ana problem, insanların tedavisi olduğuna göre, denenmemiş usûllerin tatbiki mesuliyetine elbette hiçbir hekim iştirâk edemez.

Chiropraktik, son zamanlarda, hekimlerin yaptıkları bazı tetkikler neticesinde, birdenbire o kadar ehemmiyet kazandı, ki Almanyada etibba odaları, bin hekimin, tecrübeli Chiropraktik mütehassısları tarafından verilecek tatbikî derslerde yetiştirilmesine karar verdi. Bu, tıbbın, Chiropraktik tedavi metodunu resmen kabul ettiği mânasına geliyordu. Umulurdu, ki şimdiye kadar diplomasız hekim olarak hükümet müsaadesiyle Chiropraktik tatbik edenler, bundan memnun kalsınlar.. Lâkin böyle olmadı. Bilâkis eski diplomasız hekimler, kendilerinin diplomalı hekimlere ders vererek bu tedavinin sırlarını ve püf noktalarını öğretmek fikrini şiddetle reddettiler. Sebep olarak da, kısa sürecek kurslarla Chiropraktik tedavisinin öğrenilemiyeceğini, yarım yamalak öğrenilmiş olan metodun da fayda yerine zarar getirip, halkta Chiropraktik'e olan itimadı sarsacağını ileri sürüyorlar. Halen Almanyada diplomalı hemiklerle, diplomasızlar arasında bu işin münakaşası devam etmektedir. Hükümet sözcüleri ise, ilimde sır olmadığını ve herkesin bildiğini başkalarına öğretmesinin bir insanlık ve medeniyet borcu olduğunu söyliyerek, bin hekimin yeni tedavi metodunda yetiştirilmesinde ısrar ediyorlar.

Chiropraktik vasıtasiyle ne gibi hastalıkların tedavi edileceği sualine de şöyle cevap veriliyor: Pek çok sinir illetleri, omurga civarına tatbik edilecek güreşçi tutuşlarıyla giderilmektedir. Boyun tutulması gayet süratle tedavi olunmaktadır. Sırt ağrıları ve tutuklukları da kolay tedavi olunuyor.

Münihte senelerden beri Chiropratik tedavisi tatbik ederek pek çok kimseleri iyi etmiş ve büyük şöhret kazanmış olan, eski greko-romen güreşçilerinden Sepp Breindl, bu tedavi usuliyle on senedir, pek güzel neticelere vardığını söylüyor.

(Arkası 39. sayfada)

BU da neymiş?.. diye kendi kendinize ve etrafınıza soracaksınız tabiî.. Merak edilmiyecek gibi de değil... Fakat yenilerde Avrupada tatbik edilmeğe başlanan bir tedavi tarzına göre, eski güreşçiler, artık birer mütekait şampiyon değil, aktif hekimdir. Çünkü son zamanlarda hekimlerin de kabul ettikleri bu sisteme göre, bazı dertleri, bilhassa şişmanlığı, bir takım güreş tutuşlarıyla tedavi etmek mümkün olmakta ve bu tedavi şekli fennî sayılmaktadır.

Zaten tedavî ilmi tarihini tet-

Yandaki resimde Sepp Breindl'ı ense tutuşları ve ovmalarıyla sırt ağrılarını giderirken görüyoruz.

General Necip'in yakın arkadaşı olan ve onu devirip başa geçmek istiyen Binbaşı Cemal Abdülnâsır kimdir?

GI. NECİP'İ DEVİRMEK İSTEYEN ADAM!

ÇEVİREN: S. M. YURDATAP

BU yılbaşında otuz altı yaşına basan, Mısır Başvekil yardımcısı ve İhtilâl Konseyinin en nüfuzlu âzası, binbaşı Cemal Abdülnâsır'ın talihine bakan bir müneccim şunları sölyemişti:

Eskinin düşmanı ve yenilik taraftarıdır. Tahlil ve tenkitten hoşlanır, muamma çözmeğe, esrarlı hâdiselerin içyüzünü keşfetmeğe meraklıdır. Çetin mücadelecidir. Fakat menfaatperest değildir. Mali durumu, kararsızdır. Kâh bozulur, kâh düzelir... Para tutmaz.. Çok çalışır ve kendine acımaz. Yükselmek için durmadan gayret sarfeder. Adalet duygusu, uysallık duygusundan fazladır. Her şeyi bir çırpıda düzene koyamadığından şikâyetçidir. Egoist değildir. Her hangi bir kimsenin kendisini aldatmasına göz yummaz. Onun arkadaşla:ı Temmuz ve Ağustos aylarında dikkatli ve ihtiyatlı olmaları lâzımdır. 1954 den 1956 yılına kadar, muvaffak olması güçtür. Bir çok büyük müşküllerle karşılaşacak ve bunları yenmek için amansız bir mücadeleye girişecektir!."

Binbaşı Abdülnâsır, müneccimin bu sözlerine dudak bükmüş ve :

— Ben talihe inanmam.. öğrenmeği de kat'iyen merak etmem!.

Demiş..

Fakat hâdiseler, müneccimin bazı tahminlerinin isabetli olduğunu isbat etmiş bulunuyor!..

★

Binbaşı Cemal Abülnâsır, Mısırın, Esyut şehrine tabi Benimürre kasabasında 1918 yılında doğmuştur.

1939 de, Askerî Kolejden mezun olmuş, 1948 yılında da Harp Akademisini bitirmiştir.

Babası sağdır, annesi ölmüştür ve onbir kardeşi vardır.

Evlidir ve dört çocuk babasıdır.

★

MISIR İhtilâl Konseyi âzalarından binbaşı Enver Essadât, anlatıyor :

"1952 yılının Mayıs ayında, yani Kral Faruk'un tahtından indirilmesinden iki ay evvel, bazı ordu subaylarının bir bahane ile vazifelerinden affedileceğini, bunların içinde Cemal Abdülnâsır'ın başta geldiğini öğrenmiştik. Kral Faruk, kendisine karşı cephe alan bu subayları uzaklaştırmakla orduya tamamile hâkim olacağını zannediyordu. O sıralarda Kemal Hüseyin'in evinde toplanıyorduk, Onbeş dakikalık bir müzakereden sonra, Cemal'in ordudan çıkarıldığı takdirde, kendisine malî yardımda bulunmaya ve ihtilâl plânımızda, esaslı değişiklikler yapmamaya karar vermiştik.

Cemal Abülnâsır, bu kararımızdan çok memnun olmuştu. Onu malımız ve canımızla koruyacağımızdan emindi.

1952 senenin Nisan ayında, Hür Subaylar gizli teşkilâtının propaganda beyannamelerini dağıtmaktan sanık olarak, genç bir subay hapse atılmıştı. İki ay kadar hapsedilen bu subayın ailesi, her ay başında Cemal Abdülnasr'dan gizlice aylığını alıyordu.

1948 senesinde, Kahire hapishanesinin 54 numaralı hücresinde yatıyordum, bir buçuk yıl geçirdiğim bu zindanda bir gün istediğim bir kitabı nasılsa bana getirdiler. Dünya benim olmuştu. O yerde, yegâne saadet okumaktı. Sevincimden hemen kitabı gözden geçirmeğe başladım. Sonuna doğru, iki yaprağın arasına ustalıkla yerleştirilmiş bir kâğıt elime geçti. Bu, o zaman yüzbaşı rütbesinde olan Cemal Abdülnâsır tarafından

(Arkası 39. sayfada)

● *Yukarda, General Necip'i zorla istifaya mecbur edip Mısır'da idareyi eline almak isteyen Cemal Abdülnasır, Gl. Necip'le neş'eli bir sohbet esnâsında görülüyor. Yanda Binbaşı Abdülnâsır evinde pijamasıyla.*

İNCİTMECE YOK!

GÖNÜL ALMAK GÖNÜL VERMEK

AŞK BİR, siyaset iki, ticaret üç; bunlar kardeştir.

Ticarette, karşınızdakinin gönlünü hoş ederek, cebinden parasını çekip alacaksınız. Siyasette, gene günül rızası ile, karşınızdakinin oyunu koparacaksınız. Aşkta da, keza, günl rızası ile, karşınızdakinin gönlünü fethedeceksiniz.

Sevmek, bir fiildir. Her fiil ve iş gibi, sevgi de, cehit ve gayret ister. Bilgi ve marifet ister. Gönül, ne paraya, eşyaya benzer, ne de oya ve kanaate benzer. Aşk, bir oyundur: harp oyunu, hayat oyunu gibi. Bu oyunlarda nasıl kendilerine has kaideler, taktikler varsa, aşk oyununda da kendine mahsus usuller ve "strajiler" vardır.

Bir şeylerle ihtilaf halinde bulunmak, insan oğluna has bir keyfiyettir: İnsan, fizik alemi ile, hemcinsi ile, bir de kendi kendisi ile mücadele durumundadır. Fizik alemi ile olan ihtilâflarını, teknikle halleder. Başka insanlarla olan ihtilâfını, siyaset ve harple halleder, kendisi ile, kendi iç âlemi ile olan ihtilâfını da, din ve iman tarikiyle hallü fasleder.

Aşk, insanın, hemcinsi ile olan ihtilafı cümlesindendir. Bu mücadelede galip çıkmak için, bazı insanlar gayet güzel "politika" güderler, bazıları da zora başvururlar. Halbuki, zorla güzellik olmayacağına dair, yalnız bizde değil, bütün dünya dillerinde atasözleri şeklinde hikmetler mevcuttur.

Evlenme bahsinde kız kaçırmak, kullanmak gibi "cidaller", gene gönlü fethetmeye dayanır. Kaçırılan kız, "her türlü tehlikeyi, hatta ölüm tehlikesini bile göze alarak bu erkek beni kaçırdı" der, ram olur. Daha çok hayvani hislere ve kaba hareketlere delâlet eden bu türlü hareketler, iptidai insanlarda sık sık görülür. Halbuki aşk gönül işi, daha çok aklî olursa insanîdir. Bir çok bahisler ileri medeniyetlerde ve tarih boyunca nasıl incelenmiş ise, aşk ve gönül bahsi de, çok titiz bir şekilde tetkik edilmiş, hadise, psikolojik, pedagojik ve antropolojik bakımlardan ele alınarak "kanunları" dahi vazedilmiştir.

Aşkta değişmez kaidelerden biri, tedennidir: usul usul, lütfen!

Hele evvelâ bir kere usul usul başlayın, sonradan belki coşarsınız, heyecanlanırsınız, hatta, ayıptır söylemesi, kudurursunuz bile...

Bir kızı seviyorsunuz. Vazifeniz, sevginizi ona çok belli etmemek, hele sevdiğinizi kızın yüzüne damdan düşercesine söyleyivermemektir. Gün geçtikçe ona yavaş yavaş sokulun. Bu bahis çok mühimdir. Zira her hadisede olduğu gibi, aşk konusunda da, mahremiyet esastır. Sözden çok ima, lâftan ziyade sükût, belâgat ifade eder. Kızı sevmek, ona kendinizi sevdirmek, hatta kızı kendinize hayran bırakmak marifet değildir. Asıl marifet, kızı mağlûp etmektir. Fakat unutmayın ki, kız karşınızda sıfıra düştüğü anda, mağlûp olan o değil, bilâkis siz olmuş olursunuz. Yani mesele pek nazik, pek arapsacıdır. Biz de usul usul tahlil edelim:

Aşk bahislerinde körü körüne sevme işi pek müteammim olduğu için, aşka kör ve âmâ derler. Bu, şu demektir: aşkın ışığı kuvvetlidir. Hem bakanların gözünü kamaştırır, hem de kendi kendini görmez hale düşürür. Aşkın gözü kendi kuvvetli ışığına zamanla alışır. İşte bundan dolayıdır ki, aşkı zaman, uzun zaman kendi haline terketmelidir. Kadınlar, bu ihtiyacı, erkeklere nazaran daha yakından hissederler, daha doğrusu, sezerler. Kızlar, bir erkeğin, kendisine uzun zamandanberi yanıp tutuşmakta olduğunu bilmek ve görmek ister. Buna inanmaya ihtiyacı vardır. Bu ihtiyacı kuvvetle hisseder.

Ondan dolayı, kıza karşı sevginizi itirafta acele etmeyin. Tehlikesi vardır: kızcağız sümüklüböcek gibi hemen kabuğuna çekilir kapanır.

Kızlar, aşkın ışığından ürker korkarlar. Fakat, kızlar da, kelebeklerin kardeşi, pervanelerin arkadaşıdır: o ışığın etrafında döner döner, gene gelir kendilerini aşkın "narine" atarlar. Binaenaleyh, sabredin. Sabreden derviş, muradına ermiş.

Kadınların erkeklere nazaran "zayıf mahlûk" oldukları, her yerde ve her devirde bilinen bir hakikattir. Bu şu manaya gelir: kız, her şeyi, yani teşebbüsü erkekten bekler. Kendisinin beğenildiğini onun ağzından işitmek ister. Kadınlarda beğenmek, kendini beğendirmek esaslı bir ruh haletidir. Kadın için sarfedilen, "cesur", "akıllı", "doğru", "iyi", "temiz", "intizamlı" gibi kelimeler, onlarca bir tek mana ifade eder: güzel.

Fakat, erkeklerdeki kuvveti kudreti, cesareti yiğitliği, aklı, zekâyı, her türlü meziyeti ve hasleti takdir ederler. Kendileri, birbirlerini kıskandıkları halde, erkekleri bu yönden katiyen kıskanmazlar; beğendikleri meziyetlerin, yakını olan erkeklerde bulunmasını arzularlar, o kadar. Bu şu demektir ki, kadın, erkeğin kendinden daha kuvvetli olduğunu zımnen kabul ve itiraf eder. Sevgilisi, akrabası olan erkeklerin ilerlemesini çok isterler. Bilhassa spor, sanat gibi vadilerde, onların meşhur olmasını arzu ederler. Kendisini seven erkeğin müsabakalara katılıp kazanmasını, adeta dört gözle bekler. Erkekleri tahrik ve teşvik etmede en büyük amil olurlar. Bazı kadınlar için "fettan" tabiri, ortalığa fitne verip, herkesi biribirine düşürecek tıynette olduğu için kullanılır. Çöl muharebelerinde, kadınların döğüşen erkeklere alkış tuttukları, zılgıt çaldıkları herkes tarafından bilinen bir keyfiyettir. Peygamberin gazvelerinde bile, bu teşci vasıtasından istifade edilmiştir. Orta çağlarda, büyük seferlere çıkan, büyük zaferler kazanan şövalyelere, devrin asilzade kadınları hayran kalırlar, meftun ve aşık olurlardı...

Kadınlar ve kızlar, erkeklerde,

(Arkası 39. sayfada)

YAZAN:
CAHİT BEĞENÇ

Gl. Necip'i Devirmek İstiyen Adam

(Başı 37. sayfada)

bana gönderilmiş bir mektuptu. Arkadaşlarımızın beni hapishaneden kaçırmak için hazırlıkladıkları plânı anlatıyordu.

★

1948 den 1950 ye kadar, Cemal Abdülnâsır, Hür Subaylar Gizli teşkilâtının en faal âzası idi. Herşeyi o idare ediyordu. Bilhassa Filistin muharebesinde, orduya satılan bozuk silâhlar hâdisesinden sonra orduda memnuniyetsizlik son haddini bulmuş, Cemal Abdülnâsır'da bu durumdan bir hayli faydalanmıştı.

Cemal, Filistin muharebelerinde, Faluga mevkiinde, büyük yararlıklar göstermişti.

Nihayet 23 Temmuz 1952 de, İhtilâl hareketi başladı. Ve daha teğmen iken saraya ve krala aleyhdar bir cephe alan binbaşı Abdülnâsır, âmiri olan Albay Muhammed Necib ve diğer subay arkadaşlarile beraber, kral Faruğu tahtından indirmeğe ve kan dökülmeden yapılan askerî hükûmet darbesini başarmaya muvaffak oldu.

Mısırda Cumhuriyet ilân edildikten sonra Dahiliye Vekilliğini ve Başbakan yardımcılığını yapan Cemal Abdülnâsır, perde arkasında her şeyini idare eden o idi. Bilhassa son zamanlarda, general Necib ikinci plâna geçmiş, Mısırın iç ve dış siyasetini binbaşı Cemal Abdülnasr'ın başında bulunduğu Askerî İhtilâl Konseyi idare ediyordu.

★

General Necib'in, Cumhurreisliğinden istifaya ihbar eden sebeblerin bir çoğu bugün açıklanmakla beraber yakın zamanlarda merkezi ve şubeleri kapatılan ve faaliyetine nihayet verilen Müslüman Kardeşler teşkilâtının bu hâdisede mühim bir rol oynadığı âşikârdır.

Daha mektep sıralarında iken, ihtilâlci bir ruh taşıyan ve o günkü Mısır hükûmetini idare edenlere karşı büyük bir kin besleyen ve hainlikle itham eden Cemal Abdülnâsır, kendi hatıralarında, belirttiği gibi, Kral Faruk'u ve Başvekili öldürmek için, sabahlara kadar onunla hemfikir olan mektep arkadaşlarile plânlar kurardı.

Bu zeki, cesur ve maceracı olduğu kadar siyasetde tecrübesiz olan Mısırlı binbaşının, son yaptığı hareketin, hakiki hedefini, hâdiseler pek yakında gösterecektir.

24 saat Cumhurreisliğinden uzakta kaldıktan sonra tekrar başa getirilen General Necip'in, Abdülnâsır ile karşılaştığı zaman, onunla öpüşmesi ve "maziyi unutalım" demesi, 36 yaşındaki Albayın, nüfus ve kudretine iyi bir misal teşkil eder.

İncitmece Yok

(Başı 38. sayfada)

takdir ve tebcil edecek harikulade meziyetler, olağan üstü kuvveti ve kudret arar. Fakat, bu hususiüetlerine agâh olunca siz de kendinizde fevkalâdelikler tevehhüm ederek sevdiğiniz kızın karşısında kahramanlıklar, şövalyelikler göstermeye kalkmayın. Zira, kadınların ve kızların seziş kudreti, akıldan da, histen de kuvvetlidir. İşte, bundan dolayıdır ki, kadınlar, erkeklere daima rehber olmuş, şairler, büyük sanatkârlar, vücuda getirdikleri sanat eserlerinin ateşin takdirkârlarını daima kadınlar arasında bulmuşlardır.

Kızlar, samimidir, samimiyet ararlar. Kendinizde bulunmayan hasletleri onlara varmış gibi göstermiye kalkarsanız, hacil mevkie düşersiniz. Belki yakışıklı bir erkeksinizdir. Belki zeki bir erkeksinizdir. Kıza karşı, bu meziyetlerinizden biri ile çıkın. Her ikisinin de sizde mevcut olduğunu göstermiye kalkarsanız, onun gözünde kuvvetten düşmüş olursunuz. Beşer, kusurdan muarra değildir. Herkeste bir zayıf taraf bulunabilir. Hatta vardır da. Bundan dolayıdır ki ,mutasavvuflar, "kemal Allah'a mahsustur" demişlerdir. Zavıf taraflarınızı, kusurlarınızı kızdan saklamaya kalkmayın. Mürailik etmiş olursunuz. Kızlar, öyleri sevmezler, mürai tabiatlı kimselerden nefret ederler. Kızlar, meziyetli, işini bilir, hayatta muvaffak olması çok muhtemel insanları sever. Bir erkek, aşık olmazdan evvel seciye ve karakter sahibi olmalıdır.

GREKO ROMEN TEDAVİSİ

(Başı 36. sayfada)

Yine onun anlattığına göre Chiropraktik tedavisine tâbi tutulacak kimsenin kendisini tamamiyle gevşek bir halde şezlonga bırakması gerekir. Mütehassıs, bundan sonra, hastalığın nevine göre muhtelif tutuşlarla tedavisine başlar.

Anlaşılan odur, ki bizde vaktiyle ihtiyarların bir mindere yatarak, kendilerini gençlere çiğnetmeleri Chiropraktik tedavisinin en basit şeklinden başka bir şey değildir. Eskiler, bu çiğnetme usuliyle geçici bir zaman için ağrılarını dindirirlerdi. Chiropraktik mütehassısları ise, daha esaslı tutuşlar, ovuşlar, mıncıklamalar ve masajlarla ağrıları ve tutuklukları tamamen yok etmekte, birkaç seansta da sinir ağrılarını ve dertlerini gidermektedirler. Bu tadavinin iyi tatbik edilebilmesi için mütehassısın güçlü kuvvetli bir adam olması gerektiğine de bilhassa işaret ediliyor. Mütehassıslar, aynı zamanda kemik çıkık ve burkulmaları da - Bizdeki çıkıkçılar gibi - kolayca tedavi etmektedirler.

Hâsılı, eskiden kocakarı usulü veya ilâcı diye bildiğimiz ne varsa yavaş yavaş modern tıb tarafından kabul olunup fennen incelendikten sonra tatbik edileceğe benziyor.

Tavzih

BİLMECEMİZ HAKKINDA TAVZİH

Bu sehiv hatası olarak, bu haftaki bilmecemizin klişesi geçen hafta, geçen haftaki de bu hafta basılmış, böylece yer değiştirmişlerdir. Okuyucularımızdan özür diler, bilmeceyi hallederlerken bu hususu göz önünde bulundurmalarını rica ederiz.

Canlı Hesap Makinesi

(Başı 8. Sayfada)

Soğukkanlılıkla cevap verdi:

— "Doğru..."

Sustu. Garip garip yüzüme baktı, sonra ansızın:

—"Sanki dimağıma bakacaklar da ne olacak?" dedi. "Ben karnımı doyurmak için diyar diyar dolaşırken, benimle alâkadar olan var mı hiç?"

— "Peki, bu hesapları nasıl yapıyorsun, neticeleri hangi düsturla aklından yaparak elde ediyorsun?"

Bir müddet sustu, sonra gözlerini soldan sağa doğru hızla çevirerek cevap verdi:

— "Söyleyim de zorlukla temin ettiğim ekmek paramı da elimden alsınlar değil mi? Bana genç, zeki çocuklar versinler, onlara bu hesapları nasıl akıldan bulduğumu öğreteyim..."

Bir aralık durdu, elini midesine götürerek:

— "Yeter ki bu doysun.." diye ilâve etti.

Ne dersiniz, Çoban Hasan'ın hesap kabiliyeti de, Kristof Kolomb yumurtası mıdır yoksa?

TÜRKİYEDE İLK DEFA

Tüyleri Büyütmeden Cildi Besleyen KREM

Eczanelerde parfümörilerde bulunur.

(P. K. 2305 Beyoğlu)

PROFESYONEL ve AMATÖR

Şoförlüğü en çabuk ve en esaslı

OTOKURS

Müessesinde öğrenebilirsiniz.

Motör, direksiyon ve trafik dersleri ehliyetli hocalar tarafından verilir.

Adres: Osmanbey, Şairnigâr, Samanyolu So.

Tel: 80900

DAİMA GENÇ.. DAİMA GÜZEL..

Şayanı hayret bir terayet

Arzu ve gıpta ile bakılan bir cildi GÖZEN KREM ile elde edebilirsiniz. İhtiva ettiği hormon ve vitaminler sayesinde cildinize bir kadife yumuşaklığı ve ipek parlaklığı verecektir.

Güzel kadın GÖZEN KREM Kullanan kadındır.

GÖZEN KREMLERİ

Sen de benim gibi

Manto, Elbise, Trençkot Tayyör, Çanta, Ayakkabı Yünlü, İpekli kumaş Gömlek, Pijama, Tuhafiye eşyası Her türlü giyim ihtiyaçlarınızı

TAKSİTLE VE PEŞİNATSIZ OLARAK TEMİN EDEBİLİRSİN

Adresi sana da vereyim:

HÜRBAŞ Müessesesi

Bahçekapı, Mısırçarşısına giden Vakıf Han sokak No. 17 Tel: 20541

TRAFİK POLİSİNİZ RİCA EDİYOR:

Karşıdan karşıya geçerken tramvayların hareketini bekleyiniz ve tramvayın önünden ve arkasından ani olarak karşı tarafa geçmek istemeyiniz.

Zevkinize uygun en son moda renkleri yalnız Viz Zan De tırnak cilasında bulacaksınız

Viz Zan De

Son modanın yeni sedefli altı muhtelif rengini arayınız.

Mehtaplı bir gece kadar parlak...

T. REKLÂM TİCARET

Saçlara kim sahip olmak istemez ?

Saçlarınıza bir bahar sabahının lâtif kokusunu ve temmuz mehtabının pırıltılı aksini verecek olan NEVZAT Briyantinidir.

Herkezin gıpta ve arzu ile bakacağı bir başa ancak

NEVZAT BRİYANTİNİ

Kullanarak sahip

olabilirsiniz.

Bozuk havalar cildinizi çatlatıp kurutunca

NİVEA

cildinizi tekrar düzgünleştirir!

.... Çünkü Krem Nivea da cildin tabii unsurlarından olan EUCERIT mevcuttur. Bundan dolayı Krem Nivea cildin derinliklerine nüfuz ederek derinin içinde tesir eder. Krem-Nivea'nın cildi beslemesi ve koruması bundan ileri gelmektedir.

AC 167

İmparatorluğun Son Sadr-ı-Âzamı

(Başı 30. sayfada)

derse, ben de öyle demeğe mecburum." tarzında bir söz söyliyerek Loid Corcun itirazlarını bir yumruk gibi ağzına tıkadı.

Yıllarca sonra kendisiyle görüşmek fırsatını bulduğum Tevfik Paşa, Loid Corc'un sorduğu bir soruya şu cevabı vermişti:

Loid Cord... doğru söylemekten hiç hoşlanmıyan bir adamdır. Diplomat olmak bu değildir. O zaman İngilterenin başında bulunan Loid Corc bizi Londraya müzakereye davet etmişti. Biz İstanbul hükümeti namına gidiyorduk, fakat Ankaradan da Bekir Sami Beyin riyasetinde bir heyet geliyordu. İngiliz diplomatı, bu vaziyetten de istifade etmek niyetinde idi; Avrupaya, bakınız, Türkler işte böyle ikiye bölünmüşlerdir, demek istiyordu.

O gün, büyük salonda biz bir tarafta, Ankara heyeti öbür tarafta oturmuştuk.

Ben hasta idim, dizlerimde bir örtü, güç halle oturabiliyordum.

Loid Corc sinsi sinsi bir hayli süzdükten sonra, bana hitap etti:

— "Buyrunuz, söyleyiniz!.."

Ayağa kalkmak üzere dizlerimdeki örtüyü kaldırdım.

— "Rahatsız olmayınız.. Oturduğunuz yerden de söyliyebilirsiniz," dedi.

Şu cevabı verdim:

— "Esasen benim söyliyecek bir sözüm yok.."

Ve başımı öbür tarafta oturan arkadaşlara, millî heyete çevirerek:

— "Arkadaşlarımın söyliyeceklerine ben de tamamiyle iştirâk ediyorum... dedim."

Loid Corc bu darbeyi bir türlü hazmedemedi. O gün söylediği (O halde vaziyeti kendi haline bırakalım) sözünü fırsatlar bularak, birkaç defa, tehdit makamında tekrardan çekinmedi. Ben, bunlara, (hayhay... öyle olsun) diyordum. Çok geçmeden Yunanlıların büyük taarruzu başlayınca, Loid Cord'un tehdidini icraya teşebbüs ettiğini anlamıştım.. Fakat millî ordu muzafferdi.

Tevfik Paşa, 95 yıllık ömrü içinde iki defa Sadrıâzamlıktan başka muhtelif nezaretlerde bulundu. Büyükelçilik vazifeleri gördü. Hariciye mesleğine genç yaşta atıldı. Atina sefaretinde kâtiplik yaptı. Meşhur Venizelosu o zaman tanımıştı. Kendisiyle konuştuğum sırada, dünya çapında bir adam olan ve Yunan davası üzerinde çok uğraşan Venizelostan bahsetmiş ve onun hakkında fikrini sormuştum. İşte verdiği cevap:

— "Venizelos mu?.. O bizim casusumuzdu. Ben Atina sefareti kâtibi iken (Lefter Efendi) dedikleri Venizelos ayda on beş liraya bize casusluk ediyordu."

Hayvanlarda Kazalar

(Başı 13. sayfada)

mış ve Venedik halkını uzun zaman hayrete düşürmüştü. Acıyanlar olmuştu ama, sopanın çıkarılmasına girişilirse hayvanın öleceğinden korkulmuştu. Muayene edenler, bu sopanın, hayvanın vücuduna, yavruluğu sırasında geçmiş olacağı hükmüne varmışlardı.

Baharda Afrikadan Şimale göç eden bazı leyleklerin vücutlarında Afrika yerlilerinin attıkları okların saplanmış ve sallanır bir halde bulundukları görülmüştür.

Daha başka hayvanların da öldürücü kazalara uğradıkları görülmüştür. Meselâ kunduzlar, bazan diplerini kemirmek suretiyle devirdikleri ağaç gövdelerinin altında kalıp ezilirler. İki Hintli de, bir gece ormanda bir filin acı acı bağırdığını duymuşlar, sabahleyin sesin geldiği yere gittikleri vakit yerde yıkılmış bir ağaç ve bu ağaca saplı bir fil dişi görmüşler. Fil dişinin kökü kanlıymış.. Anlaşılan fil, gece hırsla ağaca saldırıp dişini gövdesine saplamış, fakat çekilmek isterken ağaç devrilip hayvanın dişini kökünden sökmüş..

Bir defasında, kışın aç kalıp kendisine yem arıyan bir karacanın, başını bir ağaç kovuğuna soktuğu ve orayı koklarken kovuğun dar yerine doğru boynunu kaldırdığı, sonra da başını kurtaramayıp orada öldüğü tesbit edilmiştir. Ormanda birbirleriyle boğuşan erkek geyiklerden ikisinin, karmakarışık boynuzlarını birbirlerine taktıkları ve bir daha kurtulamıyarak didine didine mecalsiz kalıp yere yıkıldıktan bir müddet sonra da öldükleri, pek çok defalar görülmüştür.

Cenup Afrikada bulunan Belastoma adlı bir nevi tahtakuruları gayet iri ve yırtıcı hayvanlardır ve bazan on santim kadar büyüyebilirler. Bunlardan bir tanesinin nisbeten iri bir kuşun kafasını, bir yandan bir yana delerek hayvanı öldürdüğü tesbit edilmiştir.

Amerikalı bir zoolog, kazadan ölmüş 252 tane kuş üzerinde bir istatistik yapmış ve aşağıdaki cetveli neşretmiştir:

Pencerelere, telefon tellerine çarparak ölen kuşlar	67
Otomobiller, trenler tarafından öldürülen	55
Suda boğularak	19
İplere, sicimlere sarılarak boğulan	11
Muhtelif kazalarda ölenler	100

Romel'in Yaveri İdim

(Başı 17. Sayfada)

rine koymıya meraklı idi. Cephede bile fırsat buldukça, bisikletleri tamir ederdi. İyi bir kayak sporcusu ve vahşî hayvan avcısı idi.

o o o

Bir gün, bütün Alman halkının sevdiği Rommel'in adı, gizli dağılan beyannamelere geçmişti. Burada, Hitler'in azledilmesi ve yerine Rommel'in getirilmesi isteniyordu. Bu hâdiseden sonra Gestapo faaliyete geçerek Rommel'in evini sıkı bir tarassut altına aldı. Ve Hitlere son yapılan komployu hazırlıyanlardan sayıldı. Nihayet herkesin bildiği akıbete uğradı.

Almanyanın teslimine kadar, halk, Rommel'in ölümü hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Bununla beraber, karısı, oğlu ve ikisi memur biri öğretmen olan kardeşleri ölümünün hakikî sebebini biliyorlardı.

o o o

Almanyada Harling'de bulunan Rommel'in evine (Hatıralar evi) deniliyordu. Burada en nadide Şark halıları, sedefli arabesk iskemleler, sedirler, musaflar bulunurdu. Duvarlar, kıymetli tablolar, ve Rommel'e ait birçok fotoğraflarla süslü idi. Almanyanın bozgunundan sonra, Rommel'in bütün bu hatıraları, zatî eşyaları madalyalarına varıncaya kadar ortadan yok oldu.

55 yaşında olan, Rommel'in karısı, mazinin o güzel hatıralarıyla avunmakta ve yirmi dört yaşındaki avukat oğlu Menfrid ile beraber sakin ve münzevi bir hayat yaşamaktadır.

Akuamar'ın Tarlası

(Başı 27. sayfada)

değildi bu, akuamarindi!.. Paulo bilmez miydi?.. Az mı Garimpeiro'luk etmişti o?..

Bir takım anlaşılmaz lâflar ediyorum diye bana darılmayın.. Bir kere Garimperio nedir?.. Garimperio Brezilyada konuşulan Portekizcede "Kıymetli taş arayıcısı" mânasına gelir. Brezilya, kıymetli taşlar bakımından zengin bir memleket olduğu için orada herkes, ömrünün bir romantik devrinde Garimperioluk yapmıştır. Köylüler, işçiler, öğretmenler, esnaf, doktorlar, sanatkârlar, kaçak mahpuslar, müddeiumumîler hattâ rahipler bile.. Brezilyada bir zamanlar, bol elmas bulunurdu. Sonradan elmas pek kıtlaştı. Yataklar tükenmişti. Buna mukabil morumtrak mavi veya erguvana çalar renkli ametistler, sapsarı sitrinler, şeffaf kahve rengi topazlar, her renk ve nüansta bulunan turmalinler, kan kırmızısı grönatlar, yakutlar, çeşit çeşit ve renk renk yakutlar ve nihayet tok maviden yeşile kaçan maviye kadar ker çeşit ve neviden akumarinler.. Bunlar orada hâlâ gayet boldur. Kıymetli taşlar içinde yalnız bir çeşidi Brezilyada görülmemiştir: Zümrüt!.. Tanrı bu taşı bol miktarda Kolombiyaya vermiştir. Yeşilimtrak mavi akuamarinler ise iyi yontulmuş olmak şartıyla kıratı 1 dolara satılır. Yani haylı boldur. Masmavileri ise on misli daha fiatlıdır. Paulo'nun bulduğu akuamarin, yosun yeşili renkteydi ve içinde mavi ışıklar vardı. Böylesi nadir bulunurdu ve Paulo, elindeki malın kıymetini pekâlâ bilirdi... Binaenaleyh bulduğu koca kayayı, ihtimamla şoför mahallinin altına yerleştirdi. O sırada Mantena'dan da imdat kamyonu geldi. Paulo'nun kamyonunu bağlayıp oraya çektiler. Mantena'ya giderlerken, imdat kamyonunun şoförü, Paulo'yu pek neşeli görerek şaştı ama, aksı kırılanın ağzından bir şey alamadı.

Ertesi sabah erkenden Paulo, kazma küreğini alıp tamir edilmiş olan kamyonuyla yola çıktı. Nereye gittiğini soranlara:

— Benim aksı kıran çukuru doldurmıya gidiyorum. Başkalarının da başı derde girmesin!.. dedi.

Bu kadar arkadaş canlısı kamyon şoförü görmemişlerdi. Paulo'nun ardından "İyi adamdır vesselâm!.." dediler. Paulo hemen işe koyuldu. Tam üç gün Onsa civarında toprağı, hiç kimse tarafından rahatsız edilmeden bir iyi eşeliyerek dünyanın akuamarinini çıkardı. Onsa ahalisi onu uzaktan seyrettikçe "Delinin biri!.." diye gülüyorlardı. Paulo da için için gülüyordu. Nitekim kamyonuna yüklediği ve güzelce örtüp sakladığı akuamarin külçelerini dosdoğru Rio de Janeiro'ya götürüp alıcısına gösterdiği vakit adam, yek tahtada masanın üstüne bir buçuk milyon Cruzeiro sayıverdi. Bu kadar para, en kara borsada bile 30 bin Amerikan doları yapar. Paulo, bir aks kırılması sayesinde Mantena'nın en zengin adamı olmuştu.

Fakat buraya kadar bir sır halinde kalan şey, kısa zamanda şayi olmakta gecikmedi. Paulo'nun bir buçuk milyonluk akuamarin sattığını ertesi günü bütün Brezilya öğrenmişti. Daha ertesi günü de memleketin dört bir kenarında Garimpeirolar oraya akmıya başladılar. Bir hafta geçmeden Onsa civarında beş, altı yüz çadırlık koca bir kıymetli taş arayıcısı şehri kuruluverdi.

Şimdi hâlâ oraları eşeleniyor ve bir haylı akuamarin çıkarılıyor. Paulo ise yan gelip keyfine bakmakta, yeşilimtrak mavi taşları bulduğu yerin semtine bile uğramamaktadır. Neden daha başka taş aramadığını soranlara: "Ben nasibimi aldım!.. Başkaları da kısmetlensinler!.." diyor ve yine uğurlu kamyonuyla tozlu şoselerde yük kaşıyor

Perde ve sahne artisti sporcu-gazeteci münevver - sanatkâr

Lâle

PURO için ne DİYOR!

"PURO Tuvalet Sabunu, genç ve güzel kalmak isteyen her kadın için en lüzumlu güzellik müstahzarıdır. Çünkü PURO, fevkalâde bir tuvalet sabunu olmakla beraber aynı zamanda bir krem vazifesi de görür.,,

- CİLDİ TEMİZLER, BESLER VE KORUR
- SİVİLCE VE SİYAH BENEKLERİN TEŞEKKÜLÜNE MANİ OLUR.
- SİZİ ÇOK DAHA GENÇ VE GÜZEL GÖSTERİR.

Bu seneki filimleri: Leylâklar altında, 6 Ölü var, Nilgün

PURO GÜZELLİK METODUNU SİZ DE TATBİK EDİNİZ.

Her sabah ve akşam bol PURO köpüğü ve su ile...

... cildinizi tahriş etmeden yıkayınız ve nemini alınız.

14 gün zarfında daha güzel olduğunuzu farkedeceksiniz.

BOL KÖPÜKLÜ - NEFİS KOKULU

PURO

100 de 100 saftır.

Boğazın Yeni Misafirleri

(Başı 9. Sayfada)

lencesinin böylece sona ermesinden sonra, şimdi de ceza pazarlığına girişilmişti.

— Hepiniz yirmi beşer lira vereceksiniz.

— Sebep?...

— Buzlarda gezindiniz!...

— Ben gezinmedim.

— Ben de...

— Hatta ben de!...

BUNLARI söyleyenler arkadaşlarını geri getirmek için gidenlerdi. Öteki hiç sesini çıkarmamıştı. Zaptı memnuniyetle kabûl ettikten sonra arkadaşlarına şöyle bir oyun oynadı.

— Bunlardan ne diye almıyorsunuz...

Üç arkadaşı hayret içinde ona baktılar:

— Biz sana manî olmak istedik.

— Çağırabilirdiniz...

Sonra polis memuruna döndü:

— Efendim. Bunlar bahane. Aslında ben öncülük yaptım. Onlar da beni takip ettiler. Ceza hepimize müstahak!...

Düşününüz ki altında "Plymout" markalı otomobille buraya kadar gelen zatın "buz şakası" tam yüz liraya mal olmuştur. Dahası da var. Biraz ileride kendileri için sectikleri buzları adeta sandal gibi saatle kiraya verenler de var. Resim çektirmek bir lira. Gezinmek elli kuruş!... Ama polis görürse ne onlar sahip, ne de bunlar kiracı!...

İşte bugün, inanılmaz şeylerden bahis yok. Her şey tabii, her şey "olabilir" görünüyor. Okadar ki; bütün bunlar bir alay mevzuu haline de gelebilmekte...

Buz haftası böylece geçerken, içimizden gelenler sadece basit bir merakın ifadesi, "tecessüs" ten ileri gitmeyecek kadar da tabiidir.

GÜZELLEŞİNİZ:

Yüzünüzde : ergenlik, kırışıklık, mesame genişliği, yağlı veya kuruluk, siyah nokta ve saire,

Saçlarınızda : dökülme, kaşıntı, kepek, yağlanma, uç kırılması ve saire,

Vücudunuz : Şişmanlık, karın çatlakları, Göğüs bozuklukları,

Tuvalet : nasıl makyaj yapmalı, ne renkler sürmeli, nasıl saç tuvaleti yapmalı ve saire için,

Amerikan Güzellik Üniversitesinde tahsil görmüş, New York ve Hollywood da salon işletmiş mütehassıs idaresinde.
Her türlü görüşme ve tavsiye parasızdır.

Müşkküllerinizi halledecek Güzellik Kitaplarımızın listesini isteyiniz. Taşradaki beyanların müşkillerine mektupla derhal cevap verilir.

PRENS GÜZELLİK ENSTİTÜSÜ

ALYON SOKAK, No.11
(Hacı Bekir köşesindeki sokak.)

Kezban

(Başı 15. sayfada)

"— 'Bu mektubu yazacağından Ferit'in haberi var mı?'

"— 'Hayır.'

"— 'Ondan ne istiyordun?'

"— 'Bir şey istiyecek, akıl danışacaktım.'

"— 'Her gün eve geliyor. Burada konuşamaz mıydın? Danışacağın şey neydi?'

"Bu mantıkî sözlere cevap bulamıyan genç kız başını önüne eğdi. Bu fena vaziyetten kurtulmak için odasına kaçmaktan başka çare kalmadığını anladı, derhal oradan uzaklaştı."

Lâkin Nigâr Hanım meseleyi büyüttü. Fâzıla Hanım da o sırada bir Avrupa seyahatindeydi. Güzide Hanım evvelâ inanmamak istedi. Sonra, bütün kinini ortaya döken Vivet'in de tesirinde kalarak kızı evden kovdu. Zavallı Kezban, sokakta kalmıştı. Bankadaki parasını alarak, Ferit'e de görünmeden geldiği yere döndü. Orada bir hastahane açtı. Ferit'le mektuplaştılar. Fâzıla Hanım seyahatten dönünce havadisleri aldı ve fena halde kuşkulandı. Nihayet bir gün Ferit'i muayenehanesinde ziyaret etti. Her şeyi anlamıştı. Ferit'e de bilgisini söyledi. Bu vaziyette, meseleyi gizli tutmanın mânası yoktu. Bahusus Fâzıla Hanım, Kezban'ın Ferit'i sevdiğini, Ferit'in ise Vivet'i hiç sevmediğini, üstelik Vicdan'ın, arkadaşlarından Necmi'ye âşık olduğunu ötedenberi biliyordu. Onun müdahalesi sayesinde nişan bozuldu. Nigâr ve Güzide hanımların mahçubiyetleri karşısında Vicdan Necmi ile evlenmeğe karar verdi. Ferit de, Kezban'a kavuştu.

Sana size, bu pastayı tavsiye eder.

Malzemesi: 250 gr. un, 125 gr. SANA, 125 gr. pudra şeker, 1 yumurta, biraz vanilya veya limon kabuğu rendesi 2 adet badem kurabiyesi.

Yapılması: Yağla şeker, krem gibi oluncaya kadar karıştırılır, yumurta, vanilya konur karıştır, un ilâve edilerek hamur haline getirilir. Yağlanmış bir tart kalıbına yarım santim kalınlığında hamur döşenir, içerisine franjipan kremi yayılır, orta hararette pişirilir. Fırından çıktıktan sonra üzerine, dilimlere kesilmiş şeftali kompostosu döşenir, 2 adet badem kurabiyesi ufalanır, üç çorba kaşığı kayısı marmeladı, 3 çorba kaşığı hindistan cevizi rendesi ile üzeri örtülür, kenarları kiraz şekerlemesi ile süslenir.

Franjipan kremi: 4 çorba kaşığı toz şeker, 3 çorba kaşığı dolusu un, 2 ceviz büyüklüğünde SANA, 1 bardak süt, 3 yumurta, 50 gr. badem. Şeker, yumurta, un ve SANA beraber karıştırılır, kaynar süt ilâve edilir, ateşte devamlı karıştırılarak pişirilir. Koyulaşınca indirilir, soyulmuş ve dövülmüş bademleri içine ilâve edilir.

Onu, SANA margarini ile bizzat siz hazırlıyabilirsiniz. Bu Havaiya Melodi Pastasını Gıda Müteahassısı Esat İren sizlere tarif ediyor.

Kadın Sütyen ve Kriko

(Başı 35. Sayfada)

na göre bu aylarda en çok unutula neşyalardan biri de, takvim... Görseniz bir göz takvim dolu... Eve götürülmek niyeti ile alınıp tramvay veya otobüste unutulan takvimler... Sonra okul çocuklarının çantaları... Bir kriko v.s.

Dışardaki odada bir de demir kasa var... İçini açıyorlar. Bakıyorum: Saatler, bilezikler, paralar... Kasanın hemen dibinde bir kavanoz... İçi limon renginde bir mayi ile dolu:

— "Ne bu?"

Diyorum.

— "Bilmiyoruz!.."

Diyorlar... Meğer o da tramvayda bulunmuş... E... İnsaf artık... Dalgınlığın bu derecesine de pes...

— "Peki" dedim, "Bu eşyalar ne kadar saklanır?"

— "Bir sene"

Dediler. Gene sordum:

— "Bir sene sonra?"

Bir sene sonra eşyalar satılır ve parası işçilerin yardım bütçesine ilâve edilirmiş...

Tepelemesine dolu odada kadın tuvalet eşyaları da var... Onları görünce aklıma gelen şu suali sordum:

— "Acaba hangi cinsimiz daha unutkan? Kadınlar mı, erkekler mi?"

Memur gülerek:

— "Doğrusunu isterseniz, erkekler."

Diye cevap verdi. Haydi gözünüz aydın bayan okuyucularım...

— "Dalgınlığın hududu mu olur hiç?"

Memurun bu cümle ile başlayan ifadesine göre, öyle gedikli müşteriler varmış ki, iki üç günde bir, daireyi ziyaret ederlermiş...

Bunların bazıları, hakikaten h rgün, hemen hemen ayni eşyalarını akşamları unutur, sabahları alırlar ve fakat akşamları gene unuturlarmış...

Geri kalanları ise hastalar teşkil ediyor. Evinde bulamadığı eşyasını tramvay idaresinde arıyorlarmış...

Şu dünyanın halini görüyor musunuz siz?

Unutkan olmak ayıp değil ama, biraz gülünç galiba...

Bilmem siz ne dersiniz?

Atom Tayyaresi

(Başı 18. sayfada)

hendisler doğrudan doğruya atom cihazıyla meşgul olacak ve pilota ne zaman nasıl hareket edeceğini bildirecekler.

Pilotun önündeki kırmızı ışıklar tayyarenin herhangi bir kısmının tehlikeli derecede radyoaktif olup olmadığını gösterecek.

En mühim meselelerden biri de çarpışma tehlikesi olacaktır. Çarpışan tayyarenin enkazı radyoaktif olacağından uzun müddet yanına yaklaşmıya imkân olmıyacaktır.

Birçok kimseler ise masrafını, ağırlığını ve radyoaktiviteyi düşünerek atom tayyaresi yapmanın çılgınca bir iş olacağını ileri sürmektedirler.

Maamafih bu derece süratle uçacak bir tayyarenin olabileceği ihtimali ve Rusyanın atom programını genişleteceği hakkındaki şayialar böyle bir tayyare yapma arzusunu desteklemekte ve teknik mâniler bu arzunun yanında gölgede kalmaktadır.

Bir atom kâşifinin dediği gibi, "Bu zamanda atom kuvvetiyle işliyen tayyareyi kabul etmemek büyük bir hatâdır."

Son 6 sene içinde
En çok okunan Roman

ÇANLAR KİMİN İÇİN ÇALIYOR

HERKESİN OKUDUĞU ROMAN

250 KURUŞ

TÜRKİYE YAYINEVİ

ANKARA CADDESİ 36

Filmi her memlekette
Büyük alâka toplayan bu büyük
Şaheseri mutlaka okuyunuz.

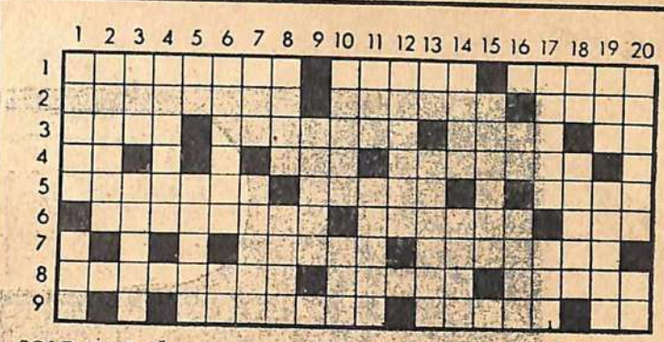

SOLDAN SAĞA:

1: Çiçeklere konan, güzel kanatlı bir böcek; Sinir buhranı; En basit deniz vasıtası. 2: Alem kelimesi ile aynı mânayı ifade eder; İşten uzaklaştırma; Bir Türk bilgini. 3 — Yük taşıyan hayvanlara vurulur; Başına (D) ilâve edilirse Üniversitede bir makam mânasına gelir; Şekerleme. 4: İşçi; Cenubi Amerikaya mahsus bir hayvan; Çramer terimi; Geometride çok geçer. 5 - Bir nota; Ani; Bir nota; Mutbak eşyasından. 6: Futbolda bir ceza vuruşu; Bir erkek ismi; Tersi; İskambilde birli; Bazı Arap devletlerinin şeyhlerine verilen ad; (Tersi) Su. 7: Eşir olma vaziyeti; İçten gelen; Bir kumaş. 8: En fazla; Bir nevi dans sanatkârı; Işık. 9: Kaybettiğini bulmaya çalışmak; Kağıda sarılı şey - Tahta kulübe; 10: Bir at cinsi; Kuzgun siyahlara verilen ad; Eski bir Türk sanatı; Etrafı su ile çevrili kara parçası.

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1: Yoğunluk; Beyaz. 2: Unsur; Fasıla. 3: Bir kumaş çeşidi; Zıddıyet; 4: Hep beraber mânasına gelir; Hecelerinin yerleri değişirse üzerinde yazı yazdığımız yer olur. 5: Başa giyilen; Bir hayvan yemi. 6: Başına (C) gelirse Fatihin oğullarından birinin ismi olur; Yaradılışın üstünde olan. 7: Orta okul sınavı. 8: Kısırlık; Sonuna bir harf gelirse hisse olur. 9: Kurum; Bir eğlence yeri. 10: Süleymaniyenin mimarı; Sucu; 11: Bir at rengi; Kış sabahları içilir. 12: Ermişlerin gösterdikleri. 13: Söyleyiş; Köpek. 14: Gönülde açılırsa çâre bulunamazmış; Fransızca bir harfin okunuşu; Sonuna (R) ilâve edilirse bir sayı olur. 15: Erler; Sağlama. 16: Eksiksiz; Bir nota; Büyücek. 17: Evlenmemiş; Bir nida. 18: Harp vasıtası; Lâtife. 19: En iptidai araç; İsim. 20: Bir nota; En güzel.

Geçen Haftaki Bilmecenin Halli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	K	A	S	A	T	U	R	A	■	A	S	U	N	A	■	A	D	A	N	A
2	E	D	E	B	İ	Y	A	T	■	F	A	L	A	K	A	■	A	Z	A	R
3	M	A	S	A	■	U	F	A	L	A	M	A	■	E	S	İ	M	■	R	A
4	A	L	■	D	E	M	■	K	E	K	■	N	A	T	A	M	A	M	■	F
5	N	E	K	A	H	A	T	■	H	İ	S	A	R	■	L	■	R	A	C	A
6	■	T	E	N	E	K	E	C	İ	■	E	T	İ	K	E	T	■	S	A	T
7	Y	■	P	M	■	Z	A	M	A	N	■	Y	A	T	A	L	A	K	■	■
8	E	S	E	L	E	M	E	K	■	S	E	F	E	R	■	K	A	L	E	M
9	K	■	K	■	N	A	K	A	R	A	T	■	T	A	R	A	E	■	T	İ

OLİVER TWİST

Yüzlerce karakterin içinde toplandığı en kudretli macera ve heyecan romanı

Büyük İngiliz edibi CHARLES DICKENS'in şaheseridir

400 sayfa 350 kuruş

TÜRKİYE YAYINEVİ

TRAFİK POLİSİNİZ RİCA EDİYOR:

Taksimetrenin gösterdiğinden fazla ücret isteyip alanları 41661 telefon numarasına veya şoförler cemiyetine bildiriniz.

★

Umumi nakil vasıtalırında unutmuş olduğunuz eşya için 41661 ve 42170 telefon numaarlarına müracaat ediniz.

★

Trafik polisinin hizmetinize amade bulunduğunu hatırdan çıkarmayınız, en ufak müşkülünüzde Trafik polisine müracaat ediniz.

★

Fena kokulu veya gelip geçenlerin üstlerini kirletecek eşya ile umumi nakil vasıtalarına binmeyiniz.

HAFTA İLÂN FİYATLARI:

Baştan 2 sayfa am.		300 Kr.
Metin sayfaları	"	350 Kr.
Arka sayfaları	"	250 Kr.
Arka kapak renkli		300 T.L.

ÇOKLARI ONU ÇİRKİN BULURDU. FAKAT DUDAKLARI SAÇLARIMDA, PARMAKLARI BOYNUMDA DOLAŞIRKEN ONUN, SEVEBİLECEĞİM BİRİCİK ERKEK OLDUĞUNU HİSSEDERDİM !..

Jane Eyre

"CEYN EYR"

TÜRKİYE YAYINEVİ

ANKARA CAD. 36

GARBIN EN BÜYÜK AŞK ROMANI ...

3 LİRA

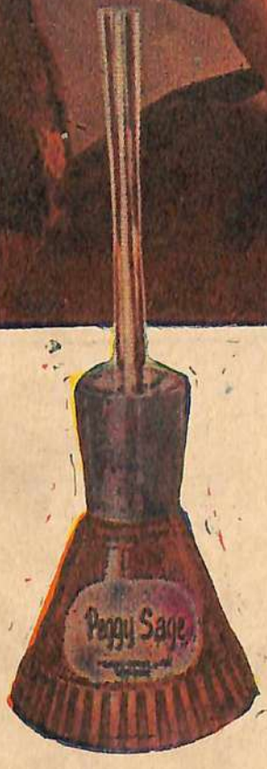

ASALET

GÜZELLİK

ZARAFET

İFADE EDER.....

GEZGİNCİ YAY NEVİ
Avrupa ve Türkiye Yayınları
Kırtasiye Dağıtım Yeri
Her Türlü Okul Kitapları
Küçük Sanat Kurşisi - Adana